

Pravne zadeve in regulativa
Številka: 195101

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

Datum: 27.10.2020

Ministrstvo za javno upravo
Tržaška cesta 21

1000 Ljubljana

gp.mju@gov.si

30. 10. 2020		273-02
Prejeto		Sig znak:
Vredn.	Priloge	
Številka zadeve	007-34/2019/162	
V vrednost		

Zadeva: Pripombe na osnutek predloga Zakona o elektronskih komunikacijah (ZEKom-2)

Zveza: Javna obravnava osnutka predloga Zakona o elektronskih komunikacijah (EVA 2019-3130-0004) – redni postopek (št. 007-34/2019-106, z dne 21. 8. 2020)

Spoštovani,

v družbi Telekom Slovenije, d. d., (v nadaljevanju: Telekom Slovenije), smo preučili osnutek predloga Zakona o elektronskih komunikacijah (v nadaljevanju: predlog zakona ali ZEKom-2), ki ga je Ministrstvo za javno upravo (v nadaljevanju: MJU) dne 28.8.2020 objavilo na spletni strani <https://e-uprava.gov.si/drzava-in-druzba/e-demokracija/predlogi-predpisov/predlog-predpisa.html?id=10097> in na kateri je strokovno, zainteresirano in drugo javnost pozvalo k predložitvi komentarjev oziroma predlogov in pripomb na predlog spremembe zakona.

Telekom Slovenije je operater elektronskih komunikacijskih storitev in je neposredni naslovnik predlagane zakonodajne spremembe.

V nadaljevanju Telekom Slovenije podaja pripombe oziroma predloge k posameznim členom predloga zakona.

I. SPLOŠNE DOLOČBE

3. člen ZEKom-2 (pomen izrazov)

V 3. členu ZEKom-2 je opredeljen pomen izrazov, uporabljenih v zakonu. V nadaljevanju Telekom Slovenije podaja predlog dopolnitev opredelitve posameznih izrazov oziroma vključitev dodatnih izrazov.

Predlog:

(i)

Telekom Slovenije predlaga, da se doda nova 1. točka prvega odstavka 3. člena ZEKom-2, ki se glasi:
»1. Agregator zagotavljanja storitve je operater javnega komunikacijskega omrežja, ki zagotavlja agregacijo in posredovanje ali terminacijo storitve do ustreznega ponora za končne uporabnike drugih izvajalcev javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke.«.

ostale točke se smiselno preštevilčijo.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije nastopa kot agregator in posredovalec klicev v sili do najprimernejšega centra za sprejem klicev v sili. Ker se v 195. členu ZEKom-2 razširjajo obveznosti za vse operaterje, mora biti jasna obveznost operaterjev in obveznost agregatorja. Finančno breme zagotavljanja obveznosti mora biti porazdeljeno na vse operaterje in izvajalce javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke.

(ii)

Telekom Slovenije predlaga, da se 6. točka prvega odstavka 3. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se črta besedna zveza »dostopovne oziroma«, besedna zveza »s hrbtениčnim omrežjem« pa se črta in nadomesti z besedno zvezo »z najbližjim telekomunikacijskim vozliščem.«

Spremenjena 6. točka se tako glasi:

»6. Dostopovno omrežje je del elektronskega komunikacijskega omrežja, ki neposredno ali prek razdelilne točke povezuje končne uporabnike z najbližjim telekomunikacijskim vozliščem.«

Obrazložitev:

Telekom Slovenije predlaga, da se črtata besedni zvezi »dostopovne oziroma« ter »s hrbtениčnim omrežjem.«, slednjo se nadomesti z besedno zvezo »z najbližjim telekomunikacijskim vozliščem.« Dostopovno omrežje se namreč povezuje od končnih uporabnikov do najbližjega telekomunikacijskega vozlišča, dalje pa se komunikacijsko omrežje povezuje preko prenosnih sistemov do jedrnega oz. hrbtениčnega omrežja.

(iii)

Telekom Slovenije predlaga, da se doda nova 13. točka prvega odstavka 3. člena ZEKom-2, ki se glasi:

»13. Gospodarska javna infrastruktura pomeni objekte ali omrežja, ki so namenjeni opravljanju gospodarskih javnih služb skladno z zakonom ter tisto gospodarsko infrastrukturo, ki jo kot tako določa zakon ali odlok lokalne skupnosti, kakor tudi druge objekte in omrežja v splošni rabi.«,

ostale točke se smiselno preštevilčijo.

Obrazložitev:

Pojem gospodarske javne infrastrukture je potrebno definirati zaradi predlaganega določila 10. člena ZEKom-2 v zvezi s prostorskim načrtovanjem in načrtovanjem investicij.

(iv)

Telekom Slovenije predlaga, da se 30. točka prvega odstavka 3. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se na koncu povedi doda besedna zveza »oziroma zakon, ki ureja kritično infrastrukturo.«.

Obrazložitev:

Nekateri operaterji so zavezani spoštovati več zakonov s področja nacionalne varnosti, ki jih je po naši oceni potrebno obravnavati celovito. Določeni operaterji morajo tako pri svojem poslovanju upoštevati določbe ZEKom-2, Zakona o informacijski varnosti (v nadaljevanju: ZInfV) in tudi Zakona o kritični infrastrukturi (v nadaljevanju: ZKI), ki jih je potrebno poenotiti tudi z vidika definicij posameznih pojmov oziroma izrazov.

(v)

Telekom Slovenije predlaga, da se v 32. točki 3. člena ZEKom-2 črta beseda »prioritetno« ter poved »Komunikacije v sili so komunikacijska sredstva, ki med drugim vključujejo govorne komunikacijske storitve, SMS sporočila, video komunikacije ali druge vrste komunikacij, ki jih je center za sprejem komunikacije v sili tehnično sposoben sprejeti, na primer besedilo v realnem času, storitve celotnega pogovora ali prenosa besedila.«

Spremenjena 32. točka 3. člena ZEKom-2 se tako glasi:

»32. Komunikacija v sili pomeni komunikacijo z uporabo komunikacijskih storitev med končnim uporabnikom in centrom za sprejem komunikacije v sili za namen nujne pomoči služb za pomoč v sili. Komunikacija v sili se lahko sproži tudi prek klica v sili iz vozila (eKlic), kot je opredeljen v Uredbi (EU) 2015/758 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o zahtevah za homologacijo za uvedbo sistema e-call, vgrajenega v vozilo, kot storitev številke 112 in spremembi Direktive 2007/46/ES (UL L št. 123 z dne 19. 5. 2015, str. 77).«

Obrazložitev:

V zakonski definiciji komunikacije v sili je opredeljeno, da gre za prioriteto komunikacijo, kar pa ni tehnično izvedljivo za vse klice v sili. V mobilnem omrežju je le 112 dejansko prioriteten klic. Za 113 prioritete na radijskem delu ni mogoče urediti, kot klic v sili pa je opredeljen tudi klic na 116000, ki pa ne more imeti prioritete.

Telekom Slovenije predlaga, da se uporabi definicija iz Direktive 2018/1972/EU, ki se glasi: »(38) „komunikacija v sili“ pomeni komunikacijo z uporabo medosebnih komunikacijskih storitev med končnim uporabnikom in centrom za obveščanje z namenom zahtevanja in pridobitve nujne pomoči od službe za pomoč v sili«.

Telekom Slovenije meni, da naštevanje vseh storitev v zakonskem besedilu ni primerno. V kolikor pa bo zakonodajalec našteval posamezne storitve, pa Telekom Slovenije podredno predlaga dodaten stavek k definiciji, in sicer: »Komunikacija v sili obsega vse medosebne komunikacijske storitve, ki omogočajo dostop do služb za pomoč v sili.«.

Iz obrazložitve k 3. členu ZEKom-2 je razvidno, da gre za novo opredelitev izraza komunikacija v sili, razlog opredelitve pa je prenos Direktive 2018/1972/EU v slovenski pravni red. Glede na navedeno Telekom Slovenije predlaga, da se besedilo definicije komunikacije v sili uskladi z besedilom direktive, ki ne določa, da gre pri komunikaciji v sili za prioriteto komunikacijo temveč določa zgolj namen komunikacije, ki je v pridobitvi nujne pomoči od službe za pomoč v sili. Telekom Slovenije ne nasprotuje zagotavljanju prioritete, vendar le tako, kot je to tehnično možno ter ne predstavlja nesorazmernega bremena za operaterje.

(vi)

Telekom Slovenije predlaga, da se v 33. točki prvega odstavka 3. člena ZEKom-2 črta besedna zveza: »ki je del elektronskega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture, vključno z morebitnimi napravami, lahko pa tudi naprava, oprema in infrastruktura, ki ni objekt po predpisih o gradnji objektov«.

Obrazložitev:

Brisanje besedne zveze »vključno z morebitnimi napravami, lahko pa tudi naprava, oprema in infrastruktura, ki ni objekt po predpisih o gradnji objektov« je predlagano, saj določilo prinaša nejasnosti, kaj točno je mišljeno pod naprava, oprema in infrastruktura, ki ni objekt po predpisih o gradnji objektov. Ker so operaterji dolžni na komunikacijskih objektih zagotavljati skupno uporabo, mora biti definicija komunikacijskega objekta jasna.

(vii)

Telekom Slovenije predlaga, da se 38. točka 3. člena ZEKom-2, ki podaja definicijo maloobmočne brezžične dostopovne točke, ustrezno dopolni.

Obrazložitev:

Direktiva 2018/1972/EU opredeljuje piko, mikro, femto celice. Iz predloga zakona ni razvidno, ali spadajo v to kategorijo tudi podzemne celice in izdvojene radijske glave. Telekom Slovenije predlaga, da se vsebina pojma ustrezno dopolni.

(viii)

Telekom Slovenije predlaga, da se 41. točka prvega odstavka 3. člena ZEKom-2 dopolni tako, da na koncu stavka piko nadomesti vejica in se doda besedna zveza »in se iz objektivnih tehničnih razlogov ta komunikacija ne more uporabljati brez navedene glavne storitve«.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije meni, da definicija zaradi jasnosti, kaj je lahko izvzeto, potrebuje dodatno obrazložitev, kot izhaja iz 17. odstavka preambule Direktive 2018/1972/EU.

(ix)

Telekom Slovenije predlaga, da se doda nova 44. točka prvega odstavka 3. člena ZEKom-2, ki se glasi: »44. Mobilna dostopovna točka je samostojna elektronska naprava za mobilne komunikacije v lokalnem (dostopovnem) komunikacijskem omrežju iz vsakokratne klasifikacije vrst objektov.«,

ostale točke se smiselno preštevilčijo.

Obrazložitev:

Predlog ZEKom-2 obravnava in pojasnjuje dostopovno točko, ta pa je definirana kot element dostopnega omrežja, ki omogoča fizično povezavo do vsake lokacije končnega uporabnika posebej (npr. ulični kabinet). Ta točka je torej komunikacijski objekt fiksnega komunikacijskega omrežja, ki pa ne omogoča brezžičnega dostopa do elektronskega komunikacijskega omrežja.

Ker je graditev elektronskega komunikacijskega omrežja odvisna od raznoterih omajitev v prostoru, ki jih predpisujejo prostorski akti lokalnih skupnosti in države, ki določajo ali je gradnja predvidena na varovanih območjih, kjer se varuje posebna vrednota ali na območjih v varovalnem pasu infrastrukture, še posebej je to opazno pri graditvi elektronskega omrežja mobilnih komunikacij, je potrebno definirati tudi manjše bazne postaje (small cells). Te so majhnih dimenzij, zaradi svoje pojavnosti niso vidno izpostavljene in ne povzročajo degradacije prostora, nameščale pa se praviloma bodo na prej zgrajene stavbe in gradbene inženirske objekte, zaradi česar bi lokalne skupnosti in drugi pripravljavci prostorskih aktov dovolili nameščanje teh komunikacijskih naprav brez posebnih omejitev na vseh območjih namenskih rab prostora.

Termin dostopovna točka se že uporablja pri komunikaciji s pripravljavci prostorskih aktov, lokalne skupnosti in prostorski načrtovalci so se tako v dosedanjih kontaktih z njim že seznanili in ga sprejeli kot dejstvo. Je tudi termin, ki je uporabljen v pripombah in predlogih k osnutku Strategije prostorskega razvoja Slovenije 2050 (SPRS 2050), zato je pomembno, da se tudi v ZEKom-2 vključi predmetna opredelitev.

(x)

Telekom Slovenije predlaga, da se doda nova 45. točka prvega odstavka 3. člena ZEKom-2, ki se glasi:

»Nadomestna pot je alternativna pot za zagotavljanje storitev na celotni poti od izvora do ponora storitve, ki se zagotovi z redundantnimi elementi omrežja in/ali v primeru tehničnih možnosti preko drugega komunikacijskega omrežja. Če je tehnično možno, se zagotovi georedundanca. V primeru izvajanja agregacije storitve, lahko agregator zagotavljanja storitve zagotovi del nadomestne poti od priključne točke v omrežje agregatorja do ustreznega ponora, kar se dogovori s pogodbo med agregatorjem in izvajalcem javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke.«,

ostale točke se smiselno preštevilčijo.

Obrazložitev:

Pojem »nadomestna pot« se pojavi v 118. in 195. členu ZEKom-2, tako je nujno potrebna definicija. V preteklosti je prihajalo do napačnega razumevanja tega pojma, saj so nekateri operaterji trdili, da imajo zagotovljene nadomestne poti prek omrežja Telekoma Slovenije. Dejstvo pa je, da operaterji nimajo dogovorjene storitve zagotavljanja nadomestnih poti, tako njihove trditve ne držijo. Nadomestno pot bi jim Telekom Slovenije lahko zagotavljal (proti plačilu) le za zagotavljanje storitev znotraj omrežja Telekoma Slovenije. Ker pa se storitev vzpostavi v njihovem omrežju, morajo sami poskrbeti za nadomestne poti do vstopa v naše omrežje.

(xi)

Telekom Slovenije predlaga, da se v prvem odstavku 3. člena doda nova 72. točka ZEKom-2, ki se glasi:

»72. Skupna uporaba pomeni uporaba iste fizične infrastrukture dveh ali več operaterjev omrežja, v kolikor imajo skupen interes in obilgacijsko uredijo medsebojna razmerja (najemnine, nadomestila, stroški vzdrževanja, poraba električne energije, ...).«,

ostale točke se smiselno preštevilčijo.

Podredno predlagamo, da se podrobnejša definicija zapiše v 133. členu ZEKom-2.

Obrazložitev:

Ker pojem skupna uporaba v praksi še vedno povzroča različne interpretacije s strani operaterjev in drugih deležnikov, Telekom Slovenije predlaga vključitev ustrezne definicije v zakon.

(xii)

Telekom Slovenije predlaga, da se v prvem odstavku 3. člena doda nova 94. točka ZEKom-2, ki se glasi:

»Zloraba je neupravičena uporaba, sprememba ali poseg v elektronsko komunikacijsko omrežje, opremo, storitev ali v samo komunikacijo, z namenom pridobitve koristi ali povzročitve škode.«,

ostale točke se smiselno preštevilčijo.

Obrazložitev:

Predlagamo opredelitev pojma zlorab elektronskega komunikacijskega omrežja, v zvezi s katerimi bi bilo v zakonu potrebno opredeliti tudi ukrepe za njihovo zajezitev.

III. GRADNJA OMREŽIJ IN PRIPADAJOČE INFRASTRUKTURE

9. člen ZEKom-2 (prostorsko načrtovanje, gradnja in vzdrževanje)

(i)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se četrti odstavek 9. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se na koncu odstavka dodata povedi, ki se glasita: »V kolikor je za postavitve komunikacijskega objekta potrebo gradbeno dovoljenje, je za izdajo tega pristojno ministrstvo, pristojno za gradbene zadeve, saj se komunikacijski objekti po tem zakonu štejejo za objekte državnega pomena.«.

Obrazložitev:

Gradbeni zakon¹ v drugem odstavku 7. člena določa, da je za izdajo dovoljenj po tem zakonu za objekte državnega pomena in objekte z vplivi na okolje pristojno ministrstvo, pristojno za gradbene zadeve, v 10. alineji tretjega odstavka 7. člena pa določa, da so objekti državnega pomena tudi drugi objekti, za katere je s posebnim predpisom za izdajo gradbenega dovoljenja določena pristojnost ministrstva.

Gradbeni zakon tako daje možnost, da se s področnim zakonom, v tem primeru torej z ZEKom-2, za izdajo gradbenih dovoljenj za komunikacijske objekte določi kot pristojno ministrstvo, pristojno za gradbene zadeve, oziroma trenutno Ministrstvo za okolje in prostor. To bi bilo pomembno iz povsem praktičnih, strokovnih razlogov, navedenih v nadaljevanju, predvsem pa zaradi izrednega gospodarskega in občega pomena omrežja elektronskih komunikacij.

Predlog, da bi gradbena dovoljenja za komunikacijske objekte izdajalo ministrstvo, pristojno za gradbene zadeve, utemeljujemo v naslednjih točkah:

1. Vlada Republike Slovenije podpira opredelitev, da je graditev komunikacijskega omrežja v javno korist, tudi s trenutno veljavnim ZEKom-1, ki v drugem odstavku 9. člena določa:

»Šteje se, da je v javno korist gradnja javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, gradnja elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture za potrebe varnosti, policije, obrambe in zaščite, reševanja in pomoči ter gradnja drugih elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture na nepremičninah v lasti oseb javnega prava, nad temi nepremičninami ali pod njimi.«

Zaradi gradnje, postavitve, obratovanja in vzdrževanja javnega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture se lahko lastninska ali druga stvarna pravica na nepremičninah na podlagi ZEKom-1 v javno korist odvzame ali omeji. O prevladi javne koristi gradnje, postavitve, obratovanja ali vzdrževanja javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture nad drugo javno koristjo na nepremičnini v lasti Republike Slovenije odloča Vlada Republike Slovenije.

Iz prej navedenih dejstev izhaja, da so objekti komunikacijskega omrežja grajeni v javno korist za državo velikega pomena, smiselno bi bilo torej, da bi država o objektih grajenih v javno korist v upravnih postopkih preko svojih organov odločala na višji ravni, torej na ministrstvu, kot je to v primeru objektov državnega pomena.

2. Komunikacijska omrežja tvorijo med drugim bazne postaje za potrebe mobilnih komunikacij, ki so zaradi radijskega delovanja v spektru elektromagnetnega valovanja objekti z vplivom na okolje. Za graditev baznih postaj ni potrebno izvesti presoje vplivov na okolje v skladu z Gradbenim zakonom, na podlagi Uredbe o elektromagnetnem sevanju v naravnem in življenjskem okolju² pa je potrebno zanje pred graditvijo pripraviti oceno elektromagnetnega sevanja (v nadaljevanju: EMS), po graditvi pa prve in občasne meritve EMS, ki prikazujejo ali zgrajeni objekt presega predpisane mejne vrednosti ali ne. Poročilo o prvih meritvah je lastnik komunikacijskega omrežja dolžan posredovati pristojnemu ministrstvu 30 dni po opravljenih meritvah na podlagi Pravilnika o prvih

¹ Uradni list RS, št. 61/17 in 72/17 - popr. z dne 17. 11. 2017

² Uradni list RS, št. 70/1996 z dne 06. 12. 1996.

meritvah in obratovalnem monitoringu za vire elektromagnetnega sevanja ter o pogojih za njegovo izvajanje³. Tudi to je razlog, zakaj je primerneje, da bi gradbena dovoljenja za bazne postaje izdajalo ministrstvo in ne upravne enote.

3. Graditev komunikacijskih omrežij je vprašanje, ki ga kot vprašanje strateškega pomena obravnava Evropska komisija in tako tudi Vlada Republike Slovenije. Vlada Republike Slovenije je sprejela Načrt razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020 (Načrt NGN 2020) z namenom razvoja gospodarstva, večje konkurenčnosti in novih kakovostnih delovnih mest. V okviru strategije Evropske komisije, da Evropa do leta 2025 postane giga-bitna družba, je eden od ciljev povezljivosti do leta 2025 tudi pokritost vseh urbanih območij, pomembnejših cest in železnic, s peto generacijo brezžičnih komunikacijskih sistemov (LTE 5G).

Glede na to, da je izpolnitev ciljev Načrta NGN 2020 opredeljena kot javni interes, operater pa bo moral, skladno s koncesijskimi zavezami, zgraditi omrežje v zahtevanem obsegu in v roku, je predlagana dopolnitev v četrtem odstavku 9. člena logičen korak države k izpolnjevanju ciljev, ki si jih je zastavila.

4. Praksa pri pridobivanju gradbenih dovoljenj na upravnih enotah, ki so po Gradbenem zakonu pristojne za izdajo upravnih dovoljenj za objekte, in ki po veljavnem Gradbenem zakonu niso objekti državnega pomena, je pokazala, da obravnava vlog za izdajo gradbenih dovoljenj ni ustrezna. Pripombe in zahteve za dopolnitve, ki jih posredujejo upravne enote, so večkrat popolnoma neutemeljene oziroma nimajo povezave z objektom, ki je predmet vloge. Predlagamo, da pristojnost za izdajo upravnih dovoljenj za objekte elektronskih komunikacij, katerih graditev je skladno s prejšnjimi navedbami v javnem interesu, ponovno preide v pristojnost ministrstva, odgovornega za gradbene zadeve, ki lahko zagotovi enovito obravnavo vlog na strokovno najvišji ravni.

5. Navajamo, da je skladno z drugim odstavkom 7. člena ZEKom-1 gradnja javnih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture v javno korist ter je bila uvrščena v prostorsko ureditev državnega pomena. Skladno s Prilogo 2 Uredbe o klasifikaciji vrst objektov in objektih državnega pomena⁴ je samostojen objekt bazne postaje elektronskega komunikacijskega omrežja uvrščen med objekte državnega pomena.

Glede na to, da država usmerja in nadzira graditev omrežij elektronskih komunikacij, in ker je sektor informacijsko-komunikacijskih omrežij in sistemov skladno s prvim odstavkom 4. člena ZKI sektor kritične infrastrukture, je še posebej pomembno, da za to občutljivo področje skrbi in o njem odloča pristojno ministrstvo.

(ii)

Komentar in predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v predpis, ki ga bo izdal pristojni minister na podlagi četrtega odstavka 9. člena ZEKom-2, vključi spodnja definicijo enostavnega komunikacijskega objekta:

»Enostaven komunikacijski objekt je tudi:

- vsak komunikacijski objekt, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka in je proizvod, dan na trg skladno s predpisom o tehničnih zahtevah za proizvode in o ugotavljanju skladnosti, če je povezan s tlemi,
- komunikacijska naprava kot je na primer začasna (mobilna) bazna, ki je lahko višja od 10 m, in ki jo je mogoče postaviti na prej pripravljeno zemljišče brez gradbenih del in jo je po uporabi mogoče tako tudi prestaviti na drugo mesto brez škode za njeno substanco.«

Obrazložitev:

Telekom Slovenije je s problematiko postavljanja in uporabe začasnih (mobilnih) baznih postaj že seznanil tudi Direktorat za informacijsko družbo, in sicer zaradi spremenjene definicije objekta iz 25. točke 1. odstavka 3. člena Gradbenega zakona⁵.

Ker se po novi definiciji za objekt ne štejejo le tisti objekti, ki so povezani s tlemi, pač pa tudi tisti, ki niso, tudi glede mobilne (začasne) bazne postaje definicije objekta ni mogoče razumeti drugače, kot da jo prištevamo med objekte. Večina tovrstnih baznih postaj ima antenski drog višji od 10 m, zato je ni mogoče šteti med enostavne komunikacijske objekte niti po Pravilniku o enostavnih komunikacijskih objektih in vzdrževanju komunikacijskih objektov, tako da bi bilo potrebno zanje pridobiti gradbeno dovoljenje.

³ Uradni list RS, št. 70/96, 41/04 – ZVO-1 in 17/11 – ZTZPUS-1 z dne 21.12.1996.

⁴ Uradni list RS, št. 109/11 in 61/17 – GZ z dne 30.12.2011.

⁵ Uradni list RS, št. 61/2017 z dne 2.11.2017.

Namen začasne (mobilne) bazne postaje, ki se jo pritrjeno na transportno prikolico pripelje na zeleno lokacijo je, da operater z njo takoj zagotovi storitve uporabnikom v obdobju do postavitve stalne bazne postaje - gradbeno inženirskega objekta, za katerega je potrebno pridobiti gradbeno dovoljenje. Mobilno bazno postajo se namesti tudi v primeru, ko zaradi predpisanih ali drugih omejitev gradbenega dovoljenja na določenem območju, kjer je potrebno zagotoviti signal, ni mogoče pridobiti ali v primeru predvidenega povečanja prometa v mobilnem komunikacijskem omrežju (večje prireditve in ob izrednih dogodkih, kot so na primer naravne nesreče za potrebe civilne zaščite in reševanja).

Če bi bilo v opisanih primerih potrebno čakati na dolgotrajno izdajo gradbenega dovoljenja, nujno potrebnih elektronskih komunikacij ne bi mogli zagotoviti, mobilna bazna postaja pa bi izgubila svoj namen in smisel. Ob vsem opisanem to stanje tudi ne bi omogočalo doseganja ciljev, ki jih je Vlada Republike Slovenije postavila s sprejetjem Načrta razvoja širokopasovnih omrežij naslednje generacije do leta 2020 (Načrt NGN 2020) z namenom razvoja gospodarstva, večje konkurenčnosti in novih kakovostnih delovnih mest, niti ciljev strategije Evropske komisije, da Evropa do leta 2025 postane giga-bitna družba.

Iz prakse izhaja, da je definicija po Gradbenem zakonu, ki zajema tudi mobilne bazne postaje in je tudi zanje potrebno pridobiti gradbeno dovoljenje, za operaterje problematična in ne podpira zagotavljanja dostopa do elektronskega komunikacijskega omrežja nasploh, ker pa so danes za družbo najpomembnejše dobrine varnost, civilna zaščita in reševanje, je nujno, da se v predpisu, ki bo sprejet na podlagi četrtega odstavka 9. člena ZEKom-2 vključi predlagana definicija.

Telekom Slovenije ocenjuje, da je matično ministrstvo oziroma Direktorat za informacijsko družbo tisti, ki bi zares lahko pomagal odpraviti opisano težavo s predpisom, in v okviru svojih pristojnosti pospešil gradnjo elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, kot je že sicer storil z uvrstitvijo številnih elektronskih komunikacijskih objektov in naprav med enostavne komunikacijske objekte.

(iii) Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se šesti odstavek 9. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se doda poved, ki se glasi: »Lastnik objekta ponudniku elektronskih komunikacijskih storitev ne sme zaračunavati nadomestila za uporabo pasivne komunikacijske infrastrukture v objektu.«.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije predlaga, da se v šestem odstavku 9. člena ZEKom-2 jasno opredeli, da lastnik objekta v nobenem primeru ponudniku elektronskih komunikacijskih storitev ne sme zaračunavati nadomestila za uporabo pasivne komunikacijske infrastrukture v objektu, saj gre za infrastrukturo, ki je zgrajena ob gradnji stavb in opredeljena kot strošek investitorja.

10. člen ZEKom-2 (preglednost v zvezi z načrtovanimi gradbenimi deli)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se prvi odstavek 10. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se rok »60 dni« spremeni v rok »30 dni«, rok »90 dni« pa se spremeni v rok »60 dni«.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije predlaga ohranitev obstoječe določbe ZEKom-1, ki določa krajše roke za sporočanje namere o gradnji, saj menimo, da se s podaljševanjem rokov gradnja podaljšuje.

11. člen ZEKom-2 (skupna gradnja)

(i) Predlog:

Telekom Slovenije ocenjuje, da bi bilo smiselno med pomen izrazov dodati definicijo skupne gradnje, kot predlagano zgoraj k podanim predlogom k 3. členu ZEKom-2.

(ii)
Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se drugi odstavek 11. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se za prvo povedjo doda nova poved, ki se glasi: »Infrastrukturni operater in zainteresirani soinvestitor morata vsak zase urediti ustrezna pogodbena razmerja z lastniki nepremičnin, na katerih je predvidena gradnja omrežja. V kolikor zainteresirani soinvestitor do predvidenega datuma začetka del, ki je določen v nameri o načrtovani gradnji, pogodbeno ne uredi razmerij z lastniki nepremičnin, to ne vpliva na sam začetek gradnje omrežja.«

Obrazložitev:

Urejanje pogodbenih razmerij z lastniki nepremičnin je lahko dolgotrajnejši postopek, in ne sme vplivati na potek gradnje, kot jo je zastavil operater, ki je najavil gradnjo.

(iii)
Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se med drugi in tretji odstavek 11. člena doda nov odstavek, ki se glasi:
»Po sklenitvi ustrezne pogodbe ali izvršljivosti odločbe agencije iz drugega odstavka tega člena velja, da tako zgrajena fizična infrastruktura v časovnem obdobju 5 let ne more biti predmet regulacije, če imata vsaj dva sodelujoča soinvestitorja status operaterja omrežja.«

Ostali odstavki se ustrezno preštevilčijo.

Obrazložitev:

Argument za spremembo navedene določbe je dodatna spodbuda za soudeležbo pri sovlaganju in zavarovanje poslovnega tveganja soinvestitorjev, saj so kasnejši prosilci za uporabo zgrajene infrastrukture v prednosti, predvsem, če je eden od primarnih investitorjev operater s pomembno tržno močjo in je cena najema regulirana.

13. člen ZEKom-2 (prestavitvev in zaščita obstoječih komunikacijskih omrežij)

(i)
Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se prvi odstavek 13. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se med prvo in drugo povedjo doda nova poved, ki se glasi:

»Pred pričetkom del mora investitor predvidene gradnje pridobiti mnenje in pogoje lastnika omrežja, ki ga je potrebno prestaviti ali zaščititi, investitor predvidene gradnje pa mora mnenje in pogoje upoštevati.«

Obrazložitev:

Določba predlaganega prvega odstavka 13. člena ZEKom-2 predvideva, da mora investitor predvidene gradnje komunalnih in drugih objektov, naprav in napeljav o tem obvestiti lastnika omrežja, ki ga je treba prestaviti in zaščititi, najmanj 30 dni pred predvidenim pričetkom del ter njegovi pooblaščenim osebam omogočiti navzočnost in strokovni nadzor pri izvedbi del. Telekom Slovenije meni, da zgolj z obvestilom in možnostjo prisotnosti ob izvedbi del lastnik omrežja ni dovolj zavarovan pred možnostjo povzročitve škode na njegovem omrežju. S predlaganim dodatnim besedilom želimo zagotoviti, da je investitor pred začetkom del predhodno pisno obveščen o pogojih, pod katerimi so dela prestavitve oziroma zaščite lahko izvajana, saj je le pisno dokumentirana korespondenca med lastnikom in izvajalcem ustrezna podlaga za reševanje spora, če zaradi neizpolnitve pogojev oziroma podanih zahtev za gradnjo pri delih pride do poškodovanja omrežja in posledičnih škodnih zahtevkov.

(ii)
Predlog:

Vezano na 13. člen predloga ZEKom-2 Telekom Slovenije poziva ministrstvo, da preuči problematiko prestavitve obstoječih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture v primeru gradnje državnih in občinskih cest. Gre za dvojne specialnih zakonodaj, ki sta si v nasprotju. ZEKom-2 tako določa, da stroški prestavitve elektronskega komunikacijskega omrežja bremenijo investitorja gradnje komunalnih in drugih objektov, naprav in napeljav, razen

če investitor gradnje in lastnik omrežja s pogodbo ne določita drugače. Na drugi strani Zakon o cestah⁶ v drugem odstavku 67. člena določa: »Direkcija lahko zahteva od upravljavca gospodarske javne infrastrukture, da objekte in naprave gospodarske javne infrastrukture preuredi ali prestavi, kadar je to potrebno zaradi rekonstrukcije državne ceste ali izvedbe ukrepov za zavarovanje te ceste in prometa na njej. Stroške prestativte ali preureditve objektov in naprav krije njihov upravljavec, razen če to ni v nasprotju s pogoji iz soglasja direkcije za njihovo gradnjo.«. Ta določba pa je prenesena tudi na raven občin v njihove odloke glede občinskih cest.

Telekom Slovenije predlaga, da se 13. člen ZEKom-2 smiselno spremeni, tako da bo iz njega jasno razvidno, da stroške prestativte in zaščite, tudi v primeru gradnje/rekonstrukcije državnih in občinskih cest, krije investitor gradnje in ne lastnik/upravljavec omrežja.

16. člen ZEKom-2 (varovalni pas sistemov elektronskih komunikacij)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se drugi odstavek 16. člena ZEKom-2 spremeni, tako da se glasi: »(2) Širina varovalnega pasu elektronskega komunikacijskega omrežja poteka 3 m na vsako stran od osi komunikacijskega voda oziroma 100 m od zunanje ograje komunikacijskega objekta oziroma od osi antenskega sistema«.

Obrazložitev:

Ureditev, kot je predlagana v drugem odstavku 16. člena ZEKom-2, je primerna za linijske objekte, ne pa tudi za bazne postaje (stolpe, drogove), pri katerih je potrebno upoštevati tudi, da vsaka nova predvidena ovira v bližini bazne postaje, vpliva na delovanje le-teh. Brez posebne ureditve, ki upošteva posebne značilnosti brezžičnih omrežij, v praksi že danes prihaja do primerov, ko je v vplivnem območju bazne postaje zgrajena večstanovanjska stavba. Ker vplivno območje za bazno postajo ni zakonsko opredeljeno, se gradnja objekta dovoli, objekt pa postane ovira, zaradi katere je delovanje bazne postaje moteno. To je poseg v pridobljeno pravico mobilnih operaterjev, ki morajo, ne glede na to, na lastne stroške bazno postajo odstraniti ter premakniti na ustrezno lokacijo (kar je nadaljnji svojevrsten problem v gosto poseljenih urbanih naseljih, kjer je treba upoštevati tudi EMS predpise).

18. člen ZEKom-2 (poizvedovanje po tržnem interesu za gradnjo visokozmogljivih omrežij)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se za petim odstavkom doda novi šesti odstavek 18. člena ZEKom-2, ki se glasi: »(6) Ministrstvo operaterju, ki izkaže tržni interes, ponudi sklenitev pogodbe, s katero se operater zaveže, da bo v treh letih od podpisa pogodbe zgradil širokopasovno omrežje na območjih in v obsegu, kakršnega je izkazal v pisnem obvestilu ministrstvu. Ministrstvo izvod podpisane pogodbe in morebitni pripadajoči dogovor iz tretjega odstavka tega člena pošlje agenciji. Če operater pogodbe v 15 dneh ne podpiše, se šteje, da je odstopil od izraženega tržnega interesa.«

Ostali odstavki se smiselno preštevilčijo.

Obrazložitev:

Iz 18. člena ZEKom-2 ni razvidno, s kom bo operater, ki bo izkazal tržni interes, sklenil pogodbo o njegovi izvedbi in v kakšnem roku ga mora izpolniti. Zato Telekom Slovenije predlaga, da se člen dopolni z besedilom iz trenutno veljavnega ZEKom-1. Jasne ureditve ni mogoče nadomestiti s predvidenim splošnim aktom.

IV. RAZLASTITEV IN OMEJITVE LASTNINSKE PRAVICE

25. člen ZEKom-2 (ustanovitev služnosti)

(i)

Predlog:

⁶ Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14 – odl. US, 46/15 in 10/18.

Telekom Slovenij izpostavlja, da je obrazložitev četrtega odstavka 25. člena ZEKom-2 rejasna oziroma dopušča različne interpretacije ter iz nje ne izhaja utemeljena razlaga člena.

Obrazložitev:

V priloženi obrazložitvi tega člena je zapisano: »Višina denarnega nadomestila je s četrtrim odstavkom tega člena omejena navzgor, medtem ko je v tem okviru omogočeno svobodno dogovarjanje, saj ima lahko služnostni upravičenec interes, da bo lažje dostopal do komunikacijskega omrežja, kar se bo lahko odrazilo tudi pri višini denarnega nadomestila (torej je lahko nadomestilo tudi nižje od zmanjšane vrednosti služeče nepremičnine ali dejanske škode in izgubljenega dobička).«.

Iz obrazložitve torej izhaja, da lahko operater omrežja zaradi lažje gradnje lastniku nepremičnine izplača tudi nadomestilo, ki je nižje od omejitve navzgor, kar pa je kontradiktorno.

Zaradi nejasnosti v sami obrazložitvi člena Telekom Slovenije poziva ministrstvo, da le-tega ustrezno popravi, tako da se briše besedilo v oklepaju oziroma, v kolikor obrazložitev ostane ista, natančno pojasni kaj je z obrazložitvijo mislil in kakšen je bil namen le-te.

**(ii)
Predlog:**

Telekom Slovenije predlaga, da se šesti odstavek 25. člena ZEKom-2 spremeni tako, da se za besedno zvezo »in pripadajoče infrastrukture« vejica nadomesti s piko, besedna zveza »ki se financirajo iz javnih sredstev v skladu z 19. členom tega zakona, na nepremičninah v lasti države ali samoupravne lokalne skupnosti neodplačna« pa se črta.

Obrazložitev:

Telekom Slovenij predlaga, da je služnost pri gradnji kateregakoli javnega komunikacijskega omrežja in pripadajoče infrastrukture, ki se ustanavlja na nepremičninah v lasti države ali samoupravne lokalne skupnosti, neodplačna. Že deseti odstavek 9. člena predloga ZEKom-2 zavezuje lokalne skupnosti, da v okviru svojih pristojnosti pospešujejo gradnjo elektronskih komunikacijskih omrežij in pripadajoče infrastrukture, neodplačne služnosti so tako eden izmed načinov, s katerim ima operater omrežja možnost hitrejše in lažje gradnje omrežja.

26. člen ZEKom-2 (pogoji za odločanje pristojnega organa)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se prvi odstavek 26. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se doda nova 4. točka, ki se glasi:

»4. gre za že obstoječe komunikacijsko omrežje in obstoječ komunikacijski objekt.«.

Obrazložitev:

Upravni organ naj pri odločanju o ustanovitvi služnosti upošteva tudi ali gre za že obstoječe komunikacijsko omrežje in obstoječ komunikacijski objekt, zlasti in ne izključno v povezavi s 300. členom ZEKom-2, torej da so za gradnjo takšnega objekta lastniki zemljišč oz. njihovi pravni predniki izrazili pisno strinjanje.

V. RADIOFREKVENČNI SPEKTER

Telekom Slovenije po pregledu vsebine poglavja ugotavlja, da določeni deli Direktive 2018/1972/EU niso implementirani ali pa so v posameznih členih samo povzeta določila Direktive 2018/1972/EU in določila zato niso dovolj jasna in določna. Tako je potrebno npr. bolj določno implementirati 45. člen Direktive 2018/1972/EU (upravljanje radiofrekvenčnega spektra), zlasti v delu, ki ureja javni razpis in dražbo frekvenc. Določila o postopkih podeljevanja frekvenc so po mnenju Telekoma Slovenije med seboj pomešana in niso konsistentno prenešana iz določil Direktive 2018/1972/EU, zlasti ni dovolj zasledovan cilj enostavnosti in preglednosti postopkov, ki ga Direktiva 2018/1972/EU določa kot normo. V poglavju o radiofrekvenčnem spektru Telekom Slovenije pogrša tudi določila o pravicah in obveznostih v zvezi z uporabo frekvenc za satelitske storitve.

31. člen ZEKom-2 (strateško načrtovanje in usklajevanje politike radiofrekvenčnega spektra ter njegova čezmejna koordinacija)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se zadnji stavek četrtega odstavka 31. člena ZEKom-2 dopolni, tako da se za besedno zvezo »in pristojni državni organi« doda besedna zveza »v sodelovanju s pristojnimi organi drugih držav«.

Spremenjene četrti odstavek 31. člena ZEKom-2 se tako glasi:

»(4) Agencija in pristojni državni organi sodelujejo s pristojnimi organi drugih držav članic ter v okviru RSPG, da se zagotovi, da države članice na svojem ozemlju lahko uporabljajo harmoniziran radiofrekvenčni spekter ter da se rešijo morebitne težave ali spori glede čezmejne koordinacije ali čezmejnega škodljivega motenja z drugimi državami članicami ali tretjimi državami, ki Republiki Sloveniji ali drugim državam članicam onemogočajo uporabo harmoniziranega radiofrekvenčnega spektra na svojem ozemlju. Agencija in pristojni državni organi v sodelovanju s pristojnimi organi drugih držav v ta namen sprejmejo potrebne ukrepe brez poseganja v obveznosti iz mednarodnopравnih aktov, uveljavljenih v Republiki Sloveniji, ki urejajo radiofrekvenčni spekter.«

Obrazložitev:

Pri čezmejnem škodljivem motenju, povzročinem z oddajanjem radijskega signala iz drugih držav v nasprotju z mednarodnopравnimi akti iz drugega odstavka 31. člena ZEKom-2, lahko agencija sprejme nujne in sorazmerne ukrepe za zaščito nemotene uporabe radiofrekvenčnega spektra v Republiki Sloveniji. Ti ukrepi obsegajo predvsem povečanje dovoljene oddajne moči, spremembo antenskega sevalnega diagrama, spremembo polarizacije, spremembo višine antene nad terenom ter spremembo lokacije oddajanja, če se s tem območje pokrivanja ne spremeni. Telekom Slovenije predlaga, da se v zakonu določi bolj aktivno ukrepanje s sodelovanjem pristojnih organov predvsem v sosednjih državah.

47. člen ZEKom-2 (alternativna uporaba harmoniziranega radiofrekvenčnega spektra)

Komentar in predlog:

Iz predlaganega določila 47. člena ZEKom-2 ni jasno razvidno, ali je določilo namenjeno tistim, ki bi lahko uporabili npr. frekvence v 3.5MHz pasu za poslovno kritične komunikacije ali je mišljena uporaba za morebitne druge uporabnike, npr. elektro M2M itd. ali npr. da se da analogni TV oddajnik na 700 MHz LTE pas. Telekom Slovenije predlaga, da se vsebina člena ustrezno dopolni tako, da bo jasno katerim uporabnikom je določba namenjena.

49. člen ZEKom-2 (sklep o uvedbi javnega razpisa)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se sedmi odstavek 49. člena ZEKom-2 črta.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije primarno predlaga črtanje določila, podredno pa, v kolikor določba ostane, je potrebno pogoje za razveljavitve sklepa o uvedbi javnega razpisa natančno določiti (primeroma kdaj lahko pride so razveljavitve sklepa, zakaj, na čigave stroške ipd.), predvsem zaradi stroškov ponudnika, ki se prijavi na javni razpis z namenom pridobitve frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev.

62. člen ZEKom-2 (prekinitev postopka)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se 62. člen ZEKom-2 dopolni tako, da se na koncu doda nova poved, ki se glasi: »V kolikor skupni znesek enkratnega nadomestila za učinkovito rabo presega vnaprej določeno najvišjo vrednost, se dražba prekine in v največ treh mesecih ponovi s spremenjenimi pravili.«

Obrazložitev:

Edini namen in cilj dražbe frekvenc ne bi smel biti doseganje najvišje cene. Pri dražbah je nevarnost, da udeležence "zanese" in plačujejo prekomerne zneske, kar lahko opazno podraži investicijo v omrežje in ceno storitev za

končnega uporabnika. Agencija je usposobljena za določitev izklicne cene in lahko določi tudi najvišji skupni znesek. Primer: Češka je prekinila dražbo zaradi previsokih ponudb.

64. člen ZEKom-2 (pogoji za uporabo radijskih frekvenc)

(i)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se drugi odstavek 64. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se za besedno zvezo »ali za izboljšanje pokritosti« doda besedna zveza »skladno s pogoji v javnem razpisu«. Nada je se v drugem odstavku 64. člena ZEKom-2 črtata dvopičje ter 1. in 2. točka.

Spremenjeni odstavek 64. člena ZEKom-2 se tako glasi:

»(2) Agencija lahko za zagotavljanje uspešne in učinkovite uporabe radiofrekvenčnega spektra ali za izboljšanje pokritosti v okviru skladno s pogoji v javnem razpisu spodbuja naslednje možnosti souporabe in določi pogoje za skupno postavitev infrastrukture za zagotavljanje omrežij in storitev, ki temeljijo na uporabi radiofrekvenčnega spektra.«

(ii)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se tretji odstavek 64. člena ZEKom-2 črta.

Obrazložitev:

Sklepanje poslovnih dogovorov o dostopu do gostovanja je poslovna odločitev operaterjev, zato ne gre za sektorsko regulirano storitev in ureditev ne more biti določena kot pogoj za uporabo dodeljenih frekvenc.

Po mnenju Telekoma Slovenije souporaba frekvenc ne bi smela biti dovoljena. V primeru aktivne souporabe naj agencija prepusti pobudo in dogovarjanje operaterjem, sama pa naj nastopi le v primeru nesoglasij kot arbiter, ne kot organ, ki nalaga takšno uporabo.

Telekom Slovenije predlaga, da se črta sklicevanje na predpise, ki urejajo varstvo konkurence. To ureja Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence, ki pa ni v pristojnosti agencije, in ni predmet ZEKom-2.

Aktivna souporaba opreme baznih postaj, bodisi MORAN ali MOCN, sta zelo zahtevni za operaterje, saj zahtevata prilagoditev jedrnega omrežja ter usklajen nadzor in vzdrževanje omrežja. Hkrati določene funkcije (na primer združevanje pasov ali Carrier Aggregation ter NSA 5G) ne delujejo med baznimi postajami različnih proizvajalcev.

Telekom Slovenije predlaga, da se za morebitno aktivno souporabo agencija in operaterji dogovorijo takrat, ko bo znano tako število konkretnih lokacij kot zahteve pri opremi, ki se bo takrat uporabljala. Pričakovati je, da se bo izkazalo, da je pasivna souporaba bolj smiselna za manjše število lokacij in različne proizvajalce opreme.

Tako pasivna in aktivna souporaba kot združevanje spektra so izjemno zapletene teme, ki jih regulatorji po vsem svetu obravnavajo z različnimi pristopi. V večini primerov do sporazumov o aktivni souporabi prihaja s skupno izrabo, medtem ko do nacionalnega gostovanja vodijo komercialni dogovori (ki niso obvezni) in so večinoma omejeni na stare tehnologije. V Evropi obstajajo različni pristopi nacionalnih regulatornih organov, ki sežejo od pristojnosti regulatornih organov za reševanje sporov (zelo pogosto) do zagotavljanja posebnih smernic o skupni rabi infrastrukture za lažjo delitev in, skrajno, obveznosti ali prepovedi skupne rabe.

V skladu s poročili BEREC je obveznost delitve v glavnem povezana s pasivno souporabo in na splošno zelo ciljno usmerjena (omejeno na posebne situacije). Norveška je v Evropi edini primer, v katerem je za prevladujočega mobilnega operaterja veljala obveznost delitve infrastrukture, vključno z nacionalnim gostovanjem, in to šele po posvetovalnem postopku, analizi trga in določitvi operaterja s pomembno tržno močjo. Norveška specifična je izredno veliko težko dostopne površine in velika državna pomoč za doseganje pokrivanja neposeljenega terena.

Učinek obvezne souporabe bi lahko bil po mnenju Telekoma Slovenije precejšen v smislu vpliva na konkurenco infrastrukturnih naložb in končno donosnost omrežnih operaterjev.

65. člen ZEKom-2 (čas veljavnosti odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga da se četrti odstavek 65. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se med prvo in drugo povedjo doda nova poved »Odločba se lahko podaljša na podlagi predloženega poročila imetnika, iz katerega so razvidni rezultati testiranja in tehtni razlogi za podaljšanje.«, v (po novem) tretji povedi pa se črta beseda »Evropskih«.

Spremenjeni četrti odstavek 65. člena ZEKom-2 se tako glasi:

»(4) Odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc, namenjenih za potrebe meritev, atestiranje in drugih preizkusov radijske opreme, izda agencija za omejeno območje pokrivanja in največ za 90 dni. Odločba se lahko podaljša na podlagi predloženega poročila imetnika, iz katerega so razvidni rezultati testiranja in tehtni razlogi za podaljšanje. V primeru preizkušanja novih tehnologij v okviru razvojnih projektov lahko agencija partnerjem v teh projektih izda odločbo o dodelitvi radijskih frekvenc za namen preizkusa novih tehnologij za določeno časovno obdobje, v skladu s predlaganim projektom, ki ne sme biti daljše od treh let, pri čemer upošteva predviden začetek veljavnosti odločb o dodelitvi radijskih frekvenc, izdanih na javnem razpisu.«.

Obrazložitev:

Če je odločba izdana za namene testiranja, je smiselno določiti tudi obveznost posredovanja poročila o rezultatih testiranja. Testiranje naj bo omogočeno za vse razvojne projekte.

Pojem »Evropski razvojni projekti« ni dovolj določen in se v preteklosti v praksi ni konsistentno uporabljal, zato, Telekom Slovenije predlaga črtanje besede Evropskih.

Dodatno Telekom Slovenije ugotavlja, da je 90 dni včasih prekratko obdobje za učinkovito testiranje novih tehnologij. Potrebno bi bilo dopolniti določilo z možnostjo podaljšanja, če:

- a) poročilo kaže na smiselnost (nova spoznanja, produkti, tehnologije ...)
- b) ponudnik zaprosi agencijo in navede tehtne razloge . Testno delovanje preneha z dnem, ko so frekvence podeljene po v zakonu predpisanem postopku za komercialno uporabo.

66. člen ZEKom-2 (podaljšanje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se šesti odstavek 66. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se na koncu doda nova poved, ki se glasi »Izjemoma lahko agencija izda odločbo o podaljšanju, v kolikor je iz poročila o opravljenem testiranju in vloge za podaljšanje razvidno, da je podaljšanje upravičeno.«.

Obrazložitev:

Ob izpolnitvi pogojev in na podlagi posredovanih poročil o rezultatih testiranja je potrebno zagotoviti veljavnost odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za potrebe testiranja do izpolnitve namena (uspešno zaključeno testiranje), zato predlagamo, da se določi možnost podaljšanja.

67. člen ZEKom-2 (podaljšanje odločbe o dodelitvi radijskih frekvenc za brezžične širokopasovne elektronske komunikacijske storitve)

(i)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se za prvim odstavkom 67. člena ZEKom-2 doda novi drugi odstavek, ki se glasi: »(2) Veljavnost odločb o dodelitvi radijskih frekvenc za zagotavljanje javnih komunikacijskih storitev končnim uporabnikom, ki so bile podeljene pred uveljavitvijo tega zakona za 15 let, se podaljša za 5 let imetnikom, ki dodeljene radijske frekvence uporabljajo skladno s pogoji, določenimi v odločbah o dodelitvi frekvenc. Agencija 2 leti pred potekom veljavnosti odločb o dodelitvi radijskih frekvenc preveri izpolnjevanje pogojev iz predhodno izdanih odločb.«.

Ostali odstavki se smiselno preštevilčijo.

Obrazložitev:

Skladno z določili Direktive 2018/1972/EU morajo države članice zagotoviti **vsaj 20-letno regulativno predvidljivost** za imetnike pravic glede pogojev vlaganja v infrastrukturo.

Kot **minimalno trajanje** pravic Direktive 2018/1972/EU določa **obdobje 15 let**, pri čemer se to obdobje lahko ustrezno podaljša, kadar je to potrebno zaradi skladnosti z navedenimi pogoji. Pred podelitvijo teh pravic je potrebno na pregleden način zagotoviti, da imajo vse zainteresirane strani pred podelitvijo pravic dostop do splošnih meril za podaljšanje trajanja pravic uporabe, nacionalni regulatorni organ (v nadaljevanju tudi: NRO) pa najpozneje dve leti pred potekom prvotne veljavnosti odločbe o dodelitvi radijski frekvenc (ODRF) opravi objektivno in v prihodnost usmerjeno oceno splošnih meril. V kolikor NRO ni uvedel ukrepov zaradi neizpolnjevanja pogojev za pravice uporabe, podaljša trajanje pravice uporabe, razen če ugotovi, da podaljšanje ne bi bilo skladno s splošnimi merili.

(ii)**Predlog:**

Telekom Slovenije predlaga, da se drugi odstavek 67. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se črta besedna zveza », s katero ugotovi morebitno spremembo tržnega interesa«.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije predlaga, da se besedilo »s katero ugotovi morebitno spremembo tržnega interesa« črta, saj povpraševanje lahko izrazi katerakoli oseba, razlog za nepodaljšanje pa bi lahko bil kvečjemu izkazan interes, da bodo predmetne frekvence lahko bolje izkoriščene za zadovoljevanje potreb končnih uporabnikov.

72. člen ZEKom-2 (plačila za uporabo radijskih frekvenc)**Komentar in predlog:**

Telekoma Slovenije predlaga, da se v deveti odstavek 72. člena ZEKom-2 smiselno vključi določba, ki opredeljuje možnosti določitve najvišjega zneska za učinkovito rabo omejene naravne dobrine in možnost obročnega plačila ne glede na predviden začetek uporabe dodeljenih radijskih frekvenc.

V več državah članicah so bile dražbe frekvenc 5G že prekinjene zaradi previsokih dražbenih ponudb (nazadnje na Češkem). Direktiva 2018/1972/EU ne določa, da se mora enkratno nadomestilo za uporabo radijskih frekvenc plačati takoj ob podelitvi, obročno plačilo je tudi že ustaljena praksa podeljevanja pravic do uporabe frekvenc v več državah članicah EU.

73. člen ZEKom-2 (kopičenje radijskih frekvenc z namenom omejevanja konkurence na trgu)**Predlog:**

Telekom Slovenije predlaga, da se 73. člen ZEKom-2 črta.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije predlaga, da se 73. člena ZEKom-2 črta, ker ne določa dovolj jasnih pogojev za presojo ravnanja operaterja, iz katerega izhaja, da je frekvenco pridobil z namenom omejevanja konkurence, v posledici česar se črta tudi prekršek iz 12. točke prvega odstavka 294. člena ZEKom-2.

VII. OŠTEVILČENJE**95. člen ZEKom-2 (načrt oštevilčenja)****Predlog:**

Telekom Slovenije predlaga, da se v 4. odstavku ZEKom-2 beseda »zasedenosti« nadomesti z besedo »dodeljenih«.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije meni, da je beseda dodeljen bolj primerna kot zaseden. Agencija ima pregled nad dodeljenimi elementi oštevilčenja, nima pa pregleda ali je element oštevilčenja tudi v resnici že zaseden – v uporabi pri uporabniku. Operater ima namreč 3 leta časa, da uporabi dodeljeni mu element oštevilčenja.

98. člen ZEKom-2 (izdaja odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja)

(i)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se prvi odstavek 98. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se na koncu odstavka črta pika in doda besedna zveza »in izpolnjuje vse ustrezne zahteve, določene na podlagi 100. člena«.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije predlaga, da se povzame vsebina iz drugega odstavka 93. člena Direktive 2018/1972/EU. Tako je jasno zapisana obveznost, da tudi fizična ali pravna oseba, ki ni operater, mora izpolnjevati obveznosti iz 100. člena ZEKom-2.

(ii)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se tretji odstavek 98. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se na koncu besedila doda nova poved: »Agencija za take primere pripravi in objavi posebne pogoje za vlagatelje.«.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije meni, da mora agencija pripraviti in javno objaviti pogoje za vlagatelje, ki pridobivajo elemente oštevilčenja, pa niso operaterji. Ta pravila morajo predvsem določiti dokazila, s katerimi bo vlagatelj dokazoval, da je sposoben upravljati z elementi oštevilčenja.

99. člen ZEKom-2 (vsebina odločbe o dodelitvi elementov oštevilčenja)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v 3. točki prvega odstavka 99. člena ZEKom-2 popravi sklic iz »64.« člena na »100.« člen.

Obrazložitev:

Pogoje uporabe elementov oštevilčenja predlagani ZEKom-2 obravnava v 100. členu in ne v 64. členu.

101. člen ZEKom-2 (eksteritorialna uporaba elementov oštevilčenja)

(i)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se drugi odstavek 101. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se za besedo »določiti« doda besedna zveza »in javno objavi«.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije meni, da morajo biti pogoji ne samo določeni, ampak tudi javno objavljeni.

(ii)

Predlog:

Telekom Slovenij izpostavlja, da je določba četrtega odstavka 101. člena ZEKom-2 nejasna oziroma dopušča različne interpretacije, iz obrazložitve pa tudi ne izhaja utemeljena razlaga člena. Telekom Slovenije prosi za dodatno pojasnilo, kakšne obveznosti bo imela fizična ali pravna oseba, ki ni operater v zvezi z dodeljenimi mu

elementi oštevilčenja in kakšne bodo obveznosti operaterjev do te fizične ali pravne osebe (obveznost usmerjanja...).

Novi člen 111. člen ZEKom-2 (preprečevanje zlorab)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se za 110. členom ZEKom-2 doda nov 111. člen ZEKom-2, ki se glasi:

»1. Operaterji so dolžni zagotoviti ustrezne organizacijske in tehnične ukrepe za preprečevanje zlorab elementov oštevilčenja ter zagotoviti izvirne oziroma nespremenjene podatke o elementih oštevilčenja iz katerih in na katere poteka komunikacija.

2. Agencija s splošnim aktom predpiše potrebne oziroma priporočljive ukrepe za izpolnjevanje obveznosti iz prejšnjega odstavka.«.

Nadaljnji členi se ustrezno preštevilčijo.

Obrazložitev:

Vežano na predlog opredelitve pojma zlorabe v 3. členu ZEKom-2 predlagamo tudi vključitev določbe, ki operaterjem nalaga obveznost zagotavljanja ustreznih organizacijskih in tehničnih ukrepov za preprečevanje zlorab in zagotovitev izvirnih oziroma nespremenjenih podatkov o elementih oštevilčenja iz katerih in na katere poteka komunikacija. Predlagamo, da se potrebni oziroma priporočljivi ukrepi predpišejo s splošnim aktom agencije.

VIII. VARNOST OMREŽIJ IN STORITEV TER DELOVANJE V IZJEMNIH STANJIH

112. člen ZEKom-2 (varnost omrežij in storitev)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v VIII. poglavju ZEKom-2 določi možnost oziroma pravica operaterjev, da izvedejo ukrepe začasne blokade posamezne internetne storitve ali spletnega mesta (IP naslova) za potrebe ohranjanja celovitosti ter varnosti omrežij in storitev.

Obrazložitev:

Menimo, da je za namene ohranitve celovitosti ter varnosti omrežij in storitev v zakonu potrebno določiti možnost, da operaterji v utemeljenih primerih začasno onemogočijo delovanje posamezne internetne storitve oziroma spletnega mesta.

113. člen ZEKom-2 (obveznost obveščanja in poročanja o varnostnih incidentih)

Skladno s prvim odstavkom 113. člena ZEKom-2 mora operater o varnostnih incidentih, ki imajo pomemben vpliv, nemudoma obvestiti agencijo in CSIRT.

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v 113. členu ZEKom-2, v kolikor to ne bo urejeno v pravilniku, določi minimalna vsebina obvestila, ki ga mora operater nasloviti na agencijo in CSIRT v primeru zaznanega varnostnega incidenta, ki ima pomemben vpliv.

Obrazložitev:

V predmetnem členu vsebina obvestila o varnostnem incidentu, ki ga operater naslovi na agencijo in CSIRT in ki ima lahko pomemben vpliv, ni opredeljena.

113. člen ZEKom-2 (obveznost obveščanja in poročanja o varnostnih incidentih), 114. člen ZEKom-2 (vrednotenje incidenta in ukrepanje) in 115. člen ZEKom-2 (stanje povečane ogroženosti in ukrepanje)

V nadaljevanju Telekom Slovenije podaja komentar in predloge, ki se splošno nanašajo na ureditev, predvideno v predlogu 113., 114. in 115. člena ZEKom-2, v povezavi z ureditvijo sorodne tematike v ZInfV in ZKI.

Komentar in predlog:

Iz obrazložitve predloga ZEKom-2 izhaja, da se je predlagatelj pri oblikovanju predlogov členov v VIII. poglavju (Varnost omrežij in storitev ter delovanje v izjemnih stanjih) zgledoval oziroma posnemal tudi ureditev v členih 21 do 23 ZInfV. Vendar pa predlagatelj v predlogu 113. in 114. člena ZEKom-2 ni v celoti prevzel sistematike poročanja in vrednotenja incidentov iz ZInfV, operaterji pa imajo glede obveščanja oziroma priglaskanja incidentov dvojno obveznost – po predlogu prvega odstavka 113. člena ZEKom-2 mora operater obvestiti agencijo in nacionalni CSIRT (le-ta pa nato obvesti organ, pristojen za informacijsko varnost), agencija pa nato ob sodelovanju nacionalnega CSIRT vrednoti priglaskani incident, skladno z relevantnimi določbami ZInfV pa mora operater (bodisi kot izvajalec bistvenih storitev (13. člen ZInfV), bodisi kot ponudnik digitalnih storitev (14. člen ZInfV) incidente prigrasiti le nacionalnemu CSIRT, ki tudi samostojno izvede vrednotenje incidenta. Prav tako morajo operaterji, ki so upravljavci kritične infrastrukture, pristojne organe obveščati tudi na podlagi 23. člena ZKI. Tako prihaja do potrojenega in potencialno neusklajenega reševanja incidentov.

Iz različnih zakonov za operaterje torej izhajajo različne obveznosti poročanja oziroma obveščanja v primeru nastanka istega dogodka (incidenta). Zaradi večje učinkovitosti ter medsebojne usklajenosti dela organov v Telekomu Slovenije predlagamo, da se sistem obveščanja oziroma poročanja operaterjev v primeru incidentov in večjih izpadov omrežja in storitev operativno in smiselno poenoti ter medzakonsko uskladi, tako da bo v primeru (istega) incidenta, ki ogrozi varnost omrežij in storitev, operater pristojnim organom poročal preko enotne (skupne) točke, oziroma, da se dvojnost obravnave incidentov (s strani agencije in nacionalnega CSIRT) bolj jasno definira ter razmeji.

Vežano na predhodno navedeno glede na različne zakonske podlage tudi ni povsem jasno, ali so incidenti, ki jih operater skladno z ZEKom-2 prigrasi nacionalnemu CSIRT, po ZInfV obravnavani kot incidenti z obvezno prigrasitvijo ali kot incidenti s prostovoljno prigrasitvijo, s čimer je povezana prioriteta obravnave in ukrepanje.

117. člen ZEKom-2 (revizija varnosti)

117. člen ZEKom-2 določa, da stroške revizije nosi operater. Navedeno predstavlja breme za operaterje, zato bi bilo smiselno določiti vsaj omejitev števila revizij v določenem obdobju na najnujnejši obseg. Prav tako je predlagatelj na novo določil možnost revizije na poglobljeni tehnični ravni za operaterje mobilnih komunikacijskih omrežij.

(i)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se prvi odstavek 117. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se za besedno zvezo »na zahtevo agencije« doda vejica in dopiše besedna zveza »ki lahko takšno zahtevo poda načeloma enkrat, v kolikor pride do večjega števila varnostnih incidentov pa v utemeljenih primerih tudi večkrat, v obdobju 12 mesecev,«.

Obrazložitev:

Operaterjem z izvedbo revizije varnosti nastajajo stroški, zato predlagamo, da se revizije, izvedbo katerih lahko na stroške operaterja zahteva agencija, omejijo na razumno število v določenem obdobju (npr. v obdobju 12 mesecev), oziroma da se določi, da se lahko revizija več kot enkrat letno izvede le v izjemnih utemeljenih primerih, ob pojavu več varnostnih incidentov v obdobju 12 mesecev.

(ii)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v zakonu tudi jasno opredeli pojem oziroma izraz »poglobljena tehnična raven«.

Obrazložitev:

Glede na dopolnitev v prvem odstavku 117. člena ZEKom-2 predlagamo, da se v zakonu opredeli izraz poglobljena tehnična raven.

120. člen ZEKom-2 (zagotavljanje prednosti in drugi ukrepi)

Obveznost dodelitve prednosti komunikacijam v 120. členu ZEKom-2 ne bi smela biti obveznost vseh operaterjev javnih komunikacijskih omrežij, temveč le za javno dostopno telefonsko storitev.

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se prvi odstavek 120. člena ZEKom-2 spremeni tako, da se besedna zveza »javno komunikacijsko omrežje« nadomesti z besedno zvezo »javnem telefonskem omrežju« ter da se na koncu odstavka besedna zveza »omrežnih priključnih točk s prednostjo« nadomesti z besedno zvezo »preostalih telefonskih priključkov«.

Predlog prvega odstavka 120. člena ZEKom-2 se tako glasi:

»(1) Operaterji, ki zagotavljajo javno telefonsko omrežje, morajo svoje omrežje prilagoditi tako, da omogoča dodelitev prednosti komunikacijam z določenih omrežnih priključnih točk pred komunikacijami s preostalimi omrežnimi priključnimi točkami (v nadaljnjem besedilu: funkcija prednosti) v izjemnih stanjih. Komunikacija, ki ji je dodeljena funkcija prednosti v javnem telefonskem omrežju določenega operaterja, to prednost ohrani tudi v javnih telefonskih omrežjih drugih operaterjev v okviru tehničnih možnosti. Breme dokazovanja obsega tehnične nezmožnosti nosi operater. V izjemnih stanjih lahko operaterji omogočijo delovanje omrežnih priključnih točk s prednostjo tudi tako, da omejijo ali prekinejo delovanje preostalega komunikacijskega prometa v takšnem obsegu in toliko časa, kolikor je to nujno potrebno za delovanje preostalih telefonskih priključkov.«.

Obrazložitev:

Funkcija prednosti je namenjena zagotavljanju prioriteta klica upravičencev v primeru izjemnih stanj. Torej gre za javno dostopno telefonsko storitev in ne za vse javno dostopne elektronske komunikacijske storitve. Trenutno veljavna določba je razširila obveznost na vse operaterje javnih komunikacijskih omrežij, kar pomeni, da bi morali zagotavljati funkcijo prednosti za vse vrste komunikacij in ne le za govor (klic), česar tehnično ni možno zagotoviti, saj obveznosti operaterjev sploh niso jasno definirane. Prav tako ne obstajajo ustrezni enotni standardi, proizvajalci opreme pa uporabljajo različne rešitve. Glede na navedeno predlagamo, da pripravljavec zakonodaje jasno opredeli, na katere storitve se prvi odstavek 120. člena ZEKom-2 nanaša, prav tako pa naj navede tehnične standarde za podporo tej zahtevani funkcionalnosti.

IX. ZAGOTAVLJANJE KONKURENCE

127. člen ZEKom-2 (medomrežno povezovanje in operaterski dostop)

Določba ureja dolžnost medomrežnega povezovanja in dopustitve operaterskega dostopa.

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se četrti odstavek 127. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se za besedno zvezo »trajnostno konkurenco«, dopiše besedna zveza »omogočanje investicij v omrežja«,.

Obrazložitev:

Ker je eden izmed namenov predloga ZEKom-2 vzpostavitev in ohranjanje primerne okolje za investicije, predlagamo, da se določi, da agencija pri izdaji odločbe, s katero zagotovi operaterski dostop in medomrežno povezovanje, upošteva tudi omogočanje investicij v omrežja.

129. člen ZEKom-2 (dostop do aplikacijskih programskih vmesnikov in elektronskih programskih vodnikov)

Predlog spremembe ZEKom-2 v 129. členu, ki spreminja sedanji četrti odstavek 112. člena, določa, da lahko agencija z odločbo naloži operaterju, ki zagotavlja elektronska komunikacijska omrežja, ki so namenjena za

distribucijo digitalnih televizijskih storitev, da zagotovi dostop do aplikacijskih programskih vmesnikov in elektronskih programskih vodnikov pod poštenimi, upravičenimi in nediskriminacijskimi pogoji. Nadalje 129. člen ZEKom-2 določa, da agencija obveznosti naloži v obsegu, ki je potreben, da se končnim uporabnikom zagotovi dostopnost storitev razširjanja digitalnih radijskih in televizijskih programov in povezanih dopolnilnih storitev.

Komentar in predlog:

Telekom Slovenije meni, da je navedena določba, ki sicer predstavlja implementacijo 61(2d). člena Direktive 2018/1972/EU, preveč pomensko odprta. Čeprav je v uvodnih določbah ZEKom-2 glede aplikacijskih programskih vmesnikov (API) navedena definicija, pa iz same določbe, niti iz njene obrazložitve, ne izhaja, kakšna obveznost velja za operaterja, ki ponuja storitve, katerih posamezni del predstavlja bodisi aplikacijski vmesnik bodisi elektronski programski vodnik.

Ravno tako določba 129. člena ZEKom-2 ne določa, kaj so povezane dopolnilne storitve. Kot izhaja iz obrazložitve, je predlagatelj zgolj predvideval, da bi lahko dopolnilne storitve zajemale programske storitve, ki so posebej oblikovane za izboljšanje dostopnosti končnih uporabnikov invalidov in programske storitve povezane televizije. Ker predlagatelj dopolnilne storitve ne konkretizira in jih pušča pomensko odprte, določba, sprejeta v vsebini, kakor je predlagana, ne bi nudila ustrezne pravne varnosti.

Nadalje je Telekom Slovenije mnenja, da dikcija ne pojasnjuje, kaj so upravičeni pogoji ter kdo so upravičenci, zaradi česar je treba določbo ustrezno dopolniti.

Nenazadnje pa je za implementacijo zgoraj navedenega člena Direktive 2018/1972/EU predviden sprejem smernic, zato je stališče Telekoma Slovenije, da bi zakonodajalec moral za izvajanje 129. člena ZEKom-2 sprejeti ustrezen podzakonski akt.

132. člen ZEKom-2 (razvrstitev programov)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se 132. člena ZEKom-2 črta.

Obrazložitev:

Predlog spremembe ZEKom-2 v 132. členu, ki predstavlja vsebino tretjega odstavka 112. člena ZEKom-1, določa, da agencija operaterjem, ki zagotavljajo javna komunikacijska omrežja, ki so namenjena za distribucijo digitalnih televizijskih storitev, s splošnim aktom izda navodila za razvrstitev programov, ki jim je izdala dovoljenje po zakonu, ki ureja medije. Pri tem upošteva javni interes, ki ga zasleduje zakonodaja s področja medijev in interese končnih uporabnikov. Operater, ki namerava spremeniti programsko mesto v okviru možnosti splošnega akta iz prvega stavka, mora izdajatelja tega programa opozoriti in obvestiti o novem programskem mestu najmanj 30 dni pred nameravano spremembo. Razvrstitev programov po splošnem aktu iz prvega stavka ne vpliva na pravico končnega uporabnika, da svobodno določi vrstni red programov za svojo uporabo.

Telekom Slovenije je mnenja, da je tovrstna (nacionalna) določba v nasprotju s svobodno gospodarsko pobudo (prvi odstavek 74. člena Ustave Republike Slovenije (v nadaljevanju: URS)⁷, saj določitev obveznosti razvrstitve programov, kot je urejena v 132. členu ZEKom-2, konkretizirana pa v Splošnem aktu o razvrščanju programov v javnih digitalnih televizijskih omrežjih (v nadaljevanju: Splošni akt)⁸, predstavlja poseg v svobodno gospodarsko pobudo vseh operaterjev. Operater in izdajatelj medija morata imeti možnost samostojno razvrščati programska mesta za televizijske programe v med njima dogovorjenih rokih. Zato določitev programskih mest v roku, določenem v ZEKom-2, ter določitev točno določenih mest, kot je konkretizirano v Splošnem aktu, predstavlja nedopusten poseg v pogodbeni (civilno-pravni) odnos, ki ga vzpostavlja operater in izdajatelj medija.

Nadalje iz obrazložitve predloga spremembe ZEKom-2 ne izhaja zakaj je nujen in sorazmeren takšen poseg v svobodno gospodarsko pobudo operaterja, odločitev o razporejanju programskih mest za televizijske programe. Ker gre za poseg v ustavno pravico iz prvega odstavka 74. člena URS, pa je naloga tovrsten poseg potrebno utemeljiti v skladu z načelom sorazmernosti.

⁷ Uradni list RS, št. 33/91-I, 42/97 – UZS68, 66/00 – UZ80, 24/03 – UZ3a, 47, 68, 69/04 – UZ14, 69/04 – UZ43, 69/04 – UZ50, 68/06 – UZ121, 140, 143, 47/13 – UZ148, 47/13 – UZ90, 97, 99 in 75/16 – UZ70a.

⁸ Uradni list RS, št. 48/13.

Vsled navedenemu Telekom Slovenije predlaga, da se tretji odstavek 132. člena ZEKom-2 črta, razvrstitev programov pa v celoti prepusti pogodbenemu odnosu med operaterjem in izdajateljem, v posledici česar pa je treba črtati tudi prekršek iz 39. točke prvega odstavka 294. člena ZEKom-2 ter razveljaviti tudi trenutno veljaven Splošni akt.

133. člen ZEKom-2 (skupna uporaba)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se četrti odstavek 133. člena ZEKom-2 spremeni, tako da se v prvi povedi črta besedna zveza »in skupne gradnje«.

Obrazložitev:

Skupna uporaba in skupna gradnja sta dva različna pojma, ki se v praksi nepravilno uporabljata, saj v Telekomu Slovenije opažamo, da ju določeni subjekti štejejo za en in isti institut. Torej je povsem neprimerno, da se v dotičnem členu uporabi izraz skupna gradnja. O skupni gradnji tako govori 11. člen predloga ZEKom-2, 133. člen predloga ZEKom-2 pa je namenjen skupni uporabi.

136. člen ZEKom-2 (dostop do obstoječe fizične infrastrukture)

(i) Predlog:

Telekom Slovenij meni, da je določba 2. točke petega odstavka 135. člena ZEKom-2 nejasna oziroma dopušča različne interpretacije, iz obrazložitve pa tudi ne izhaja ustrezna argumentacija, kar se je pokazalo v praksi.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije meni, da ni jasno opredeljeno kaj zajema določba, saj ni nedvoumno jasno, kaj zajemajo javno dostopni naložbeni načrti infrastrukturnega operaterja. Navedenega tudi ni razbrati iz trenutno veljavnega Splošnega akta o dostopu do obstoječe fizične infrastrukture, in sicer ni jasno, ali je treba razkrivati interne poslovne načrte (kot določa splošni akt), ki se štejejo za poslovne skrivnosti, ali javno dostopne, kot to določa predlog ZEKom-2 oziroma obstoječ ZEKom-1.

(ii) Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se besedilo 6. točke petega odstavka 135. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se za besedno zvezo »dostop do fizične« doda besedna zveza »ali virtualne«, besedna zveza »komunikacijskih omrežij« pa se zamenja z besedno zvezo »komunikacijskih storitev«.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije predlaga razširitev definicije 6. točke petega odstavka 135. člena ZEKom-2. Sodobni trendi gradnje telekomunikacijskih omrežij in storitev sledijo zahtevam po obvladovanju vse bolj kompleksnih omrežij ter omogočajo njihovo večjo fleksibilnost, razpoložljivost in varnost. Fizične omrežne komponente so zato v naprednih omrežjih lahko virtualizirane, z namenom, da nudijo večjo nadgradljivost, razširljivost, modularnost in fleksibilnost. Virtualizacija omrežja tudi olajša upravljanje in avtomatizacijo. Sodobna NGN komunikacijska omrežja so poleg fizičnih omrežij zgrajena s pomočjo različnih komunikacijskih storitev in tehnologij prenosnih sistemov, različnih ethernet linijskih vmesnikov, brezžičnih radijskih omrežij, usmerjevalnikov in sinhronizacijskih ter varnostnih sistemov. Z razširitvijo določila člena na komunikacijske storitve se investitorjem v omrežja povečuje nabor možnih elementov za gradnjo sodobnih komunikacijskih omrežij.

140. člen ZEKom-2 (merila za presojo prevladujočega položaja)

Določba opredeljuje operaterje s pomembno tržno močjo oziroma merila za presojo.

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v 4., 6., 7., 8. in 11. točko 140. člena ZEKom-2 na koncu točke pred vejico doda besedilo »v nacionalnem in mednarodnem okolju, vključno s povezanimi družbami«.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije predlaga, da se pri merilih za presojo prevladujočega položaja upošteva tudi tržna moč podjetij v mednarodnem okolju skupaj s povezanimi družbami. Na slovenskem trgu elektronskih komunikacij so prisotni tudi operaterji, ki imajo povezane družbe v drugih državah in imajo tako npr. večjo razvitost prodajne in distribucijske mreže, dostop do diferenciranih produktov in storitev, večje doseganje ekonomij obsega. Posledično imajo takšna podjetja lahko boljši konkurenčnejši položaj na trgu.

141. člen ZEKom-2 (merila za presojo skupnega prevladujočega položaja)

Določba opredeljuje merila za presojo skupnega prevladujočega položaja.

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se termin »tihu usklajevanje« v prvi in drugi alineji prvega odstavka in drugem odstavku 141. člena ZEKom-2 nadomesti s terminologijo, ki jo glede protikonkurenčnih usklajenih ravnanj uporablja tudi Zakon o preprečevanju omejevanja konkurence, in sicer »usklajevanje konkurenčnega ravnanja podjetij, ki so medsebojno neodvisna«.

Obrazložitev:

Navedeno spremembo predlagamo iz razloga enotne uporabe terminologije glede protikonkurenčnih ravnanj v slovenskem prostoru.

144. člen ZEKom-2 (analiza upoštevnihi trgov)

Določba ureja opravljanje analize upoštevnihi trgov s strani agencije.

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v 144. člen ZEKom-2 doda nov šesti odstavek, ki se glasi:
»(6) V primeru, da je na posameznem upoštevnihi trgu zaznana bistvena sprememba mora agencija analizo iz prvega odstavka tega člena na posameznem trgu izvesti v enem letu po zaznani večji spremembi.«.

Obrazložitev:

V primeru, da prihaja do bistvenih sprememb na trgu (spremembe tržnih deležev operaterjev, sprememba vrste storitev in uporabe infrastrukture,...), morajo biti časovni intervali, v katerih se analizirajo trgi, krajši. V teh primerih pretekle analize večinoma ne odražajo več dejanskega stanja, naložene obveznosti operaterju s pomembno tržno močjo pa so lahko že povsem nesorazmerne in izkrivljajo konkurenčne razmere na trgu.

145. člen ZEKom-2 (naložitev, sprememba, ohranitev ali razveljavitev obveznosti operaterjem s pomembno tržno močjo)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v deseti odstavek 145. člena ZEKom-2 za besedo agencija, doda beseda »pravnomočne«.

Obrazložitev:

Do sedaj je agencija objavljala le izreke izdanihi regulatornih odločb. Predlagamo, da se ob izdaji regulatorne odločbe objavi njen izrek, po pravnomočnosti pa tudi celotna obrazložitev. Z navedenim je zadoščeno transparentnosti oziroma publiciteti odločb agencije. Podobno je urejeno glede objave odločb drugih agencij, npr. Agencija RS za varstvo konkurence v skladu Zakonom o preprečevanju omejevanja konkurence objavlja

obrazložitve pravnomočnih odločb, ob izdaji pa le izrek odločbe, Agencija za varovalni nadzor v skladu z Zakonom o varovalništvu, Agencija za trg vrednostnih papirjev v skladu z Zakonom o prevzemih.

Ocenjujemo, da se publiciteta regulatornih odločb, ki zaradi njihovih učinkov, ki vplivajo na trg, lahko zagotovi že s samo objavo izreka regulatorne odločbe, ob pravnomočnosti odločbe pa še z objavo obrazložitve (brez osebnih podatkov, poslovnih skrivnosti oziroma drugih zaupnih podatkov). Za doseg namena transparentnosti oziroma publicitetnega učinka zadošča že objava izreka odločbe, s čimer je omogočeno vsem subjektom na trgu, da se seznanijo z obveznostmi iz regulatorne odločbe, ki je ob izdaji dokončna.

146. člen ZEKom-2 (obveznost zagotavljanja preglednosti)

Določba ureja obveznost zagotavljanja preglednosti pogojev za dostop in medomrežno povezovanje, vključno s cenami.

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v petem odstavku 146. člena ZEKom-2 črtata tretja in zadnja poved tako, da se peti odstavek 146. člena ZEKom-2 glasi:

»(5) Ne glede na določbo tretjega odstavka tega člena agencija od operaterja omrežja iz prvega odstavka tega člena, ki so mu naložene tudi obveznosti iz 149. ali 150. člena tega zakona, v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena z ločeno odločbo zahteva, da objavi vzorčno ponudbo za medomrežno povezovanje oziroma operaterski dostop. Pri tem v največji možni meri upošteva smernice BEREC.«.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije predlaga črtanje tretje in zadnje povedi v petem odstavku 146. člena ZEKom-2 tega dela, saj je opredelitev vsebine vzorčne ponudbe, objavljene na podlagi regulatorne odločbe s strani agencije, že opredeljena v 4. odstavku tega člena, zato je navedena dodatna možnost glede določanja vsebine vzorčne ponudbe v tem členu nepotrebna. Poleg navedenega Telekom Slovenije ocenjuje, da navedba »kadar je to ustrezno« ni jasna in ne omogoča zadostne določenosti možnosti naložitve navedene obveznosti. Zakonska opredelitev določitve vsebine regulatorne odločbe oziroma vzorčne ponudbe, pa mora biti jasno in nedvoumno opredeljena.

147. člen ZEKom-2 (obveznost zagotavljanja enakega obravnavanja)

Določba ureja obveznost enakega obravnavanja, ki zagotavlja, da podjetja s pomembno tržno močjo ne izkrivljajo konkurence.

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v drugi alineji drugega odstavka 147. člena ZEKom-2 črta besedna zveza »in z uporabo istega informacijskega sistema, enakih postopkov in dostopov za pregledovanje, naročanje in opravljanje storitev« tako, da se druga alineja drugega odstavka 147. člena ZEKom-2 glasi:

»- zagotavlja drugim operaterjem enako kakovostne storitve in informacije v zvezi z medomrežnim povezovanjem oziroma operaterskim dostopom pod enakimi pogoji kakor za sebe in svoja hčerinska ali partnerska podjetja in«.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije predlaga črtanje, ker je v določbi določena uporaba »istega informacijskega sistema« in ne, kot izhaja iz 70. člena Direktive 2018/1972/EU, ki določa, da »Obveznosti nediskriminacije zagotavljajo zlasti, da podjetje uporablja enakovredne pogoje v enakih okoliščinah za druge ponudnike enakovrednih storitev, ter zagotavlja storitve in informacije za druge pod enakimi pogoji in na enaki kakovostni ravni kot za svoje storitve ali storitve svojih odvisnih podjetij ali družbenikov.«.

Direktiva 2018/1972/EU ne določa uporabo »istega informacijskega sistema«, ampak uporabo enakovrednih pogojev v enakih okoliščinah za druge ponudnike enakovrednih storitev ter zagotavljanje storitev in informacij za druge pod enakimi pogoji in na enaki kakovostni ravni (torej uporabo enakovrednih pogojev in ne istih). Nadalje določa, da nacionalni regulativni organi lahko naložijo obveznost zagotavljanje drugim operaterjem erak časovni razpored in enake pogoje, tudi glede cen in kakovosti storitev, pri dobavljanju dostopovnih izdelkov in storitev, ter te zagotavlja

po enakih sistemih in postopkih kakor za svoja hčerinska ali partnerska podjetja (ne istih informacijskih sistemih, kot je sedaj določeno v predlogu določbe 147. člena ZEKom-2). Tudi v zadnji alineji tretjega odstavka je določen obveznost zagotavljanja enakega sistema in ne istega sistema.

Tudi npr. Priporočilo Komisije 2013/466/EU ne zahteva uporabe istega informacijskega sistema. Bistvo zahteve je, da se operaterjem omogoči iste informacije in funkcionalnosti, kot jih podjetja s pomembno tržno močjo zagotavlja lastni maloprodajni enoti. Pomembno je, da je operaterjem omogočeno, da so za informacijski sistem uporabljeni isti podatki (in ne, da gre za isti informacijski sistem) in da je zagotovljen dostop do istih informacij in podatkov z istimi funkcionalnostmi, kot jih podjetja s pomembno tržno močjo zagotavlja lastni maloprodajni enoti. Operaterji dostopajo do spletnega portala za operaterje in imajo dostop do tistih vsebin, ki se nanašajo na njihove lastne operaterske storitve. Že zaradi varstva osebnih podatkov ne morejo dostopati do vsebin, ki se nanašajo na storitve drugih operaterjev.

152. člen ZEKom-2 (cene zaključevanja klicev)

Določba ureja cene zaključevanja klicev in pomeni implementacijo 75. člena Direktive 2018/1972/EU.

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v drugem odstavku 152. člena ZEKom-2 črta zadnja poved, ki določa: »Pri tem upošteva načela, merila in parametre iz Priloge III Direktive 2018/1972/EU.« ter se načela, merila in parametre iz Priloge III Direktive 2018/1972/EU izrecno navede v sami določbi.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije predlaga črtanje in izrecno navedbo načel, meril in parametrov iz Priloge III Direktive 2018/1972/EU iz razloga jasnosti, preglednosti in določnosti zakona. Glede na to, da gre za prenos direktive in se vsebina Direktive 2018/1972/EU implementira oziroma povzema v ZEKom-2 je z vidika določnosti in prenosa Direktive 2018/1972/EU v slovenski pravni red pravilno in ustrezno, da se načela, merila in parametri izrecno določijo in ne da se sklicuje na prilogo Direktive 2018/1972/EU.

153. člen ZEKom-2 (regulativna obravnava novih zelo visokozmogljiv omrežnih elementov)

Določba ureja regulativno obravnavo novih zelo visokozmogljiv omrežnih elementov, kot izhaja iz 76. člena Direktive 2018/1972/EU.

(i)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v prvem odstavku v drugi oziroma zadnji povedi črta beseda »prodajnih« pred besedo pogodb.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije predlaga črtanje navedbe prodajnih pogodb zaradi ustreznosti terminologije, Direktiva 2018/1972/EU sicer določa nakupnih pogodb (»purchase agreements«).

(ii)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga spremembo 3. točke drugega odstavka predloga 153. člena ZEKom-2, in sicer tako, da se 3. točka glasi:

»3. operater, kadar ne gre za izključno veleprodajnega operaterja iz 158. člena tega zakona, ponudbo objavi pravočasno, in sicer najkasneje šest mesecev pred začetkom postavitve novega omrežja,«.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije predlaga spremembo zgornje določbe, ker gre za napačno povzemanje določbe c) prvega odstavka 76. člena Direktive 2018/1972/EU, ki določa: »(c) it is made public by the undertaking in a timely manner

and, if the undertaking does not have the characteristics listed in Article 80(1), at least six months before the start of the deployment of the new network; that period may be prolonged based on national circumstances».

Direktiva 2018/1972/EU določa, da kadar ne gre za izključno veleprodajnega operaterja, mora biti v tem primeru ponudba objavljena najkasneje 6 mesecev pred začetkom postavitve novega omrežja in ne v primeru gre za izključno veleprodajnega operaterja, kot je to določeno v predlogu 153. člena ZEKom-2. Glede na navedeno Telekom Slovenije predlaga ustrezen popravek. V Direktivi 2018/1972/EU je določeno, da se ta rok oziroma obdobje na podlagi nacionalnih okoliščin lahko podaljša, v predlogu ZEKom-2 pa je celo skrajšano glede na roke določene v prvem odstavku 10. člena predloga ZEKom-2, in sicer na 60 oziroma 90 dni. Iz obrazložitve k 153. členu ZEKom-2 pa tudi ne izhaja utemeljitev odstopa od določbe Direktive 2018/1972/EU.

(iii)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v 5. točki drugega odstavka 153. člena ZEKom-2 črta besedna zveza »iz Priloge IV Direktive 2018/1972/EU« ter se merila iz Priloge IV Direktive 2018/1972/EU izrecno navede v sami določbi.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije predlaga črtanje in izrecno navedbo meril iz Priloge IV Direktive 2018/1972/EU iz razloga jasnosti, preglednosti in določnosti zakona. Glede na to, da se vsebina Direktive 2018/1972/EU implementira oziroma povzema v ZEKom-2 je z vidika določnosti in prenosa Direktive 2018/1972/EU v slovenski pravni red pravilno in ustrezno, da se merila izrecno določijo in ne da se sklicuje na prilogo Direktive 2018/1972/EU.

(iv)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga spremembo petega odstavka 153. člena ZEKom-2, in sicer črtanje druge povedi v tem odstavku ter predlaga, da se druga poved petega odstavka 153. člena ZEKom-2 glasi:

»Agencija lahko zahteva, da ji operater, ki je določen kot operater s pomembno tržno močjo, predloži izjavo o skladnosti.«.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije predlaga spremembo zgornje določbe, ker gre za napačno povzemanje oziroma implementacijo določbe tretjega odstavka 76. člena Direktive 2018/1972/EU, ki določa: »...and may require the undertaking designated as having significant market power to provide it with annual compliance statements«.

Predlog petega odstavka 153. člena ZEKom-2 pa določa, da agencija na stroške operaterja v skladu z določili zakona, ki ureja javno naročanje, izbere pooblaščenega revizorja, ki izdela letno izjavo o skladnosti. Glede na zgoraj navedeno določbo Direktive 2018/1972/EU gre za napačno implementacijo in določitev dodatne ter nesorazmerne obveznosti za operaterja, ki je določen kot operater s pomembno tržno močjo, saj Direktiva 2018/1972/EU ne določa, da revizorja izbere agencija, ampak določa obveznost predložitev izjave o skladnosti. Iz obrazložitve k 153. členu ZEKom-2 pa tudi ne izhaja utemeljitev odstopa od določbe Direktive 2018/1972/EU.

X. UNIVERZALNA STORITEV IN DODATNE OBVEZNE STORITVE

Predlog novega 164. člena ZEKom-2 (univerzalni imenik in univerzalna imeniška služba)

Telekom Slovenije podaja stališče vezano na opustitev 116. člena ZEKom-1, ki je opredeljeval oziroma opredeljuje univerzalni imenik in univerzalno imeniško službo.

Predlog:

Telekoma Slovenije predlaga, da se v X. poglavje ZEKom-2 doda novi 164. člen, ki se glasi:

»(Univerzalni imenik in univerzalna imeniška služba)

(1) Univerzalna storitev je tudi zagotavljanje in dostop do univerzalnega imenika in univerzalne službe za dajanje informacij o naročnikih (v nadaljnjem besedilu: univerzalna imeniška služba), v skladu z določili tega člena.

- (2) Univerzalni imenik mora vsebovati najmanj podatke iz 1. do 3. točke prvega odstavka 210. člena tega zakona o vseh naročnikih javno dostopnih telefonskih storitev, ki predhodno soglašajo z objavo podatkov v imeniku v skladu s 212. členom tega zakona. Univerzalni imenik je lahko natiskan oziroma elektronski. K obliki izdaje da predhodno soglasje agencija.
- (3) Univerzalna imeniška služba, do katere morajo imeti po dostopni ceni dostop vsi končni uporabniki, vključno z uporabniki javnih telefonskih govornic, mora dajati podatke o vseh naročnikih, ki so vključeni v univerzalni imenik.
- (4) Podatke v univerzalnem imeniku je treba redno oziroma najmanj enkrat letno obnavljati z upoštevanjem načina njegovega izdajanja. Podatki, ki jih daje univerzalna imeniška služba, pa morajo biti obnovljeni najmanj enkrat mesečno. Izvajalec univerzalne storitve, ki zagotavlja univerzalni imenik oziroma univerzalno imeniško službo, takoj obvesti agencijo, če mu drug izvajalec javno dostopnih telefonskih storitev ne sporoči podatkov iz prvega odstavka tega člena.
- (5) Izvajalec univerzalne storitve, ki zagotavlja univerzalni imenik oziroma univerzalno imeniško službo, ne sme različno obravnavati podatkov, ki jih dobi od različnih izvajalcev javno dostopne telefonske storitve.
- (6) Izvajalec univerzalne storitve iz prejšnjega odstavka ne sme izvajalcem medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke zaračunavati objave podatkov o njihovih naročnikih v univerzalnem imeniku in uporabe teh podatkov v univerzalni imeniški službi.
- (7) Izvajalci medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke oziroma operaterji, ki nadzorujejo dostop do končnih uporabnikov morajo izvajalcu univerzalne storitve iz 5. odstavka posredovati podatke za objavo v imeniku brezplačno.«.

Ostali členi se ustrezno preštevilčijo. Ustrezno se prilagodijo tudi ostali členi X. poglavja.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije meni, da krčenje nabora univerzalnih storitev, kot jo vsebuje trenutni predlog ZEKom-2, kjer ta v naboru univerzalnih storitev več ne predvideva telefonskega imenika (v nadaljevanju: TIS) in imeniške službe (v nadaljevanju: 1188), močno zmanjšuje trenutni obseg pravic vseh skupin uporabnikov in iskalcev tovrstnih podatkov, še posebej pa za bolj ranljive skupine starejših uporabnikov.

Statistični podatki Telekoma Slovenije⁹ o uporabi imeniške službe 1188, glede demografske strukture uporabnikov storitve, namreč kažejo, da so med naročniki in uporabniki Telekoma Slovenije najbolj pogosta skupina uporabnikov imeniške službe 1188 starejše osebe. Četrtnina uporabnikov je namreč starejših od 70 let, v starostnem razredu od 65 let dalje je 34% vseh, ki so uporabili storitev 1188, starejših od 50 let pa je celo 60 % (ali več, ob upoštevanju, da za 24 % uporabnikov ni podatka o starosti)¹⁰.

V skladu s 87. členom Direktivo 2018/1972/EU lahko države še »...naprej zagotavljajo razpoložljivost ali cenovno dostopnost storitev, ..., ki so bile veljavne 20. decembra 2018, če se ugotovi potreba po takih storitvah glede na nacionalne okoliščine.«, zato Telekom Slovenije predlaga, da se univerzalni imenik in univerzalna imeniška služba vključita tudi v ZEKom-2.

165. člen (imenovanje izvajalca univerzalne storitve)

(i)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v 165. členu ZEKom-2 možnost imenovanja enega izvajalca univerzalne storitve popravi v možnost imenovanja več izvajalcev.

Obrazložitev:

Direktiva 2018/1972/EU v tretjem in četrtem odstavku 86. člena določa, da države članice določijo enega ali več podjetij za zagotavljanje razpoložljivosti univerzalne storitve oziroma podjetja na delu nacionalnega ozemlja ali na celotnem nacionalnem ozemlju z namenom pokrivanja vsega nacionalnega ozemlja. Pri tem nobeno podjetje ni vnaprej izključeno iz določitve, zato Telekom Slovenije predlaga vključitev možnosti imenovanja več izvajalcev

⁹ Vir: Telekom Slovenije, statistična analiza uporabe storitev 1188, Področje Poslovna inteligenca, I. 2020

¹⁰ Podrobneje, v posameznih starostnih razredih uporabnikov imeniške službe 1188 lahko ugotovimo, kot sledi: da do starosti 20 let ni uporabnikov storitve (0%), v starostnem razredu od 20 do 29 let je 1% uporabnikov, v starostnem razredu od 30 do 39 let je 5% uporabnikov, v starostnem razredu od 40 do 49 let je 11% uporabnikov, v starostnem razredu od 50 do 54 let je 8% uporabnikov, v starostnih razredih od 55 do 59 let, od 60 do 64 let in od 65 do 69 let je 9% uporabnikov in daleč največ, kar 25% uporabnikov je v starostnem razredu nad 70 let

univerzalne storitve. Telekom Slovenije predlaga, da se pri implementaciji predmetne določbe sledi ureditvi oziroma določbam v Direktivi 2018/1972/EU in se ureditve ne omejuje na enega izvajalca univerzalne storitve.

(ii)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se četrti odstavek 165. člena ZEKom-2 dopolni tako, se za besedo »izvajalca« doda »ali izvajalcev« in da se doda nova prva alineja, ki se glasi: »- opravi geografski pregled trga in določi področja, kjer ni mogoče zagotoviti univerzalne storitve v običajnih poslovnih okoliščinah«.

Obrazložitev:

Direktiva 2018/1972/EU v prvih štirih odstavkih 86. člena določa način, na katerega je potrebno ugotoviti ali je res potrebno na celotnem nacionalnem ozemlju ali le na delu nacionalnega ozemlja naložiti obveznost zagotavljanja univerzalne storitve. Izvajalci so lahko različna podjetja ali skupine podjetij, pri tem pa nobeno podjetje ne sme biti v naprej izključeno iz določitve. Tako lahko ima npr. na področju Zasavja en operater največje število priključkov in bo imenovan za izvajalca univerzalne storitve, na področju Goriškega pa je lahko to drug operater. Na ta način bi zagotovili, da se storitev izvaja na stroškovno učinkovit način v primerjavi z obstoječim, ko je izvajalec univerzalne storitve le en operater za celotno nacionalno ozemlje, kljub temu da je na nekaterih regijskih področjih njegova prisotnost manjša. Tudi potrošniki bi tako imeli možnost univerzalne storitve pri različnih operaterjih, saj je na nekaterih področjih /naseljih lahko prisoten le eden od operaterjev, čigar omrežje ni na voljo drugim, in tako potrošniki nimajo možnosti izbire.

172. člen ZEKom-2 (nadzor stroškov)

Predlog:

Telekom Slovenije meni, da je določba 3. točke drugega odstavka 172. člena ZEKom-2 nejasna oziroma dopušča različne interpretacije, iz obrazložitve pa tudi ne izhaja ustrezna argumentacija.

Obrazložitev:

Prosimo za obrazložitev na kakšen način se določba, ki se glasi: »če naročnik tako zahteva, predplačniški sistem za plačilo dostopa do javnega komunikacijskega omrežja in uporabe govornih komunikacijskih storitev ali storitev dostopa do interneta za potrošnike« izvaja.

XI. PRAVICE UPORABNIKOV

V skladu z Direktivo 2018/1972/EU predlog ZEKom-2 razširja uporabo nekaterih določil, ki veljajo za potrošnike tudi na naročnike, ki so mikro družbe ali majhne družbe, kot so opredeljene v zakonu, ki ureja gospodarske družbe, in neprofitne organizacije, razen če se uporabi teh določb niso izrecno odpovedali. Telekom Slovenije meni, da lahko določba prestavlja težave v praksi pri sklepanju naročniških razmerji, saj ne obstaja enotna evidenca, kjer se vidi v katero kategorijo kateri naročnik (oziroma družba) spada. Kljub temu, da gre za določbo, ki se prenaša iz direktive, pa je na zakonodajalcu, da zagotovi možnost izvrševanja obveznosti, ki jih določba nalaga. Le tako se lahko zagotovi nemoteno izvajanje poslovanja – torej sklepanje naročniških pogodb s tovrstnimi subjekti pod pogoji, ki veljajo za potrošnike.

181. člen ZEKom-2 (zagotavljanje informacij pred sklenitvijo pogodbe)

V prvem, drugem, tretjem in četrtem odstavku 181. člena ZEKom-2 opredeljuje, katere informacije mora operater potrošniku zagotoviti pred sklenitvijo pogodbe. Nadalje je v petem odstavku določeno na kakšen način mora izvajalec storitve potrošniku te informacije zagotoviti.

(i)

Predlog:

Telekom Slovenije meni, da so določbe 181. člena ZEKom-2 nejasne oziroma dopuščajo različne interpretacije, iz obrazložitve pa tudi ne izhaja ustrezna argumentacija ter predlagamo dopolnitev.

Obrazložitev:

Večino zahtevanih informacij v predmetnih odstavkih operaterji že zagotavljajo v splošnih in/ali posebnih pogojih oz. drugih dokumentih, ki so bili predpisani s strani agencije s splošnimi akti. Določene informacije so dane v okviru prodajnih ponudb. Do teh dokumentov lahko potrošniki dostopajo na internetni strani oz. jih lahko prejmejo v prodajnih centrih. Gre torej za skup različnih informacij, ki bi jih morali operaterji po novem predlogu zainteresiranemu potrošniku dostaviti na trajnem nosilcu podatkov. Telekom Slovenije predlaga, da se kot izjemo določi dostop preko spleta oziroma se določi, da se peti odstavek tega člena lahko izvaja na način, kot je v praksi uveljavljen sedaj – dostopnost vseh informacij na spletni strani posameznega operaterja ter v prodajnih centrih, pri čemer si lahko potrošniki sami prenesejo za njih pomembne dokumente.

(ii)

V skladu z 9. točko prvega odstavka 181. člena ZEKom-2 mora izvajalec storitve potrošniku zagotoviti informacijo o pravici potrošnika, ki uporablja predplačniške storitve, da lahko v primeru zamenjave ponudnika storitve zahteva povrnitev preostalega dobroimetja v skladu s petim odstavkom 191. člena ZEKom-2.

Predlog in obrazložitev v tem delu se smiselno nanašata tudi na peti odstavek 191. člena.

Predlog:

Telekom Slovenij meni, da je določba 9. točke prvega odstavka 181. člena ZEKom-2 nejasna oziroma dopušča različne interpretacije, iz obrazložitve pa tudi ne izhaja ustrezna argumentacija.

Obrazložitev:

Izvajanje določbe je problematično iz vidika identifikacije predplačnikov, tako neregistriranih, kot registriranih. V kolikor predplačnik ni registriran, to pomeni, da dajalca zahtevka po vračilu dobroimetja ne moramo identificirati, kar pomeni, da lahko prihaja do zlorab. Namen sedanje registracije je izključno v tem, da uporabnik izkaže trajno vez s Slovenijo in da lahko uporablja enote v območju držav EU-tarife. Torej manjkajo podatki, da se določba lahko izvršuje, zato bi bilo potrebno registracijo prilagoditi/spremeniti.

Glede na povedano Telekom Slovenije tako predlaga, da se za vse predplačnike ali zakonsko uredi obvezna registracija (v samem ZEKom-2 ali splošnem aktu, ki je predviden po šestem odstavku 191. člena ZEKom-2), ki jo je potrebno ustrezno prilagoditi, da bo zasledovala tudi to določilo ali pa se v zakon doda, da lahko zahtevajo izplačilo ob prenosu k drugemu operaterju zgolj tisti predplačniki, ki so ali registrirani (pod pogojem iz prejšnjega stavka) ali izkažejo povezavo z določeno številko z dokazilom, kot je certifikat in kopija SIM kartice.

(iii)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se 1. točka drugega odstavka 181. člena ZEKom-2 črta.

Obrazložitev:

Gre za parametre, ki bi jih agencija lahko predpisala v splošnem aktu o kakovosti storitev in ni smiselno naštevanje v samem zakonu. Tudi v 4. členu Direktive 2015/2120/EU se ti parametri ne naštevajo, omenjeni so le v preambuli, odstavek 17.

(iv)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v šestem odstavku 181. člena ZEKom-2 besedna zveza »vključno s možnostjo strojnega branja.«, črta.

Predlog in obrazložitev se smiselno upoštevata v četrtem odstavku 192. člena.

Obrazložitev:

V predlogu 181. člena ZEKom-2 je navedeno, da mora izvajalec storitev na zahtevo končnega uporabnika invalida informacije zagotoviti v obliki, ki končnemu uporabniku invalidu omogoča dostop do teh informacij, vključno z možnostjo strojnega branja. Sprememba se nanaša na zagotavljanje informacij pred sklenitvijo pogodbe, pri čemer

podobno zavezo za izvajalca storitev uzakonja tudi 192. člen ZEKom-2. V slednjem je v četrtem odstavku predloga navedeno, da morajo biti informacije zagotovljene na način in v obliki, ki končnemu uporabniku invalidu omogoča dostop do teh informacij, vključno z možnostjo strojnega branja.

Analiza predmetnih dveh določb predloga spremembe ZEKom-2 pokaže, da se bo v primeru, da bosta navedeni določbi uzakonjeni v vsebini, kakor sta predlagani, izvajalcem storitev naložila obveznost posredovati informacije končnim uporabnikom invalidom (bodisi v fazi pred sklenitvijo pogodbe bodisi v fazi sklenitve) na način, ki bo omogočal strojno branje.

Telekom Slovenije meni, da sta navedeni določbi, ki sicer po navedbi predlagatelja spremembe ZEKom-2 predstavljata implementacijo Direktive 2018/1972/EU, preveč pomensko odprti. Iz Direktive 2018/1972/EU, ki sicer govori o obveznosti pristojnih organov (po potrebi ob usklajevanju z nacionalnimi regulatornimi organi), da zagotovijo informacije v jasni in razumljivi obliki, na strojno berljiv način in v formatu, ki je dostopen končnim uporabnikom invalidom, namreč ne izhaja obveznost zagotavljanja informacij izvajalcem storitev informacije na način, da se strojno preberejo. Nadalje razlog za tovrstno uzakonitev ni pojasnjen v obrazložitvi predloga 181. in 192. člena ZEKom-2, kar po mnenju Telekoma Slovenije implicira na dejstvo, da harmonizacija navedenih dveh določb ni predvidena na ustrezen način, izvajalci storitev pa bodo tako v praksi morali uporabiti določbo, ki je preveč pomensko odprta.

Nenazadnje pa je predlog spremembe v 181. ter 192. členu ZEKom-2 v nasprotju z zakonodajo Republike Slovenije, ki ureja pravice invalidov. Namreč kot določa 8. člen Zakona o izenačevanju možnosti invalidov (v nadaljevanju: ZIMI)¹¹, so ukrepi za odpravljanje ovir pri dostopnosti do blaga in storitev, ki so na voljo javnosti, zlasti vezani na to, da se pri ponujanju blaga in storitev, ki so na voljo javnosti, če je to potrebno, zagotovi primerna podpora, zlasti z drugo osebo (bralci, tolmači slovenskega znakovnega jezika, tolmači za gluhoslepe), oznake v brajici ter podatki v lahko čitljivi in razumljivi obliki.

Kot izhaja iz četrtega odstavka 8. člena ZIMI, se ukrepi zagotovijo, razen če javnim in zasebnim subjektom, ki ponujajo blago in storitve, ki so na voljo javnosti, ne nalagajo nesorazmernega bremena. Pri presoji, ali ukrep pomeni nesorazmerno breme, se upoštevajo zlasti velikost in viri javnega ali zasebnega subjekta, njegova narava, ocenjeni stroški, mogoče koristi od boljšega dostopa za invalide ter zgodovinske, kulturne, umetniške in arhitekturne vrednosti premoženja oziroma nepremičnin.

Citirana določba ZIMI torej ne postavlja obveznosti strojnega branja, zato je ukrep, naveden v predlogu spremembe 181. člena ter 192. člena ZEKom-2, upoštevajoč preveliko stroškovno posledico za izvajalca storitev ter tudi dejstvo, da je minister, pristojen za invalidsko varstvo tisti, ki predpiše minimalne zahteve za dostopnost do blaga in storitev, ki so na voljo javnosti, nesorazmeren in ga je po mnenju Telekoma Slovenije treba črtati.

182. člen ZEKom-2 (povzetek pogodbe)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se 182. člen ZEKom-2 črta.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije ocenjuje, da je določba pretirana, saj potrošnik informacije, potrebne za odločitev, ali bo sklenil naročniško razmerje, dobi že po 181. členu ZEKom-2, vse ostalo pa je določeno v naročniški pogodbi. Ocenjujemo, da določba ne predstavlja dodatne koristi za naročnika, saj s tem prejema samo dodatno dokumentacijo, poleg vse dokumentacije, ki jo prejme na podlagi 181. člena ZEKom-2. Potrošnik že v fazi zbiranja informacij prejme ponudbo, v kateri so vsi zahtevani podatki. Ker je podan predlog črtanja 182. člena ZEKom-2, je posledično treba črtati tudi prekršek iz 29. točke prvega odstavka 295. člena ZEKom-2.

Uzakonjanje povzetka pogodbe, poleg zgoraj navedenega, predstavlja nerazumne stroške za operaterje, saj bodo morali spremeniti celotno IT zasnovo, kar pa se lahko na koncu odraža na višini ponudbe, kar pa ni v korist potrošnikov.

Podredno predlagamo, da se člen dopolni v smeri, da v kolikor se je potrošnik že odločil za sklenitev naročniškega razmerja, da so lahko vsi ti podatki del pogodbe, kot se to izvaja že sedaj, saj so ti podatki v sestavnih delih pogodbe.

¹¹ Uradni list RS, št. 94/10, 50/14 in 32/17.

Povzetek kot je zahtevan v tem členu, je praktično nemogoč in bo lahko v praksi preobsežen, saj je vsaka informacija iz pogojev pomembna in jih ni možno pripraviti kot povzetek (npr. dokumenta kot so informacije o dostopu do odprtega interneta, ki je bil sestavljen na podlagi splošnega akta in opredeljuje več nujnih informacij in napotitve kako dostopati do npr. testa za opravljanje meritev na strani agencije, ni možno povzeti v enem stavku).

183. člen ZEKom-2 (naročniška pogodba)

V obrazložitvi k 183. členu ZEKom-2 je zapisano: »Določbe o naročniški pogodbi veljajo tudi v primeru predplačnikov.«.

Predlog:

Telekom Slovenije meni, da je obrazložitev 183. člena ZEKom-2 nejasna.

Obrazložitev:

Ker iz obrazložitve izhaja, da se navedena določba uporablja tudi za predplačnike, predlagamo, da se obrazložitev popravi in se navedba »Določbe o naročniški pogodbi veljajo tudi v primeru predplačnikov.« črta. Tudi v Direktivi 2018/1972/EU ni določeno, da navedeno velja za predplačnike, zato je to v nasprotju s popolno harmonizacijo iz 101. člena Direktive 2018/1972/EU.

184. člen ZEKom-2 (paketne storitve)

(i)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se prvi odstavek 184. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se besedna zveza »se tudi za preostale elemente paketa smiselno uporabljajo določbe tega poglavja« nadomesti z besedno zvezo »se za vse elemente paketa smiselno uporabijo določbe 182., 185., 186. (2-6), 187., 188., 189. in 192. člena tega zakona«.

Obrazložitev:

Direktiva 2018/1972/EU prvem odstavku 107. člena izrecno navaja katere določbe se uporabljajo za vse elemente paketa storitev. Trenutni predlog prvega odstavka 184. člena ZEKom-2 določa, da se za preostale elemente paketa uporabi celotno poglavje končnih uporabnikov, torej tudi nacionalne določbe, ki jih ne nalaga direktiva, to pa je v nasprotju načelom popolne harmonizacije kot določa 101. člena Direktive 2018/1972/EU.

(ii)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se četrti odstavek 184. člena ZEKom-2 črta.

Obrazložitev:

Določba, da lahko naročnik prekine pogodbo po poteku 24 mesecev, če je bila naročniška pogodba sklenjena za nedoločen čas, nima podlage v Direktivi 2018/1972/EU, saj le-ta te časovnice ne opredeljuje. Določba je tako v nasprotju s 101. členom Direktivo 2018/1972/EU (stopnjo harmonizacije).

185. člen ZEKom-2 (trajanje naročniške pogodbe in njena prekinitev)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se drugi odstavek 185. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se besedna zveza », pri čemer vsakokrat čas trajanja pogodbe ne sme presegati 24 mesecev« črta. Nadalje se v drugi povedi črta besedna zveza »vsaj 30 dni«.

Spremenjeni drugi odstavek 185. člena ZEKom-2 se tako glasi:

»(2) Naročniška pogodba za določen čas se lahko sklene tudi z možnostjo samodejnega podaljšanja. Izvajalec storitev mora preden se pogodba samodejno podaljša, naročnika na jasnem način in na trajnem nosilcu podatkov

obvestiti o prenehanju pogodbene obveznosti in o načinih odpovedi pogodbe. Hkrati z obvestilom mu mora izvajalec storitev svetovati glede najboljših cenovnih možnosti v zvezi s storitvami, ki jih ima naročene. ».

Obrazložitev:

Direktiva 2018/1972/EU ne predvideva omejitve trajanje samodejnega podaljšanja na maksimalno 24 mesecev, prav tako ne določa roka za obveščanje o samodejnem podaljšanju, to je vsaj 30 dni prej. Določba tako ni v skladu s Direktivo 2018/1972/EU, je tako v nasprotju s 101. členom Direktivo 2018/1972/EU (stopnja harmonizacije).

186. člen (obdobje vezave pri sklenitvi naročniške pogodbe)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v tretjem odstavku 186. člena ZEKom-2 poved »Po izteku zavezujočega obdobja vezave izvajalec storitev odpovedi pogodbe ne sme pogojevati s pravnimi, tehničnimi ali praktičnimi ovirami, vključno s pogodbenimi pogoji, postopki in stroški.« črta.

Obrazložitev:

Telekom Slovenij predlaga črtanje povedi, saj ta nima podlage v Direktivi 2018/1972/EU, zato pomeni prekoračitev načela harmonizacije (101. člen Direktive 2018/1972/EU).

187. člen ZEKom-2 (sprememba pogodbenih pogojev)

(i)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v drugem stavku prvega odstavka 187. člena ZEKom-2 rok »60 dni« spremeni na »30 dni«.

Obrazložitev:

Osnutek ZEKom-2 podeljuje potrošnikom pravico, da dostopijo od naročniške pogodbe v roku 60 dni od prejema obvestila o spremembi pogojev, če se s spremembo ne strinjajo. Glede na že ustaljeno prakso ocenjujemo, da je rok 30 dni zadosten ter je širjenje rokov nesorazmeren ukrep, saj naročnik, ki se ne strinja z določenimi pogoji in zato odstopi, ne potrebuje tolikšnega časa za sprejem odločitve.

Direktiva 2018/1972/EU predlaga 30 dnevni rok, pri tem pa daje državam članicam možnost podaljšanja do 90 dni. Torej predlagamo ohranitev obstoječega 30 dnevnega roka, ki je z vidika direktive primeren in zadosten.

(ii)

Prvi odstavek 187. člena ZEKom-2 določa obveznost, da mora izvajalec storitev o vsaki enostranski spremembi pogojev, določenih v naročniški pogodbi, naročnike obvestiti najmanj 30 dni pred predlagano uveljavitvijo sprememb.

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v drugi odstavek 187. člena ZEKom-2 doda nova četrta alineja, ki se glasi:

»- posledica nepredvidljivih dogodkov, ki niso odvisni od volje izvajalca storitve in jih ta ni mogel pričakovati ali jih preprečiti.«.

Obrazložitev:

Operaterji smo glede na zakonsko določbo, po kateri moramo najmanj 30 dni pred uveljavitvijo sprememb pogojev, določenih v naročniški pogodbi, o spremembi seznaniti naročnike, v določenih izjemnih situacijah v težkem položaju. Dejstvo je, da si Telekom Slovenije vsekakor prizadeva redno seznanjati naročnike o predvidenih spremembah, se pa pojavljajo primeri, ko obveščanja najmanj 30 dni prej ni možno izpeljati. Predvsem je to problematika pri

spremembah programskih shem, ki so povezane s programskimi pravicami. Pojavljajo se namreč situacije, ko operater sam ni pravočasno obveščen o npr. ukinitvi določenega programa, zato ta ne mora izpolniti zakonsko določenega roka obveščanja. Primeri so: izdajatelj programa preneha z oddajanjem programa, stečaj izdajatelja, pogajanja o podaljšanju pogodbe z izdajateljem programa. Dejstvo namreč je, da v kolikor pride do situacije, ko se časovnica za obvestilo naročnikov pred ukinitvijo programa ne izide, Telekom Slovenije naročnikom zagotovi enake pogoje prekinitve naročniškega razmerja v 30 dnevem roku od obvestila (predlog ZEKom-2 60 dni), kot jih mora po že sedaj veljavnem zakonu zagotoviti vsaj v 30 dni pred spremembo (torej odstop brez odpovednega roka, brez stroškov odpovedi in plačila pogodbene kazni). Torej, ker naročnik ni prikrajšan za svoje pravice z možnostjo odstopa od pogodbe, ni ustrezno, da je operater v tem primeru, ko sam ni kriv za nepravočasno obveščanje, podvržen prekršku in plačilu globe. Zatorej bi bilo ustrezno, da se v zakon vnesejo izjeme, pod pogojem, da se naročniku ohranijo vse pravice v primeru odstopa.

(iii)

Predlog:

Iz obrazložitve 187. člena ZEKom-2 izhaja, da se izjeme iz drugega odstavka nanašajo zgolj na odstopno upravičenje iz prvega odstavka 187. člena ZEKom-2 (ne pa tudi na predhodno obveščanje), iz zakonske določbe drugega odstavka pa izhaja, da se v primerih navedenih izjem ne uporablja celotna določba prvega odstavka. Telekom Slovenije predlaga, da se v izogib različnim interpretacijam ustrezno popravi zakonska določba ali obrazložitev člena.

(iv)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se tretji odstavek 187. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se poved »mu ni treba plačati stroškov prekinitve naročniškega razmerja oziroma drugih administrativnih stroškov, pogodbениh kazni, zneskov prejetih ugodnosti ali drugih dogovorjenih nadomestil.«, nadomesti s povedjo »ima pravico prekiniti pogodbo brez kakršnikoli dodatnih stroškov.«.

Obrazložitev:

V skladu z načelom popolne harmonizacije iz 101. člena Direktive 2018/1972/EU zakonodajalec ne sme razširjati pravic in obveznosti, kadar to izrecno ni dovoljeno oziroma določeno v Direktivi 2018/1972/EU. Direktiva 2018/1972/EU v četrtem odstavku 105. člena določa: »Končni uporabniki imajo pravico prekiniti pogodbo brez kakršnih koli dodatnih stroškov, ko so obveščeni o spremembah pogodbениh pogojev s strani ponudnika...., razen če so predlagane spremembe izključno v korist končnega uporabnika, so zgolj administrativne narave in nimajo negativnih posledic za končnega uporabnika ali so neposredno naložene s pravom Unije ali nacionalnim pravom.«

Vrnitev prejetih ugodnosti oz. drugih dogovorjenih nadomestil (npr. popusti pri mesečni naročnini) se ne more šteti kot »kakršenkoli dodatni strošek«. V nasprotju z osnovnimi načeli obligacijskega prava bi bilo torej, da naročnik v primeru odpovedi naročniškega razmerja pred dogovorjenim obdobjem vezave ne bi bilo potrebno vrniti sorazmernega dela prejetih ugodnosti, ki jih je prejela zaradi vezave naročniškega razmerja (saj bi to pomenilo neupravičeno pridobitev s strani naročnika). V primeru sklenitve naročniške pogodbe z vezavo naročniškega razmerja se operater zaveže, da bo naročniku določeno obdobje nudil storitve po nižji ceni (ugodnost) od cene, ki je določena v rednem ceniku operaterja, naročnik pa se zaveže, da bo v zameno ohranil naročniško razmerje za dogovorjeno obdobje. V skladu z 8. členom Obligacijskega zakonika udeleženci pri sklepanju dvostranskih pogodb izhajajo iz načela enake vrednosti vzajemnih dajatev. Enaka vrednost dajatev se v primeru sklepanja naročniških razmerij z vezavo doseže šele, ko se izteče celotno obdobje vezave, v katerem naročnik v celoti izplača dogovorjene cene naročnin, medtem ko operater celotno obdobje zagotavlja naročene storitve. V primeru predčasne prekinitve naročniškega razmerja pa se enakost dajatev doseže na način, da naročnik operaterju povrne ugodnosti, ki jih je prejel v času, ko je naročal in koristil storitve operaterja (ne glede na to ali gre za ugodnost v obliki popusta na naročnino ali nižjo ceno terminalske opreme). Plačilo izgube posebne ugodnosti predstavlja namreč zgolj plačilo redne cene (oziroma doplačilo do redne cene) za izbrani naročniški paket, ki je določena v rednem ceniku in jo plačujejo tudi vsi drugi naročniki, ki se odločijo za sklenitev naročniškega razmerja brez vezave. Strošek prekinitve naročniškega razmerja ali »kakršenkoli dodatni strošek«, kot ga imenuje Direktiva 2018/1972/EU, se smiselno udejanja kot administrativni strošek prekinitve in ne kot ugodnost, ki jo je naročnik tekom trajanja naročniškega razmerja zaradi vezave prejel.

(v)
Predlog:

Poleg zgoraj navedenega Telekom Slovenije podredno predlaga, da se peti odstavek 187. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se pri vračilih sorazmernega dela enako tretira terminalsko opremo tudi za druge prejete ugodnosti, in sicer različne licence. Telekom Slovenije namreč te licence kupi in so vezane na konkretnega končnega uporabnika ter jih ni možno pouporabiti oziroma Telekom Slovenije zanje v času trajanja vezave končnega uporabnika za vse licence tudi plačuje. Poleg navedenih ugodnosti naročniki prejmejo tudi druge ugodnosti, in sicer popust na naročnino, ali zakupijo pravice za določene dodatne TV programe (dodatne programske opcije).

Obrazložitev:

Četrty odstavek 105. člena Direktive 2018/1972/EU med drugim določa: »Ponudniki o vsaki spremembi pogodbenih pogojev obvestijo končne uporabnike najmanj en mesec vnaprej in jih hkrati seznanijo s pravico do prekinitve pogodbe brez vsakršnih dodatnih stroškov, če novih pogojev ne sprejmejo. [...]«

Iz zgoraj navedene določbe Direktive 2018/1972/EU ne izhajajo vsi v predlogu tretjega odstavka 187. člena ZEKom-2 navedeni stroški, ampak le »dodatni stroški«. Z navedenim predlogom spremembe 187. člena ZEKom-2 se širijo obveznosti določene v 105. členu Direktive 2018/1972/EU, kar pa ni v skladu z določeno stopnjo harmonizacije Direktive 2018/1972/EU določb glede končnih uporabnikov. Telekom Slovenije meni, da se vračilo drugih ugodnosti oziroma drugih dogovorjenih nadomestil (kot npr. za licence, dodatne TV programe oziroma programske opcije) ne šteje kot »dodaten strošek« (»incurring any further costs«), kar je določeno v Direktivi 2018/1972/EU. Kot izhaja iz določbe 105. člena Direktive 2018/1972/EU, naročniki zaradi odpovedi ne smejo imeti dodatnih stroškov (v angleškem besedilu: »incurring any further costs«), kar pomeni stroške povezane z odpovedjo, npr. stroški prekinitve. Zato Telekom Slovenije predlaga, da se določba ustrezno dopolni.

189. člen ZEKom-2 (zamenjava izvajalca storitev dostopa do interneta)

(i)
Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v prvem odstavku 189. člena ZEKom-2 črta besedna zveza »objaviti in«.

Obrazložitev:

V Direktivi 2018/1972/EU je določeno: »V primeru zamenjave ponudnika storitev dostopa do interneta zadevni ponudnik končnemu uporabniku da na voljo ustrezne informacije pred postopkom zamenjave in med njim ter zagotovi...«, zato Telekom Slovenije ocenjuje kot zadostno, da se naročnike o tem obvesti, ne pa tudi da morajo informacije objaviti. V kolikor se ocenjuje, da bi bilo za potrošnike to vrstna objava nujna, predlagamo, da to naredi agencija na svoji strani.

(ii)
Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se drugi odstavek 189. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se besedna zveza »razen če dokaže, da to s tehničnega vidika ni izvedljivo«, zamenja z besedno zvezo »če to s tehničnega vidika ni izvedljivo«. Nadalje se briše drugi stavek drugega odstavka.

Spremenjeni drugi odstavek 189. člena se tako glasi:

»(2) Prenosni izvajalec mora ves čas postopka zamenjave zagotoviti neprekinjenost storitve, razen če to s tehničnega vidika ni izvedljivo. Dokler sprejemni izvajalec naročniku ne omogoči začetka delovanja storitev, mora prenosni izvajalec svojo storitev naročniku še naprej zagotavljati pod enakimi pogoji.«.

Obrazložitev:

Prelaganje dokaznega bremena na prenosnega izvajalca ni v skladu s Direktivo 2018/1972/EU, saj ta o dokaznem bremenu sploh ne govori, zato je umestitev takšnega dokaznega bremena strožja določba kot jo predvideva Direktivo 2018/1972/EU in tako v nasprotju s 101. členom Direktivo 2018/1972/EU (stopnjo harmonizacije).

190. člen ZEKom-2 (prenosljivost številke)

**(i)
Predlog:**

V povezavi s sedmim odstavkom 190. člena ZEKom-2 Telekom Slovenije predlaga, da se v splošnem aktu, ki bo sprejet na podlagi šestega odstavka 191. člena ZEKom-2 določi, na kakšen način se lahko naročnik odpove pravici prenosu številke v roku enega meseca od dneva, ko je odpoved pričela učinkovati, ter še dodatno, kako se bo ta odstavek izvajal pri predplačnikih.

**(ii)
Predlog:**

Telekom Slovenije predlaga, da se osmi odstavek 190. člena ZEKom-2 črta.

Obrazložitev:

Obveznosti, ki jo nalaga osmi odstavek 190. člena ZEKom-2 106. člen Direktiva 2018/1972/EU ne določa, zato je določba v nasprotju s 101. členom Direktivo 2018/1972/EU (stopnjo harmonizacije) ter jo je potrebno črtati.

191. člen ZEKom-2 (postopek zamenjave izvajalca storitev dostopa do interneta oziroma prenosa številke)

**(i)
Predlog:**

Telekom Slovenije predlaga, da se v drugem odstavku 191. člena ZEKom-2 za besedo izvajalcem doda besedna zveza »glede storitev dostopa do interneta«.

Obrazložitev:

Tako kot je določeno v tretjem odstavku 191. člena ZEKom-2, da se pogodba šteje za razvezano samo glede »storitev, ki temeljijo na številkah in načrta telefonskega oštevilčenja«, je treba tudi v drugem odstavku ustrezno določiti, da se pogodba šteje za razvezano samo glede storitev dostopa do interneta. Poleg dostopa do interneta so predmet pogodbe lahko tudi druge storitve. Sprememba je tudi v skladu z Direktivo 2018/1972/EU, ki v šestem odstavku 106. člena določa, da se pogodbe končnih uporabnikov samodejno razvežejo ob zaključku postopka zamenjave, kar nedvoumno pomeni, da gre za razvezo zgolj dela pogodbe, ki se nanaša na predmet prenosa (torej številka in storitev dostopa do interneta) in ne morebiti še kaj drugega.

**(ii)
Predlog:**

Telekom Slovenije predlaga črtanje zadnje povedi v tretjem odstavku 191. člena ZEKom-2.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije predlaga črtanje zadnje povedi v tretjem odstavku 191. člena ZEKom-2, ker podan predlog zakonodajalca ni v skladu z Direktivo 2018/1972/EU, ki v šestem odstavku 106. člena določa, da se pogodbe končnih uporabnikov samodejno razvežejo ob zaključku postopka zamenjave, kar nedvoumno pomeni, da gre za razvezo zgolj dela pogodbe, ki se nanaša na predmet prenosa in ne na celotno pogodbo, ki npr. lahko vsebuje tudi druge storitve.

192. člen ZEKom-2 (preglednost in objava informacij)

**(i)
Predlog:**

Telekom Slovenije predlaga, da se v zadnji povedi v prvem odstavku 192. člena ZEKom-2 za besedo »jasni« besedna zveza »izčrpni in preprosto dostopni« nadomesti z besedo »razumljivi«.

Obrazložitev:

Iz prvega odstavka 103. člena Direktive 2018/1972/EU, ki se implementira v 192. členu ZEKom-2, izhaja, da se objavijo informacije v »jasni in razumljivi obliki«, ne pa tudi v izčrpni in preprosto dostopni obliki. Sprememba se predlaga iz razloga jasnosti, da ne bo nedvoumno, saj morajo biti objavljene informacije jasne in razumljive kot določa Direktiva 2018/1972/EU in ne izčrpne, kar pomeni podrobne, natančne, kar pa lahko pomeni tudi zapletene in je lahko v nasprotju z jasno in razumljivo podanimi informacijami, kot to določa 103. člen Direktive 2018/1972/EU.

193. člen ZEKom-2 (spremljanje in nadzor porabe storitev)

Predlog:

Telekom Slovenij meni, da je določba prvega odstavka 193. člena ZEKom-2 nejasna oziroma dopušča različne interpretacije, iz obrazložitve pa tudi ne izhaja ustrezna argumentacija.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije izpostavlja, da je določba nejasna, saj ne opredeljuje ali velja to le za promet opravljen v omrežju domačega operaterja ali domačega in tujega operaterja. V kolikor velja slednje, opozarjamo, da v praksi določbe ni možno izvrševati, saj v primeru opravljenega prometa v tujini ne moremo zagotavljati nadzora porabe storitev, ki niso povezane s prenosom podatkov. Dokler ne prejmemo informacij tujega operaterja, v omrežju katerega se naročnik nahaja, ne moramo podati opozorila o doseženi količinski oz. finančni meji.

194. člen ZEKom-2 (kakovost javnih komunikacijskih storitev)

Predlog:

Telekom Slovenij predlaga, da se četrti odstavek 194. člena ZEKom-2 črta.

Obrazložitev:

104. člen Direktive 2018/1972/EU, ki se implementira v 194. členu ZEKom-2, ne predvideva sprejema priporočila o načinu določanja nadomestil, ki jih operaterji povrnejo svojim končnim uporabnikom ob nedelovanju ali slabši kakovosti delovanja javnih komunikacijskih storitev. Direktiva 2018/1972/EU predpisuje, da morajo biti ukrepi za zagotavljanje kakovosti skladni z Uredbo 2015/2120. V tretjem odstavku predloga 194. člena ZEKom-2 je že predviden sprejema splošnega akta, kot ga predvideva drugi odstavek 104. člena Direktive 2018/1972/EU, zato ni podlage za določbo četrtega odstavka 194. člena ZEKom-2 in pomeni prekoračitev glede stopnje harmonizacije iz 101. člena Direktive 2018/1972/EU.

195. člen ZEKom-2 (klici v sili)

(i)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se četrti odstavek 195. člena ZEKom-2 spremeni tako, da se iz besedila črta besedna zveza »vključno z vso potrebno komunikacijsko opremo do omrežne priključne točke centra« ter besedna zveza »vključno z opremo oziroma na način, da organu ni treba izvesti programske ali strojne nadgradnje«. V peti vrstici četrtega odstavka 195. člena ZEKom-2, naj se za besedama » nadomestne poti« doda besedna zveza », ki jih sam določi«. Na koncu odstavka se doda besedna zveza »Za prenos in zaključevanje komunikacije v sili, lahko operaterji dogovorijo skupne prenosne poti kar vključuje nadomestno pot.«.

Spremenjeni četrti odstavek 195. člena se tako glasi:

»(4) Izvajalec javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke mora brezplačno zagotoviti prenos komunikacije v sili centru za sprejem komunikacije v sili. Zaradi zagotavljanja neprekinjenega delovanja prenosa komunikacije v sili izvajalec zagotovi do centrov tudi brezplačne nadomestne poti, ki jih sam določi. Izvajalec nosi breme dokazovanja obsega tehnične nezmožnosti. Za prenos in zaključevanje komunikacije v sili, lahko operaterji dogovorijo skupne prenosne poti kar vključuje nadomestno pot.«.

Obrazložitev:

Direktiva 2018/1972/EU ne predvideva, da bi morali operaterji zagotavljati tudi brezplačno opremo za centre za sprejem komunikacij v sili. Veliko breme operaterjev je že zagotovitev brezplačnih klicev za uporabnike in

brezplačnega prenosa klica ter brezplačnih nadomestnih poti. Izvajanje komunikacije v sili ni na tak način urejeno v nobeni državi EU in bi bilo v nasprotju z Direktivo 2018/1972/EU.

Tudi v primeru zagotavljanja storitve na številki 116000 je v Direktivi 2018/1972/EU jasno zapisano v tretjem odstavku 96. člena, da je obveznost države, da zagotovi sredstva za delovanje dežurne telefonske številke 116000. Tako je jasno, da je tudi za številke za komunikacije v sili 112 in 113 obveznost države, da zagotovi vsa sredstva za delovanje centrov za sprejem komunikacije v sili.

V opredelitvah MJU je zapisano, da v primeru klica v sili gre za storitev v javnem interesu in je to zadosten razlog, da se od operaterjev zahteva zagotavljanje brezplačne opreme za centre za sprejem komunikacije v sili. Pri tem se MJU sklicuje še na šesti odstavek 109. člena Direktive 2018/1972/EU, ki pa izrecno določa le, da je pridobivanje in prenos informacij o lokaciji kličočega brezplačen tako za končnega uporabnika kot za center za obveščanje. Pri prenosu komunikacije v sili pa ni tovrstne zahteve, je le zahteva, da se zagotovi komunikacija v sili brezplačno za vse končne uporabnike.

Kot smo že pojasnili, nosimo operaterji velik del bremena, saj moramo zagotoviti nadomestno pot na celotni poti, potrebni za prenos komunikacije v sili.

Nadalje obveznost kot je zapisana ni zadostno definirana, saj je potrebno že v zakonodaji ločiti različne vloge operaterjev (izvirni operater, agregator,...), predvidena obveznost v praksi tudi ni izvedljiva, saj ni definirano kakšno opremo naj bi operaterji zagotavljali.

Dopolnitev odstavka Telekom Slovenije predlaga zaradi bolj jasne opredelitve obveznosti vseh operaterjev, ki morajo dogovoriti agregacijo in terminacijo klicev v sili z operaterjem, ki to izvaja, ali sami poskrbeti za zagotavljanje primarnih in nadomestnih poti za prenos in zaključevanje klicev. Telekom Slovenije iz svojega omrežja zagotavlja klice na enotno evropsko telefonsko številko za klice v sili 112 in številko policije 113 za klice lastnih uporabnikov, gostujočih uporabnikov in uporabnikov drugih domačih operaterjev, za katere izvaja agregacijo prometa in usmerja klice v sili na ponorne točke 13 Regijskih centrov za obveščanje (112 - ReCO) in 8 Operativno komunikacijskih centrov (113 – OKC). Tudi za nadomestno pot je potrebno zagotoviti pravilno usmerjanje klicev na najbližji center 112 oz. center 113 in zadostno kapaciteto za sprejem vseh klicev v sili, zato je potrebno dogovoriti skupne nadomestne poti.

(ii) Predlog:

Telekom Slovenije predlaga dopolnitev petega odstavka 195. člena ZEKom-2 na način, da se v četrti vrstici za besedno zvezo »informacije iz omrežja« doda besedna zveza »iz podatkovnih zbirk« ter v peti vrstici za besedno zvezo »so na voljo« doda besedna zveza »v primeru komunikaciji na enotno evropsko telefonsko številko za klice v sili 112«.

Dopolnjen peti odstavek 195. člena ZEKom-2 se tako glasi:

»(5) Izvajalec javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke mora ob vsaki komunikaciji na enotno evropsko telefonsko številko za klice v sili 112 in številko policije 113 najprimernejšemu centru za sprejem komunikacije v sili, takoj in brezplačno posredovati informacije o številki in lokaciji kličočega. Informacije vključujejo informacije iz omrežja, iz podatkovnih zbirk ter, če so na voljo v primeru komunikacije na enotno evropsko telefonsko številko za klice v sili 112, informacije o lokaciji kličočega, pridobljene iz mobilnih naprav. Izvajalec posreduje vse podatke v obsegu, kot je to tehnično mogoče. Izvajalec nosi breme dokazovanja obsega tehnične nezmožnosti«.

Obrazložitev:

Operater lahko zagotovi podatke o lokaciji glede na informacije iz mobilnega omrežja, iz podatkovnih zbirk o fiksnih priključkih in v primeru klicev na 112 tudi lokacijo, ki jo posreduje sama naprava uporabnika, če to funkcionalnost naprava omogoča (AML). Telekom Slovenije tehnično ne more zagotoviti, da bi mobilna naprava pošiljala AML drugam (npr. na številko 113), kot je to določeno v sami napravi.

Zaradi zahtev po posredovanju dodatnih podatkov (6. odstavek), ki se lahko pridobijo le iz podatkovnih zbirk, je potrebno dodati, da se informacije pridobivajo tudi iz podatkovnih zbirk.

(iii)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v šestem odstavku 195. člena ZEKom-2 črta besedilo v prvi alineji »oziroma naročnika mobilne storitve«.

Obrazložitev:

V 17. točki 3. člena ZEKom-2 je definiran pojem »Informacija o lokaciji kličočega«, ki ni v skladu z zahtevami iz šestega odstavka 195. člena ZEKom-2, da je treba zagotoviti tudi za naročnike mobilne storitve podatke o številki stanovanja oziroma nadstropja. Telekom Slovenije meni, da ni zakonske podlage, da bi od naročnikov mobilnih storitev zahtevali podatke o številki stanovanja oziroma nadstropja, saj gre za priključek, ki ni vezan na fizični naslov omrežne priključne točke. Če se tudi za naročnike mobilnih storitev zahteva ta podatek, mora biti že iz definicije pojma jasno, da je tudi fizični naslov naročnika mobilne storitve, vključno s številko stanovanja oziroma nadstropja, lahko informacija o lokaciji kličočega in ne le lokacija mobilne terminalne opreme.

(iv)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se drugi stavek v osmem odstavku 195. člena ZEKom-2 dopolni tako, da besedno zvezo »in informacijo o naboru podatkov, do katerih so organi, ki obravnavajo komunikacije v sili, upravičeni v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov« nadomesti besedna zveza »ter informacijo o tem, da se organu, ki obravnava komunikacije v sili, poleg komunikacije posredujejo tudi drugi podatki v skladu s tem zakonom (predvsem podatki o lokaciji) in da lahko posamezniki več informacij o obdelavi osebnih podatkov pri komunikaciji v sili dobijo pri organu, ki obravnava komunikacijo v sili.«.

Spremenjeni osmi odstavek 195. člena ZEKom-2 se tako glasi:

»(8) Izvajalec javno dostopnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke mora obveščati svoje uporabnike o obstoju in uporabi številke za komunikacijo v sili, pa tudi o načinih zagotavljanja dostopnosti, z objavo na svojih spletnih straneh in v imeniku na vidnem mestu. Obvestilo mora vsebovati opozorilo, da se klici na številke za komunikacijo v sili snemajo, ter informacijo o tem, da se organu, ki obravnava komunikacije v sili, poleg komunikacije posredujejo tudi drugi podatki v skladu s tem zakonom (predvsem podatki o lokaciji) in da lahko posamezniki več informacij o obdelavi osebnih podatkov pri komunikaciji v sili dobijo pri organu, ki obravnava komunikacijo v sili. Svoje naročnike mora ob vstopu v omrežje druge države članice Evropske unije obvestiti o obstoju in uporabi enotne evropske številke za klic v sili 112 ter o elementih dostopnosti s SMS sporočilom. Ob predhodnem dogovoru z operaterjem gostujočega uporabnika, gostujočega uporabnika ob vstopu v svoje omrežje obvesti o obstoju in uporabi številke za klic v sili 112 s SMS sporočilom, če je to tehnično mogoče. Vsebino obvestila določi organ, pristojen za obravnavo komunikacije v sili na enotno evropsko številko za klic v sili 112. Obvestila se morajo zagotoviti v obliki, ki je dostopna končnim uporabnikom invalidom z različnimi oblikami oviranosti.«

Obrazložitev:

Obvestilo mora vsebovati opozorilo, da se klici na številke za komunikacijo v sili snemajo in informacijo oz. povezavo na spletno stran organov, ki obravnavajo komunikacije v sili, kjer lahko uporabniki dobijo dodatno in celovito razlago o varstvu osebnih podatkov, ki jih za potrebe komunikacije v sili zbira organ, ki obravnava komunikacije v sili. Operaterji namreč nimamo nobenih podatkov o trajanju hranjenja osebnih podatkov in posnetkov, tako uporabnik ne bi dobil zadostnih podatkov o tem, kaj se dogaja z njegovimi osebnimi podatki. Prav tako ne vemo, kaj vse hranijo, podatki se lahko tudi razlikujejo med različnimi organi, ki obravnavajo komunikacije v sili. V kolikor bo uporabnik želel pridobiti celostno sliko o obdelavi njegovih osebnih podatkov v zvezi s komunikacijo v sili bo po predlaganem zakonskem besedilu težje prišel do podatkov o tem, prav tako je rešitev z vidika varstva osebnih podatkov netransparentna. Posameznik lahko na posameznega operaterja že po zakonodaji s področja varstva osebnih podatkov (GDPR uredba) naslovi zahtevo katere njegove osebne podatke je operater posredoval državnemu organu. Predlagano zakonsko besedilo je v tem delu zato nepotrebno podvajenje zakonodaje. Nadalje samo državni organ pa lahko posamezniku odgovori na vprašanje katere podatke zbira ter za katere namene in na kakšni podlagi jih obdeluje. Glede na navedeno predlagamo rešitev, ki je tudi za uporabnika bolj transparentna.

(v)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se deveti odstavek 195. člena ZEKom-2 v celoti črta z predloga zakonskega besedila.

Obrazložitev:

Gre za obveznost, ki je za operaterje tehnično zelo težko izvedljiva, saj vsak posamezen operater nima vpliva na prikaz klica v omrežju drugega operaterja, kar zlasti drži za tuja omrežja, oziroma uporabnike domačega omrežja v gostovanju. Obveznost operaterjem povzroča dodatne stroške, saj morajo razvijati dodatne sisteme in rešitve, pri čemer večje število sistemov v verigi tudi neposredno povečuje možnost nedelovanja rešitve. Obveznost enoznačnega prikazovanja odhodnih klicev pa se nikakor ne sme razširjati še na druge klice (npr. za 116000), saj ni tehnično možno zagotoviti prikaza iz vseh omrežij, nasploh ne za klice gostujočih uporabnikov. Ker se predlaga črtanje devetega odstavka 195. člena ZEKom-2, se posledično črta tudi prekršek iz 72. točke prvega odstavka 294. člena ZEKom-2.

Telekom Slovenije podredno predlaga, da se v devetem odstavku 195. člena ZEKom-2 črta besedna zveza »Ne glede na določbo prvega odstavka 217. člena tega zakona«.

Obrazložitev:

Napaka iz osmega odstavka 134. člena ZEKom-1 se ponavlja tudi v novem osnutku v devetem odstavku 195. člena ZEKom-2. Ta odstavek določa obveznost operaterjem, da zagotovijo prikaz kličočega priključka s številko 112/113 (namesto naročniške številke, ki je dodeljena temu priključku), ko gre za klice iz Centra 112/113. Začetek odstavka se napačno sklicuje na prvi odstavek 217. člena, ki govori o funkciji PIK (CLIP) – če operater to storitev ponuja, mora uporabniku zagotoviti možnost, da enostavno prepreči prikaz identitete priključka, s katerega kliče.

196. člen ZEKom-2 (javno obveščanje in alarmiranje)

(i)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v naslovu člena beseda »obveščanje« nadomesti z besedo »opozarjanje« tako, da se naslov 196. člena ZEKom-2 glasi »(javno opozarjanje in alarmiranje)«.

(ii)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v prvem odstavku 196. člena ZEKom-2 besedna zveza »aktualnih ali bližajočih se naravnih in drugih« nadomesti z besedno zvezo »aktualnih ali bližajočih se večjih naravnih in drugih« ter da se beseda »obveščanje« nadomesti z besedo »opozarjanje«. Telekom Slovenije predlaga, da se prvi odstavek 196. člena ZEKom-2 dopolni s stavkom »Stroške vzpostavitve in uporabe sistema opozarjanja in alarmiranja, ki ga zagotovi izvajalec javno dostopnih mobilnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke, krije organ pristojen za zaščito in reševanje«.

Spremenjeni prvi odstavek 196. člena ZEKom-2 se tako glasi:

»Izvajalec javno dostopnih mobilnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke mora na zahtevo organa, pristojnega za zaščito in reševanje, v primeru aktualnih ali bližajočih se večjih naravnih in drugih nesreč zagotoviti, da se prek javnega mobilnega omrežja omogoči opozarjanje in alarmiranje končnih uporabnikov, ki se nahajajo na območju, ki ga tak organ določi. Stroške vzpostavitve in uporabe sistema opozarjanja in alarmiranja, ki ga zagotovi izvajalec javno dostopnih mobilnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke, krije organ pristojen za zaščito in reševanje.«

Obrazložitev k (i) in (ii):

Telekom Slovenije spremembo predlaga, saj bi se tako naslov člena in njegova vsebina poenotila z naslovom 110. člena Direktive 2018/1972/EU, ki se glasi »Sistem javnega opozarjanja«. Obveščanje se namreč razume vsebinsko širše kot opozarjanje. Iz tega razloga je tudi pomen zakonskega besedila predloga ZEKom-2 v tem delu bistveno širši kot to predpisuje Direktiva 2018/1972/EU, saj omogoča obveščanje tudi v primeru, ko ne gre za resne dogodke.

Direktiva 2018/1972/EU govori o aktualnih ali bližajočih se izrednih razmerah in nesrečah, se pravi resnih dogodkih, ki opravičujejo bolj agresiven način sporočanja. Prvi odstavek 110. člena Direktive 2018/1972/EU se namreč glasi: »Kadar obstajajo sistemi javnega opozarjanja o aktualnih ali bližajočih se izrednih razmerah in nesrečah, države članice do 21. junija 2022 zagotovijo, da javna opozorila zadevnim končnim uporabnikom posredujejo ponudniki mobilnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke.«. Angleško besedilo prvega odstavka 110. člena Direktive 2018/1972/EU pa se glasi » By 21 June 2022, Member States shall ensure that, when public warning

systems regarding imminent or developing major emergencies and disasters are in place, public warnings are transmitted by providers of mobile number-based interpersonal communications services to the end-users concerned.»

Iz s strani zakonodajalca predlaganega besedila prvega odstavka 196. člena ZEKom-2 tako izhaja, da bo mogoče obveščanje že v primeru »drugih nesreč«, pri tem pa je iz zakonskega besedila izostal kriterij, da mora iti za izredne razmere in nesreče, ki pomenijo neposredno grozečo nevarnost za življenje ljudi ali premoženje velike vrednosti. Telekom Slovenije nadalje tudi opozarja na neposrečen prevod besedila Direktive 2018/1972/EU, ki se pomeniško razlikuje od angleškega besedila, ki navaja, da mora iti za večje (ang. major) nesreče.

V okviru 196. člena ZEKom-2 je zato treba urediti samo področje opozarjanja (ali alarmiranja), sicer pa je treba natančneje definirati, kje je meja med informiranjem, obveščanjem, alarmiranjem.

Telekom Slovenije nasprotuje, da se stroški vzpostavitve in delovanja sistema, ki tudi na podlagi Direktive 2018/1972/EU spada med naloge države, prevali na operaterje.

(iii)
Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se drugi odstavek 196. člena ZEKom-2 črta.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije predlaga brisanje drugega odstavka 196. člena ZEKom-2 iz razloga, ker gre za ureditev, ki odstopa od ureditve 110. člena Direktive 2018/1972/EU. Takšna dodatna obveznost za operaterje elektronskih komunikacij ni znana iz nobene primerljive evropske ureditve, prav tako pa obveznost ni definirana in je ni mogoče izvršiti, saj ni opredeljen kanal obveščanja niti časovno obdobje obveščanja niti morebitni rok izvršitve. Prav tako navedena obveznost posega na potencialno komercialno področje operaterjev in gre tudi za dodatno finančno obremenitev, saj bi bilo za izvrševanje predvidene zakonske obveznosti potrebno zagotoviti ustrezna sredstva. Prav tako navedena obveznost pomeni nesorazmerno obremenitev zgolj nekaterih operaterjev.

(iv)
Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se 196. člen ZEKom-2 dopolni tako, da se doda nov tretji odstavek, ki se glasi: »(3) Po vzpostavitvi ustreznega učinkovitega javnega sistema za opozarjanje s strani pristojnega organa, skladnega s 110. členom Direktive 2018/1972/EU, morajo izvajalci javno dostopnih mobilnih medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke zagotoviti integracijo v ta sistem in podporo funkcionalnosti, skladno s tehničnimi specifikacijami, predpisanimi s strani pristojnega organa.«.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije predlaga, da se 196. člen ZEKom-2 dopolni tako, da bo jasno, da mora biti pravočasno izveden postopek izbire tehnične rešitve in nabave centralnega sistema javnega alarmiranja s strani pristojnega organa in se postavi ustrezen rok operaterjem za zagotovitev funkcionalnosti, ko bodo pripravljene vse tehnične specifikacije s strani pristojnega organa. Obveznost operaterjev je, da v svojem omrežju omogočijo funkcionalnost, kot bo specificirana. Na strani države/pristojnega organa pa je, da na podlagi ustrezne analize določi najbolj ustrezno tehnologijo in vzpostavi centralni sistem javnega alarmiranja ter za to tudi zagotovi ustrezna finančna sredstva. Razumemo, da tehnologija ne more biti predpisana v samem zakonu, mora pa biti izbrana ena tehnologija za vse, saj bo le tako zagotovljeno učinkovito izvajanje obveznosti iz tega člena. Kot najbolj ustrezno tehnologijo predlagamo „cell broadcast“, ki je tudi ustrezno podprta s standardi - ETSI TS102.900.

V tem primeru je za ureditev navedenega vprašanja nujen sprejem podzakonskega akta, ki ga besedilo ZEKom-2 ne predvideva. Predlagamo, da se navedena obveznost sprejema ustreznega podzakonskega akta zapiše v prehodne določbe z rokom, ki naj bo skladen z obveznostjo iz 110. člena Direktive 2018/1972/EU (do 21. junija 2022).

Iz obrazložitve 196. člena ZEKom-2 sledi, da imamo operaterji že vzpostavljene posamezne sisteme javnega mobilnega obveščanja. Pomembni kriteriji obveščanja in alarmiranja, kot je npr. hitrost obveščanja, pa z obstoječimi sistemi niso popolnoma zagotovljeni. Telekom Slovenije je zadevno problematiko že večkrat izpostavil in nanjo

večkrat opozoril. Za učinkovito zagotavljanje teh storitev je nujno potreben centralni enoten sistem javnega alarmiranja, katerega mora vzpostaviti vsaka država članica EU.

Operaterji moramo zagotoviti integracijo svojega mobilnega dostopovnega omrežja in podporo funkcionalnosti na tem delu omrežja, država pa mora zagotoviti sredstva, da vzpostavi centralni varno upravljan sistem javnega alarmiranja, ki bo integriran z vsemi sedanjimi in bodočimi javnimi mobilnimi omrežji.

198. člen ZEKom-2 (medobratovalnost digitalne televizijske opreme)

Telekom Slovenije predlaga, da se tretji odstavek 198. člena ZEKom-2 črta.

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga brisanje sprejema splošnega akta, saj za sprejem tega ni podlage v Direktivi 2018/1972/EU. Ker se predlaga črtanje tretjega odstavka 198. člena ZEKom-2, se črta tudi prekršek iz 74. točke 294. člena ZEKom-2. Podredno v kolikor se bo splošni akt sprejemal pa je potrebno sodelovanje strokovne javnosti, saj gre za zapletene tehnične rešitve, tako na omrežju kot pri sami izvedbi. Telekom Slovenije predlaga, da se predlog določbe dopolni na način, da se izvzame medobratovalnost tiste opreme, ki je v lasti operaterja.

201. člen ZEKom-2 (dodatne zmogljivosti in obveznosti)

(i)

Predlog:

Telekom Slovenije meni, da je določba 2. točke 201. člena ZEKom-2 nejasna oziroma dopušča različne interpretacije, iz obrazložitve pa tudi ne izhaja ustrezna argumentacija.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije izpostavlja, da iz določbe in obrazložitve ne izhaja, ali se obveznost nanaša zgolj na obstoječo elektronsko pošto, katera je bila na elektronskem naslovu v času do prekinitve pogodbe, z namenom, da se ta ustrezno preusmeri in torej ne gre za možnost upravljanja elektronskega naslova za ostale namene (npr. pošiljanje/prejemanje nove pošte). Zato Telekom Slovenije predlaga, da se ustrezno zapiše, da gre le za preusmeritev elektronske pošte.

(ii)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se pri točki 1. in 2. 201. člena ZEKom-2 na začetku besedila doda dostavek »če je tehnično izvedljivo« tako, da se predlog 1. in 2. točke 201. člena ZEKom-2 glasita:

» 1. če je tehnično izvedljivo omogočiti prikaz identitete kličočega priključka ter zagotoviti podatke in signale, da omogočijo identifikacijo kličočega in tonsko izbiranje pri klicih v druge države članice Evropske unije,

2. če je tehnično izvedljivo po prekinitvi pogodbe o dostopu do interneta na zahtevo uporabnika brezplačno omogočiti dostop do elektronske pošte, prejete na elektronski naslov ali naslove ponudnika, v roku, ki ga določi agencija kot primernega za preusmeritev elektronske pošte,«.

Obrazložitev:

115. člen Direktive 2018/1972/EU, ki se implementira v 201. predlogu ZEKom-2, določa, da se omogoči vse ali del dodatnih zmogljivosti, naštetih v delu B Priloge VI, zgolj v primeru, če je to tehnično izvedljivo, zato je pri točki 1. in 2. 201. člena ZEKom-2 potrebno dodati dostavek »če je to tehnično izvedljivo«.

202. člen ZEKom-2 (razčlenjeni račun)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se četrti odstavek 202. člena ZEKom-1 dopolni tako, da se doda nova alineja, ki se glasi: » - če naročnik v zahtevi za razčlenjeni račun potrdi, da se omrežna priključna točka, za katero zahteva

razčlenjeni račun, uporablja za komunikacijo med napravami, ki ne predstavlja komunikacije določenih ali določljivih fizičnih oseb (komunikacija med stroji).«

Obrazložitev:

Med izjeme, ko je možno dobiti neprekrit razčlenjen račun, je potrebno dodati primer, če se to uporablja za komunikacijo med napravami (M2M), npr. med stroji in računalniško opremo v proizvodnji, za nadzor delovanja naprav na oddaljenih lokacijah, ipd.

203. člen ZEKom-2 (omejitev ali prekinitve zaradi razlogov na strani operaterja)

(i)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v drugem odstavku 203. člena ZEKom-2 za besedno zvezo »mora najaviti« doda beseda »daljše«, tako da se odstavek glasi:

»(2) Operater mora najaviti daljše omejitve ali prekinitve zaradi dograditve, posodobitve ali vzdrževanja v sredstvih javnega obveščanja vsaj en dan vnaprej in istočasno obvestiti agencijo, o večjih omejitvah ali prekinitvah zaradi okvar ali napak pa mora nemudoma obvestiti uporabnike in agencijo.«

(ii)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v četrtem odstavku 203. člena ZEKom-2 črta beseda »lahko« ter na koncu odstavka pika zamenja z vejico ter se dopiše », zlasti kriterije za obveščanje glede na oceno resnosti prekinitve.«

Obrazložitev k (i) in (ii):

Telekom Slovenije je agencijo že večkrat opozoril, da so obveznosti, ki jih nalaga drugi odstavek 141. člena ZEKom-1 (in sedaj 203. člen ZEKom-2), težko izvedljive v praksi. Tako morajo biti agencija in uporabniki obveščeni o čisto vseh omejitvah in prekinitvah, tudi če gre za zelo kratkotrajne, nekaj minutne prekinitve. Večina uporabnikov takšnih prekinitvev sploh ne zazna, saj se praviloma izvajajo v nočnem času, ko uporabniki ne uporabljajo teh storitev. Zato Telekom Slovenije ocenjuje za nujno potrebno, da se agenciji naloži sprejem splošnega akta, ki podrobno določi kriterije prekinitve ter kdaj so najave nujne. Tudi Direktiva 2018/1972/EU ne predpisuje tovrstnega obveščanja.

XII. OBDELAVA OSEBNIH PODATKOV IN VARSTVO ZASEBNOSTI ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJ

208. člen ZEKom-2 (dolžnost obveščanja naročnikov pri posebnem tveganju za varnost omrežja)

Telekom Slovenije predlaga, da se 208. člen ZEKom-2 črta.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije predlaga, da se 208. člen ZEKom-2 črta. Člen je nacionalno določilo, ki ga sedaj nadomešča sedmi odstavek 113. člena ZEKom-2 (s katerim se v ZEKom-2 prenese tretji odstavek 40. člena Direktiva 2018/1972/EU). Z dodatnimi določbami v tem členu pride do dvojnega urejanja, kjer lahko pripelje do napačnega razumevanja in nepotrebnih težav. Ker se predlaga črtanje 208. člena ZEKom-2, se črta tudi prekršek iz 79. točke 294. člena ZEKom-2.

209. člen ZEKom-2 (zaupnost komunikacij)

(i)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se četrti odstavek 209. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se pred besedo »uporabnika« doda besedi »naročnika oziroma«.

Obrazložitev:

Termin uporabnik se v tem poglavju nanaša le na fizične osebe, ki uporabljajo storitev, določba četrtega odstavka 209. člena ZEKom-2 pa zavezuje operaterja k obveščanju ob sklepanju naročniške pogodbe, ki jo le-ti sklepajo z

naročniki. Operater ima tudi sicer stik z naročnikom in lahko tako ob sklepanju pogodbe in pričetku izvajanja storitve zagotovi obveščanje naročnika ne pa nujno tudi uporabnika. Obveščanje uporabnikov, kot ga predvideva četrti odstavek, je ob sklepanju pogodbe nemogoče.

(ii)
Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se peti odstavek 209. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se besedna zveza »215. ter 223. členom« nadomesti z besedno zvezo »drugo določbo« in da se besedna zveza »taka oblika nadzora oziroma prestrežanja nujno potrebna« nadomesti z besedno zvezo »to potrebno«.

Spremenjeni peti odstavek 209. člena ZEKom-2 se tako glasi:

»(5) Vse oblike nadzora oziroma prestrežanja komunikacij, ki jih izvajajo tretje osebe in te niso uporabniki, udeleženi v komunikaciji, kot so poslušanje, prestrežanje, snemanje, shranjevanje in posredovanje komunikacij iz prvega odstavka tega člena brez soglasja zadevnih uporabnikov, so prepovedane, razen če je to dovoljeno v skladu s prejšnjim odstavkom ali v skladu z drugo določbo tega zakona oziroma če je to potrebno za prenos sporočil (npr. telefaks sporočila, elektronska pošta, elektronski predali, glasovna pošta, storitev SMS).«.

Obrazložitev:

Posredovanje podatkov o komunikaciji določeno v petem odstavku 209. člena ZEKom-2 predvidevajo tudi drugi členi ZEKom-2, ne le 215. člen ter 223. člen (npr. 218. člen), zato Telekom Slovenije predlaga, da se ne navaja konkretnih členov in določi, da to lahko določa ta zakon (oz. morda tudi dopusti, da lahko to določi tudi drug zakon). Prav tako pri primerih, ki jih odstavek izrecno navaja kot primere kjer so te aktivnosti dopustne (npr. telefaks sporočila, elektronska pošta, elektronski predali, glasovna pošta, storitev SMS), ne gre za nadzor oziroma prestrežanje.

(iii)
Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v sedmem odstavku 209. člena ZEKom-2 za besedno zvezo »ali kateri koli drugi« briše beseda »poslovni«.

Obrazložitev:

Predlog popravka predstavlja uskladitev z določbo drugega odstavka 5. člena Direktive 2002/58/ES, ki določa, da je snemanje dopustno v okviru zakonite poslovne prakse z namenom, da se zagotovi dokaz o tržni transakciji ali kateri koli drugi komunikaciji. Zato Telekom Slovenije predlaga, da se briše beseda poslovni.

(iv)
Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se deveti odstavek 209. člena ZEKom-2 preoblikuje tako, da se glasi:

»(9) Ne glede na določbo sedmega odstavka tega člena obvestilo o snemanju ni potrebno v primeru klicev na operativno telefonsko številko, ki ni namenjena javnosti in s katero upravlja izvajalec:

1. socialno varstvenih oziroma zdravstvenih storitev, v skladu z zakonom o socialno varstvenih oziroma zdravstvenih storitvah, kjer uporabniki teh storitev na operativno številko javljajo nujna stanja oziroma zahteve za pomoč;
2. storitev varnostno-nadzornega centra v skladu z zakonom, ki ureja storitve zasebnega varovanja, za klice na dežurno številko varnostno nadzornega centra, namenjeno naročnikom storitev le tega;
3. bistvenih storitev, ki je določen na podlagi zakona, ki ureja informacijsko varnost. Izvajalec bistvenih storitev mora v varnostni dokumentaciji opredeliti pomen in način rabe operativne telefonske številke;
4. drugih storitev, ki so dostopne le naročnikom teh storitev in kjer je reakcijski čas bistven pri zagotavljanju storitev. Izvajalec takih storitev mora v dokumentaciji storitve, ki je dostopna naročnikom le te obvestiti o snemanju ter opredeliti namen in čas hrambe posnetkov.«.

Obrazložitev:

Izjema, določena v devetem odstavku 209. člena ZEKom-2, naj se razširi tudi na druge izvajalce storitev, kjer je hitrost odziva lahko kritična za izvajanje storitve, za izvajanje storitve pa se uporabljajo številke, ki so praviloma namenjene le zaprtemu krogu naročnikov teh storitev. Konkretno sta dodani dve dodatni izjemi, kjer je hitrost

reakcije pomembna pri reševanju zdravja in življenja oziroma pri varovanju (predvsem) premoženja, kot zadnja točka pa je predlagana tudi splošna izjema.

210. člen ZEKom-2 (podatki o naročnikih)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se 210. člen ZEKom-2 črta.

Telekom Slovenije podredno predlaga, da se besedilo 210. člena ZEKom-2 nadomesti z rovim besedilom, tako da bo določba usklajena z drugimi določbami ZEKom-2 in Splošno uredbo o varstvu osebnih podatkov (v nadaljevanju: Splošna uredba), ter se glasi:

»210. člen (podatki o naročnikih)

(1) Izvajalci storitev lahko o svojih naročnikih in uporabnikih zbirajo naslednje podatke:

1. osebno ime naročnika oziroma uporabnika ali firmo in njeno organizacijsko obliko,
2. naslov naročnika oziroma uporabnika, vključno s številko dela stavbe, stanovanja oziroma nadstropja,
3. naročniško številko in druge elemente oštevilčenja, ki se uporabljajo za vzpostavitev zveze do naročnika oziroma uporabnika,
4. e-naslov naročnika oziroma uporabnika, če ga le ta ima
5. davčno številko za fizično osebo ter davčno in matično številko za pravno osebo,
6. ostale podatke potrebne za sklenitev pogodbe oziroma zagotavljanje in izvajanje storitev,
7. na podlagi soglasja naročnika in/ali uporabnika ali druge pravne podlage tudi druge podatke.

(2) Zbrane podatke iz prejšnjega odstavka lahko izvajalci storitev obdelujejo za:

1. sklepanje, izvajanje, spremljanje in prekinitev naročniške pogodbe oziroma izvajanja storitev,
2. zaračunavanje storitev,
3. pripravo in izdajanje imenikov ter posredovanje podatkov izdajateljem imenikov v skladu s tem zakonom,
4. za druge zakonite namene na podlagi ustrezne pravne podlage.

(3) Podatke o naročnikih in uporabnikih iz prvega odstavka tega člena lahko izvajalci storitev iz prvega odstavka po prenehanju naročniškega razmerja hranijo v skladu ob upoštevanju omejitev in zahtev tega zakona, predpisov o varstvu osebnih podatkov in drugo zakonodajo.«

Obrazložitev:

Določba je v celoti prenesena iz obstoječega ZEKom-1 in je zastarela, neustrezna ter ni usklajena ne z drugimi določbami samega ZEKom-2 niti s Splošno uredbo. Splošna uredba določa splošna pravila obdelave (vključno z zbiranjem) osebnih podatkov, ki veljajo tudi za operaterje in zagotavljajo ustrezno varstvo osebnih podatkov, zato ureditev v ZEKom-2 ni potrebna. Ker se predlaga črtanje 210. člena ZEKom-2, se črta tudi prekršek iz 42. točke 295. člena ZEKom-2. V kolikor zakonodajalec presodi, da se določbe ne briše, pa e-ta potrebuje obsežno posodobitev, s katero se določbo smiselno uskladi s Splošno uredbo.

Prvi odstavek 210. člena ZEKom-2 tako določa nabor podatkov, ki ga lahko o svojih naročnikih zbirajo izvajalci storitev in v večjem delu izhaja iz podatkov, ki se objavljajo v imenikih z dodano davčno številko – že sam ZEKom-2 pa v drugih določbah predvideva, da bodo operaterji o svojih naročnikih obdelovali večji nabor podatkov - npr. v šestem odstavku 195. člena ZEKom-2 določa številko stanovanja in nadstropja. Smiselno bi bilo, da se dopusti zbiranje podatkov o uporabnikih storitev, saj so le-ti pogosto druge osebe od naročnikov. Predvsem pa je najmanj kar bi bilo potrebno to, da se posodobi, dopolni in z drugimi določbami ZEKom-2 uskladi nabor podatkov ter doda splošni pravili: i) da lahko operaterji zbirajo tudi druge podatke potrebne za sklenitev pogodbe, zagotavljanje in izvajanje storitev, in ii) da lahko na podlagi soglasja naročnika ali uporabnika zbirajo tudi druge podatke (namesto iz (starih) določb o objavi podatkov o imenikih neposrečeno prenesene 6. alineje namenjene objavam dodatnih podatkov v imeniku). Zbiranje e-naslovov naročnikov je pomembno tudi zaradi lažje, učinkovitejše in hitrejše komunikacije z naročniki tudi v primerih, ko mora izvajalec storitve obveščati naročnika (npr. obveščanje po drugem odstavku 208. člena ZEKom-2) ter glede na sodobne zahteve poslovanja s strankami.

Drugi odstavek določa namene za katere lahko izvajalci storitev uporabljajo podatke o naročnikih. Tudi v tem primeru velja, da Splošna uredba določa pravila za katere namene in kdaj se lahko osebnih podatki uporabljajo, kar

velja tudi za operaterje. V skladu s Splošno uredbo je zagotovljeno ustrezno varstvo osebnih podatkov. Telekom Slovenije meni, da strožje zahteve iz obstoječega zakona in predloga ZEKom-2 niso potrebne. To velja še toliko bolj ob upoštevanju tega, da je obdelava podatkov, ki so specifični za operaterje ter z vidika zasebnosti še posebej pomembni – t.j. prometnih in lokacijskih podatkov, še dodatno in posebej ter strogo urejena in brisanje oziroma sprememba predmetne določbe ne v to ne v določbe o varovanju komunikacijske zasebnosti ne posega.

Tretji odstavek prenaša stroge omejitve glede hrambe prometnih podatkov tudi na področje hrambe splošnih podatkov o naročnikih. Prav tako npr. 193. in 196. člen ZEKom-2, ki sta po določbi tega odstavka izjemi, ne določata daljših rokov hrambe. Telekom Slovenije poziva pripravljavca zakonodaje, da konkretno navede, kje v teh členih je določen daljši rok hrambe za našete izjeme. Nikjer v zakonu ni določeno, kakšne podatke naj bi sploh hranili po 196. členu ZEKom-2. Edina zahteva je, da izvajalec posreduje informacijo o številu uporabnikov, ki se nahajajo na določenem območju, če izvajalec s to informacijo razpolaga. Samo besedilo (vključno z izjemami) je nekritično preneseno oziroma oblikovano iz določb glede omejitev hrambe prometnih podatkov in tako splošne podatke o naročnikih izenači s prometnimi podatki. Za to Telekom Slovenije ne vidi praktičnih in utemeljenih razlogov – omejitev pa je povsem neživljenjska in v nasprotju z zahtevami drugih predpisov (npr. Zakon o DDV določa, da je potrebno račune in obračune ter podporno dokumentacijo hraniti 10 let – račun pa običajno vsebuje vsaj ime, priimek in naslov, tj. podatke na katere se nanašajo predmetne omejitve).

211. člen ZEKom-2 (notranji postopki)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se prvi odstavek 211. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se na koncu povedi pika zamenja z vejico in se doda besedna zveza »ki obsega le informacijo o tem ali je bilo so bili podatki posredovani ali ne.«.

Obrazložitev:

S predlagano dopolnitvijo se jasneje določi obseg in vsebina evidence, ki jo morajo voditi izvajalci storitev.

212. člen ZEKom-2 (imeniki)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se peti odstavek 212. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se za besedo »klice« doda besedilo »na podlagi podatkov iz imenika«.

Obrazložitev:

Operaterji, prav tako pa tudi drugi ponudniki blaga in storitev, svoje stranke ob rednem poslovanju in tudi dodatno preko najrazličnejših mehanizmov (programi zvestobe, nagradne igre, ugodnosti,...) prosimo za podajo soglasij za stike, vključno s klici, tudi za komercialni in raziskovalni namen. V kolikor pridobimo podatke in ustrezno pravno podlago se ti klici izvajajo na podlagi tako pridobljenih podatkov in ne na podlagi podatkov v imeniku. S predlagano dopolnitvijo se jasneje določi veljavnost omejitve in zahtev iz tega člena.

213. člen ZEKom-2 (podatki o prometu)

(i)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, se v prvem odstavku 213. člena ZEKom-2 briše besedna zveza »glede javnega obveščanja in alarmiranja (196. člen), glede notranjih postopkov (211. člen),« in besedna zveza », ter glede zakonitega prestrezanja komunikacij (peti odstavek 223. člena)«.

Obrazložitev:

196. člen ZEKom-2 ne določa daljših rokov hrambe prometnih podatkov, v zvezi z 211. členom ZEKom-2 pa je Telekom Slovenije prav tako podal predlog, da se jasno opredeli, da se v sklopu evidenc ne hranijo prometni podatki. Prav tako operaterji pri omogočanju zakonitega prestrezanja komunikacij ne izvajajo hrambe vsebine ali prometnih podatkov o prometu, ki je bil predmet prestrezanja.

(ii)
Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v drugem odstavku 213. člena ZEKom-2 za besedo »rcka« doda besedna zveza »oziroma do poteka obdobja, med katerim se lahko obračun zakonito izpodbija.«.

Obrazložitev:

ZEKom-2 v drugem odstavku 213. člena ni usklajen z določbami Direktive 2002/58/ES, ki določa, da je obdelava »...dovoljena samo do poteka obdobja, med katerim se lahko obračun zakonito izpodbija ali sprožijo postopki za pridobitev plačila«. V predlogu je dovoljena le hramba do poteka obdobja, ko se lahko sprožijo postopki za pridobitev plačila, ne pa tudi do poteka obdobja, v katerem je možno obračun izpodbijati, zato predlagamo, da se določba ustrezno dopolni.

215. člen ZEKom-2 (posredovanje prometnih in lokacijskih podatkov v primerih varovanja življenja in telesa)

(i)
Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se prvi odstavek 215. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se za besedno zvezo »interesov posameznikov« doda besedna zveza »oziroma v primeru, ko policija išče osebe, ki so pogrešane in je glede na okoliščine mogoče domnevati, da potrebujejo pomoč,« ter za besedno zvezo mobilno komunikacijo doda besedna zveza »oziroma podatke o komunikacijah pogrešane osebe s sredstvi mobilne komunikacije (podatki o času in telefonski številki klicane ali kliče osebe ter podatki o naročniku številke),«.

Spremenjena prva poved v prvem odstavku 215. člena ZEKom-2 se tako glasi:

»(1) Operater mora zaradi varstva življenjskih interesov posameznika oziroma v primeru ko policija išče osebe, ki so pogrešane in je glede na okoliščine mogoče domnevati, da potrebujejo pomoč, policiji na podlagi njene pisne zahteve, če je to glede na okoliščine konkretnega primera nujno, posredovati podatke potrebne za ugotovitev zadnje lokacije opreme za mobilno komunikacijo oziroma podatke o komunikacijah pogrešane osebe s sredstvi mobilne komunikacije (podatki o času in telefonski številki klicane ali kliče osebe ter podatki o naročniku številke), če:«.

(ii)
Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v drugem odstavku 215. členu ZEKom-2 črta besedna zveza »potrebni za ugotovitev zadnje lokacije opreme za mobilno komunikacijo,«.

Obrazložitev k (i) in (ii):

Telekom Slovenije predlaga, da se posredovanje podatkov policiji zaradi varovanja življenja in telesa v ZEKom-2 uredi celostno, tj. da se v ta člen prenesejo tudi določila 43. člena Zakona o nalogah in pooblastilih policije¹² (v nadaljevanju: ZNPPol) glede posredovanja podatkov mobilnih operaterjev v primeru iskanja oseb. Tako bo to področje v celoti urejeno v enem predpisu. Ustrezno se razveljavi določbe ZNPPol.

218. člen ZEKom-2 (sledenje zlonamernih ali nadležnih klicev)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se 218. člen ZEKom-2 dopolni tako, da se doda novi tretji odstavek, ki se glasi: »(3) Če operater razpolaga s podatki, mora na pisno zahtevo naročnika, ki je prijavil zlonamerno ali nadležne klice, le temu pisno posredovati identifikacijsko oznako kličečega (npr. telefonska številka), tudi tistih, za katere se zahteva preprečitev prikaza identitete, za klice, ki jih je naročnik označil kot zlonamerne ali nadležne in so se zaključili v omrežni priključni točki tega naročnika.«.

¹² Uradni list RS, št. 15/13, 23/15 - popr., 10/17, 46/19 - odl. US, 47/19

ostali odstavki se preštevilčijo.

Obrazložitev:

Operaterji podatke o klicih hranijo določen čas zaradi izvajanja storitev. Naročniki lahko te podatke (vključno z dohodnimi klici) dobijo kot izpis svojih osebnih podatkov v skladu s Splošno uredbo. Pri tem operaterji varujemo zasebnost drugih udeležencev komunikacije tako, da se pri posredovanju podatkov naročnikom upoštevajo zahteve za preprečitev prikaza identitete. S predlagano spremembo bi se naročnikom v primeru zlonamernih ali nadležnih klicev omogočilo tudi dostop do teh podatkov.

221. člen ZEKom-2 (neželena komunikacija)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se tretji odstavek 221. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se besedna zveza »s soglasjem naročnika ali uporabnika. Zavrnitev soglasja« spremeni tako, da se glasi: »v kolikor je naročnik ali uporabnik ni prepovedal. Podaja prepovedi«.

Spremenjeni tretji odstavek 221. člena ZEKom-2 se tako glasi:

»(3) Uporaba drugačnih sredstev za neposredno trženje z uporabo elektronskih komunikacij, kakor so določena v prejšnjih dveh odstavkih, je dovoljena le v kolikor je naročnik ali uporabnik ni prepovedal. Podaja prepovedi mora biti za zadevnega naročnika ali uporabnika brezplačna. Pri uporabi govornih telefonskih klicev je treba upoštevati tudi določbe tretjega, četrtega in petega odstavka 212. člena tega zakona.«.

Obrazložitev:

Direktivi 2002/58/ES in 2009/136/EU dopuščata državam članicam, da same izberejo in v nacionalno zakonodajo prenesejo ali t.i. »opt-in« ali »opt-out« opcijo glede neposrednega trženja po tem odstavku. Ob upoštevanju tega, da imajo uporabniki brezplačno možnost prepovedi tovrstnih komunikacij (ki jo lahko podajo tudi vnaprej skozi izbiro ustrezne možnosti ob objavi v imeniku) Telekom Slovenije meni, da »opt-out« pristop tu ne pomeni nesorazmernega posega v zasebnost naročnikov in uporabnikov.

222. člen ZEKom-2 (kršitev varstva osebnih podatkov)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v šestem odstavku 222. členu ZEKom-2 beseda »lahko« briše.

Obrazložitev:

Operaterji so zavezani k obveščanju o kršitvah osebnih podatkov tako po ZEKom-2 kot v skladu s Splošno uredbo. Zaradi zmanjšanja administrativnega bremena operaterjev Telekom Slovenije predlaga, da se agenciji naloži, da, v skladu s šestim odstavkom 222. člena ZEKom-2, izda ustrezen splošni akt, ki naj bo glede okoliščin obveščanja usklajen z obveznostmi obveščanja po Splošni uredbi, glede oblike obvestila pa Telekom Slovenije poziva, da se uskladita oba nadzorna organa – Informacijski pooblaščenec in agencija.

Novi 223. člen ZEKom-2 (posredovanje prometnih in lokacijskih podatkov)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se za 222. členom ZEKom-2 doda novi 223. člen ZEKom-2, ki se glasi:

»(1) Prometne in lokacijske podatke lahko izvajalec storitve posreduje drugim osebam, ki niso naročniki oziroma uporabniki komunikacijske storitve, le v primerih določenih s tem zakonom oziroma na podlagi pisne zahteve organa, izdane na podlagi zakonskih določb, ki izrecno dovoljujejo poseg v komunikacijsko zasebnost.

(2) Izvajalec storitve mora posredovati tiste podatke, s katerimi razpolaga, na način, v obsegu in trajanju, kakor je določeno v pisni zahtevi organa iz prvega odstavka tega člena, če in v obsegu, v katerem je to s strani izvajalca storitev tehnično izvedljivo.

(3) Izjemoma mora izvajalec storitve posredovati podatke na podlagi ustne odredbe, če je tako določeno v zakonu, v katerem so določeni tudi pogoji in okoliščine za izdajo ustne odredbe. Pisni odpravek ustne odredbe se operaterju vroči čim prej, vendar najkasneje v roku 12 ur po njegovi izdaji.

(4) Izvajalci storitve morajo zagotoviti desetletno neizbrisno registracijo vsakega posredovanja prometnih in lokacijskih podatkov, ki ne vključuje hrambe posredovanih prometnih ali lokacijskih podatkov, ter dokumentacijo v okviru tega roka varovati v skladu z oznako stopnje tajnosti zahteve oziroma prepisa odredbe. Organ, ki skladno z zahtevo oziroma odredbo prejme podatke, hrani te podatke v skladu s predpisom, ki ureja njegovo delovanje.

(5) Izvajalci storitve lahko, v kolikor zakon ne določa brezplačnega posredovanje podatkov, za posredovanje podatkov, prejemnikom le teh zaračunajo posredovanje podatkov na podlagi dejanskih stroškov.

(6) Minister v soglasju z ministrom, pristojnim za notranje zadeve, ministrom, pristojnim za obrambo, in direktorjem Slovensko obveščevalno-varnostne agencije lahko predpiše in določi primerne vmesnike za posredovanje prometnih in lokacijskih podatkov uradnim organom v primerih pridobivanja teh podatkov na podlagi predpisov, ki urejajo kazenski postopek, obrambo države ter izvajanje obveščevalnih dejavnosti. «.

Nadaljnji členi se ustrezno preštevilčijo.

Obrazložitev:

Na podlagi odločbe Ustavnega sodišča je bilo razveljavljeno XIII. poglavje obstoječega ZEKom-1, ki je, poleg razveljavljenih določb o tem, kateri podatki in za koliko časa se hranijo, vsebovalo tudi procesno administrativne določbe glede posredovanja prometnih in lokacijskih podatkov. Predlagamo, da se določene določbe vključijo tudi v ZEKom-2. Jasna in ustrezna ureditev tega področja je pomembna za pravno varnost vseh deležnikov, še posebej pa uporabnikov elektronskih komunikacijskih storitev.

223. člen ZEKom-2 (zakonito prestrezanje komunikacij)

(i)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se prvi odstavek 223. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se besedna zveza »na določeni točki javnega komunikacijskega omrežja« nadomesti z besedno zvezo »za določeno omrežno priključno točko«, besedna zveza »v katerem je navedba točke javnega komunikacijskega omrežja« pa se nadomesti z besedo zvezo »iz katerega je določljiva omrežna priključna točka«.

Spremenjeni prvi odstavek 223. člena ZEKom-2 se tako glasi:

»(1) Operater mora omogočiti zakonito prestrezanje komunikacij za določeno omrežno priključno točko takoj, ko prejme prepis tistega dela izreka odredbe pristojnega organa, iz katerega je določljiva omrežna priključna točka, na kateri naj se izvaja zakonito prestrezanje komunikacij, odrejeno trajanje tega ukrepa ter drugi podatki, povezani z načinom in obsegom tega ukrepa.«

Obrazložitev:

Zakonito prestrezanje komunikacij se odreja zoper posamezne, navedene priključke – to je za posamezne omrežne priključne točke in ne za posamezne dele omrežja. Predlagani popravek zapisa prvega odstavka to bolje opredeli.

(ii)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v četrtem odstavku 223. člena ZEKom-2 številka »48« nadomesti s številko »12«.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije predlaga krajši rok za vročitev ustne odredbe, saj so te za posege v komunikacijsko zasebnost predvidene kot izjema in je zato hiter prejem pisnega dokumenta potreben za zagotavljanje pravne varnosti vseh deležnikov ter posameznikov zoper katere je bil odrejen ukrep.

(iii)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se v petem odstavku 223. člena ZEKom-2 beseda »tridesetletno« nadomesti z besedo »desetletno«.

Obrazložitev:

Tridesetletno zagotavljanje neizbrisne registracije vsakega zakonitega prestrezanja komunikacij predstavlja za operaterje veliko administrativno breme, zato Telekom Slovenije predlaga, da se rok hrambe teh evidenc na strani operaterjev skrajša na 10 let.

(iv)
Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se šesti odstavek 223. člena ZEKom-2 spremeni tako, da se glasi:

»(6) Operater mora v svojem omrežju na svoje stroške zagotoviti ustrezno opremo in primerne vmesnike, ki v njegovem omrežju omogočajo zakonito prestrezanje komunikacij. Operater omrežja omogoči prestrezanje komunikacij v mednarodnih elektronskih komunikacijskih omrežjih v skladu z zakonom, ki ureja Slovensko obveščevalno varnostno agencijo, kjer mora operater omrežja na svoje stroške zagotoviti prenos signala do izročilnih vmesnikov v nadzornem centru pristojnega organa.«.

Telekom Slovenije podredno predlaga, da, v kolikor ne bo upoštevan predlog iz prejšnjega odstavka, se šesti odstavek 223. člena ZEKom-2 spremeni tako, da se glasi:

»(6) Operater mora v svojem omrežju na svoje stroške zagotoviti ustrezno opremo in primerne vmesnike, ki v njegovem omrežju omogočajo zakonito prestrezanje komunikacij. Operater omrežja omogoči prestrezanje komunikacij v mednarodnih elektronskih komunikacijskih omrežjih v skladu z zakonom, ki ureja Slovensko obveščevalno varnostno agencijo, kjer mora operater omrežja na svoji opremi in v svojem omrežju na svoje stroške zagotoviti ustrezno opremo in izročilne vmesnike, ki v njegovem omrežju omogočajo zakonito prestrezanje mednarodnih komunikacij, ali ustrezne prenosne poti do izročilnih vmesnikov v nadzornem centru pristojnega organa.«.

Obrazložitev:

Primarni predlog spremembe šestega odstavka 223. člena ZEKom-2 jasno uredi pravne podlage za omogočanje prestrezanja mednarodnega prometa in le-te uskladi z obstoječo prakso pri tolmačenju in izvajanju teh obveznosti. Rezultat uzakonitve predloga bi bil smiselna razbremenitev operaterjev pri delu investicij v opremo, ki je potrebna za izvajanje zakonitega prestrezanja mednarodnih komunikacij, s tem pa se investicija prenese na uradne organe, ki so pristojni za izvajanje zakonitega prestrezanja. Tako so jasno razdeljene pristojnosti in obveznosti.

Telekom Slovenije podredno, z namenom izboljšanja jasnosti pravnih podlag za omogočanje prestrezanja mednarodnega prometa, predlaga popravek določbe šestega odstavka 223. člena ZEKom-2. S tem se odpravi nejasnosti v določbah in se le-te uskladi z obstoječo prakso pri tolmačenju in izvajanju teh obveznosti.

(v)
Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se 223. člen ZEKom-2 dopolni tako, da se doda novi sedmi odstavek, ki se glasi:
»(7) V primeru najema fizičnega dela omrežja se za operaterja omrežja na najeti opremi, po prejšnjem odstavku, šteje najemnik.«.

Obrazložitev:

Novi sedmi odstavek 223. člena ZEKom-2 bi odpravil nejasnosti v zakonskih določbah in le-te uskladi z obstoječo prakso pri tolmačenju in izvajanju teh obveznosti.

XIII. AGENCIJA

Telekom Slovenije predlaga, da se peti odstavek 261. člena ZEKom-2 spremeni tako, da se glasi:

»Agencija na svoji spletni strani objavlja informacije in podatke, ki jih zbira in ki prispevajo k odprtemu in konkurenčnemu trgu v skladu z zakonom, ki ureja dostop do informacij javnega značaja in v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov ter v skladu s predpisi Evropske unije o poslovni tajnosti in varstvu osebnih podatkov. Pri tem mora s splošnim aktom podrobneje določiti način dostopa do takih objav.«.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije predlaga spremembo člena iz razloga, da se uskladi z določbo Direktive 2018/1972/EU. Četrty odstavek 20. člena Direktive 2018/1972/EU namreč določa, da države članice zagotovijo, da nacionalni regulativni in drugi pristojni organi objavijo informacije, ki prispevajo k odprtemu in konkurenčnemu trgu, v skladu z nacionalnimi

predpisi o javnem dostopu do informacij ter ob upoštevanju pravil Unije ter nacionalnih pravil o poslovni tajnosti in varstvu osebnih podatkov. Direktiva 2018/1972/EU torej določa, da se informacije in počatki objavijo, ne »lahko« objavijo kot je določeno v predlogu 261. člena ZEKom-2.

228. člen (organi agencije)

Predlog 228. člena ZEKom-2 določa, da sta organa agencije svet agencije in direktor agencije.

Komentar in predlog:

V odgovoru na poziv strokovni, zainteresirani in drugim javnostim za predložitev predlogov v okviru priprave novega ZEKom-2, ki je bil objavljen januarja 2019, je Sekcija operaterjev elektronskih komunikacij pri GZS, katere član je tudi Telekom Slovenije, predlagala uzakonitev kolegijskega organa vodenja agencije ter senatnega odločanja v posamičnih upravnih zadevah. Navedeni predlog je skladen s 7. členom Direktive 2018/1972/EU, ki določa, da funkcijo vodje nacionalnega regulativnega organa opravljajo vodje ali kadar je to ustrezno, člani kolegijskega organa vodenja. MJU je v objavljenih opredelitvah do prispevkov iz javnega poziva za predložitev predlogov in pripomb za pripravo osnutka ZEKom-2 zapisalo, da je seznanjeno s predlogi, ki se nagibajo k vzpostavitvi večosebnega vodenja agencije in da preučuje možnosti, ki bi bile skladne s sistemsko zakonodajo, ki ureja javne agencije. V nadaljevanju je MJU navedlo, da bo vzporedno s potekom javne obravnave dokončno preučilo možnosti za večosebno vodenje, pri čemer bo zainteresirani javnosti omogočilo dajanje pripomb na morebitni nov predlog določb o vodenju agencije.

V času javne obravnave ZEKom-2 je v javnost prišla informacija o predlogu za sprejem novega Zakona o javni agenciji RS za trg in potrošnike in javni agenciji RS za finančne trge, v kateri bi se združilo osem agencij, med njimi tudi Agencija za komunikacijska omrežja in storitve RS.

Nacionalni regulatorni organ za področje elektronskih komunikacij je nedvomno organ, ki izvršuje javna pooblastila in naloge, s katerimi bistveno vpliva na delovanje pomembne gospodarske panoge - zagotavljanje javnih komunikacijskih omrežij in storitev, zato je z ustrezno sistemsko zakonodajo nujno potrebno zagotoviti njegovo neodvisnost. Telekom Slovenije predlaga, da se neodvisnost delovanja nacionalnega regulatornega organa zagotovi tako, da o imenovanju njegovih organov vodenja in nadzora odloča Državni zbor na predlog Vlade RS. Minister, pristojen za elektronske komunikacije, naj predlaga Vladi RS kandidate, ki jih izbere Svet nacionalnega regulatornega organa na podlagi javnega natečaja. S pogoji za njihovo imenovanje pa mora biti zagotovljena čim večja neodvisnost od izvršilne veje oblasti.

Odločitve v posamičnih upravnih zadevah naj sprejema senat (vsaj tričlanski), tako kot je po sedaj veljavni ureditvi že določeno za odločanje v upravnih zadevah npr. Agencije RS za varstvo konkurence.

263. člen (nevtralnost interneta)

Zakon v drugem odstavku 263. člena ZEKom-2 določa primere, ko operaterji lahko omejujejo, zadržujejo ali upočasnjujejo internetni promet na ravni posameznih storitev ali aplikacij, jih neenako obravnavajo ali izvajajo ukrepe za njihovo razvrednotenje.

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se za točko 2. v drugem odstavku 263. člena ZEKom-2 dodata novi točki 3. in 4., ki se glasita:

- » 3. testnih nekomercialnih aplikacij,
 - 4. storitev za zagotavljanje kritičnih komunikacij,«,
- sedanja točka 3., pa postane točka 5.

Obrazložitev:

Podan predlog je skladen z določilom 3. člena Uredbe (EU) 2015/2120 o dostopu do odprtega interneta (v nadaljevanju: Uredba). Predlagane dopolnitve se nanašajo na dovoljene oblike upravljanja prometa, ki ne temeljijo na poslovnih razlogih operaterja in jih Uredba določa v tretjem odstavku 3. člena. Sodišče EU je v sodbi z dne 15. septembra 2020 v združenih zadevah C-807/19 in C-39/19 kot diskriminatorno ocenilo poslovno prakso operaterjev,

če sta izpolnjena dva pogoja, in sicer (1) če paketi, sporazumi in ukrepi onemogočanja ali upočasnjevanja internetnega prometa omejujejo uveljavljanje pravic končnih uporabnikov, kar se presoja v vsakokratnem primeru posebej, oziroma (2) če navedeni ukrepi onemogočanja ali upočasnjevanja temeljijo na poslovnih razlogih. V sodbi je Sodišče EU tudi zavzelo stališče, da sodba sodišča v ničemer ne vpliva na ostale (sicer že po Uredbi dovoljene) oblike upravljanja prometa, kot jih Uredba določa v tretjem odstavku 3. člena. Te so še vedno dovoljene, če so izpolnjeni predpisani pogoji. Za zagotavljanje prioritetnega in zanesljivega delovanja kritičnih komunikacij in za delovanje testnih nekomercialnih aplikacij so nujne nekatere oblike upravljanja prometa, ki ne temeljijo na poslovnih komercialnih razlogih, zato je po mnenju Telekoma Slovenije potrebno dopolniti seznam primerov, ko operaterji lahko na ravni posameznih storitev izvajajo ukrepe za njihovo upravljanje.

XIV. REŠEVANJE SPOROV

281. člen (reševanje sporov zaradi znižanja stroškov elektronskih komunikacijskih omrežij)

(i)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se peti odstavek 281. člena ZEKom-2 spremeni tako, da se glasi:

»(5) Agencija izda odločbo čim prej, najpozneje pa v dveh mesecih od uvedbe postopka reševanja spora v primerih, kot so določeni v šestem odstavku 10. člena, drugem odstavku 11. člena, šestem odstavku 15. člena, petem odstavku 134. člena in sedmega odstavka 136. člena tega zakona.«

Obrazložitev:

Pri gradnji omrežja gre za večje investicije, pri čemer zastoji predstavljajo tudi finančne posledice. Prav tako je gradnja vezana na sezono, in je glede na vremenske vplive že tako dovolj drugih faktorjev, ki vplivajo na samo gradnjo. Iz tega razloga Telekom Slovenije ocenjuje, da je odločanje v roku štirih mesecev predolga doba in bi se spori moral rešiti v dveh mesecih.

(ii)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se osmi odstavek 281. člena ZEKom-2 spremeni tako, da se glasi:

» (8) Agencija v primeru uvedbe spora iz drugega odstavka 11. člena izda začasno odredbo, s katero se do razrešitve spora pred Agencijo, vendar najdlje za 2 meseca zadrži izvajanje gradbenih del.«

Obrazložitev:

Agencija z namenom spodbujanja učinkovitosti rešuje spore med subjekti iz 1. do 4. alineje prvega odstavka 281. člena ZEKom-2, med drugim tudi na podlagi uvedenega spora na podlagi drugega odstavka 11. člena ZEKom-2, v primeru uvedenega nadzora pa je predvidena globa na podlagi 3. točke prvega odstavka 293. člena ZEKom-2. Opredeljena pravna vzvoda na praktični ravni ne vzpodbujata učinkovitejše skupne gradnje, saj imata, ob upoštevanju časa potrebnega za razrešitev spora in/ali uvedbe postopka nadzora, učinek post factum in na nikakršen način ne preprečujeta izvajalcu del oz. investitorju, da ne bi v času trajanja prvega in/ali drugega postopka nameravanih gradbenih del, ki so predmet skupne gradnje, v tem času že zaključil, brez sodelovanja zainteresirane stranke, s čimer cilj učinkovitosti skupne gradnje ne more biti izpolnjen. Z namenom zasledovanja spodbujanja učinkovitosti skupne gradnje bi morala agencija najkasneje z začetkom upravnega dela postopka reševanja sporov po predlogu prvega odstavka 281. člena ZEKom-2, po uradni dolžnosti, izdati začasno odredbo, s katero zadrži izvajanje del, do meritorne odločitve v postopku, ki mora biti zaradi zaščite pravic obeh strank medoperaterskega spora, rešen v dveh mesecih.

XV. NADZOR IN ODLOČANJE O PREKRŠKIH

285. člen ZEKom-2 (postopek)

Predlog določbe ureja postopek nadzora in v določenem delu ohranja nespremenjeno vsebino obstoječega 224. člena ZEKom-1, dodaja pa se nov četrti odstavek 285. člen ZEKom-2, ki določa izdajo ugotovitvene odločbe o obstoju kršitve tudi, če je kršitev že prenehala.

(i)
Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se doda nov prvi odstavek 285. člen ZEKom-2, ki se glasi:

»Agencija izda sklep o uvedbi postopka nadzora fizičnih in pravnih oseb, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve, zaradi ugotavljanja nepravilnosti pri izvajanju določb tega zakona ter na njegovi podlagi izdanih predpisov, splošnih aktov in posamičnih aktov ali ukrepov, ki jih sprejema agencija. Sklep o uvedbi postopka nadzora vsebuje opis dejanja, ki je razlog za uvedbo postopka nadzora, navedbo določb tega zakona ali na njegovi podlagi izdanih predpisov, splošnih aktov in posamičnih aktov ali ukrepov, ki jih je agencija sprejela, katerih nepravilnost se ugotavlja v postopku nadzora ter obrazložitev razlogov za uvedbo postopka nadzora. Če se tekom postopka nadzora izkaže, da je treba postopek nadzora razširiti tudi na ugotavljanje drugih nepravilnosti oziroma kršitev tega zakona ali na njegovi podlagi izdanih predpisov, splošnih aktov in posamičnih aktov ali ukrepov, ki jih je agencija sprejela, agencija izda sklep, s katerim razširi sklep o uvedbi postopka nadzora.«

Ostali odstavki 285. člena ZEKom-2 pa se ustrezno preštevilčijo.

Obrazložitev:

Telekom Slovenije predlaga, da se doda nov odstavek, ki določa izdajo sklepa o uvedbi postopka nadzora s konkretizacijo očitkov agencije v zadostnem okviru, da so fizične in pravne osebe, ki zagotavljajo elektronska komunikacijska omrežja oziroma storitve, seznanjene za ugotavljanje katerih nepravilnosti pri izvajanju določb tega zakona ter na njegovi podlagi izdanih predpisov, splošnih aktov in posamičnih aktov ali ukrepov, ki jih agencija sprejema, je bil uveden postopek nadzora. Z izdajo sklepa o uvedbi postopka nadzora se zameji začetek postopka nadzora, nadzorovani subjekt je seznanjen s konkretiziranim očitkom v zadostni meri, poleg tega se s tem jasno zameji oziroma določi, do kdaj agencija le zbira informacije z zahtevami (splošen nadzor), in kdaj je začet postopek nadzora zaradi konkretno določene kršitve tega zakona, na njegovi podlagi izdanih predpisov, splošnih aktov in posamičnih aktov ali ukrepov, ki jih je sprejela agencija (konkretiziran očitek). Ocenjuje mo, da je izdaja sklepa o uvedbi postopka nadzora potrebna zaradi zagotavljanja pravne varnosti, pravice do obrambe ter drugih pravic strank v postopku nadzora, da so v zadostni meri seznanjene, katera kršitev oziroma nepravilnost se očita. V kolikor se tekom postopka nadzora ugotovi, da je treba postopek nadzora razširiti tudi na ugotavljanje drugih nepravilnosti oziroma kršitev tega zakona ali na njegovi podlagi izdanih predpisov, splošnih aktov in posamičnih aktov ali ukrepov, ki jih je agencija sprejela, agencija izda sklep, s katerim razširi sklep o uvedbi postopka nadzora.

Opredelitev vsebine sklepa o uvedbi postopka nadzora strankam postopka omogoča, da se seznanijo z izhodišči oziroma očitki agencije ter učinkovito izvršujejo pravico do obrambe. Z opisom očitane ravnanja se tako določi tudi kršitev oziroma nepravilnost pri izvajanju določb ZEKom-2, na njegovi podlagi izdanih predpisov, splošnih aktov in posamičnih aktov ali ukrepov, ki jih je sprejela agencija, ki se stranki postopka nadzora očita. Z obrazložitvijo pa se stranki postopka nadzora omogoči, da se seznanijo z razlogi za uvedbo postopka nadzora.

(ii)
Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se četrti odstavek 285. člena ZEKom-2 črta, ostali odstavki pa se preštevilčijo.

Obrazložitev:

Iz obrazložitve k predlogu 285. člena ZEKom-2 izhaja, da predlog ohranja nespremenjeno vsebino 224. člena ZEKom-1, kar pa ne drži, saj se dodaja povsem nov četrti odstavek, ki določa, da agencija lahko izda ugotovitevno odločbo o kršitvi, kar je odstop od dosedanje ureditve in prakse po zakonu, ki ureja inšpekcijski nadzor (Zakon o inšpekcijskem nadzoru (v nadaljevanju: ZIN)). Poleg tega določa dva ukrepa za odpravo kršitve kot primarno uporabna v postopkih.

Glede izdane ugotovitelne odločbe o kršitvi v postopku nadzora Telekom Slovenije izpostavlja, da je predlog neobrazložen, saj mora biti podan pravni interes ter tudi izkazan legitimen javni interes za izdajo ugotovitelne odločbe v postopku nadzora za kršitev, ki je že prenehala, saj ima takšna odločba le ugotovitelni namen. V skladu z določbami ZIN se namreč v primerih, če je kršitev prenehala, izda sklep o ustavitvi postopka. Nadzorni postopki pred agencijo so dolgotrajni in zapleteni, z možnostjo izrekanja ugotovitelnih odločb za kršitve, ki so prenehale, brez izkazane usmeritve, v katerih primerih je podan pravni interes za izdajo ugotovitelnih odločb, pa se postopki lahko še podaljšujejo ter obremenjuje tako agencijo kot stranke nadzornih postopkov.

Telekom Slovenije predlaga črtanje predloga četrtega odstavka 285. člena ZEKom-2. Glede predlaganih ukrepov v drugem delu predloga četrtega odstavka 285. člena ZEKom-2 Telekom Slovenije pojasnjuje, da so ukrepi, ki se izrekajo v postopku nadzora, zajeti že v drugem in tretjem odstavku tega člena, in je nepotrebno dodatno normiranje, ki pa poleg navedenega tudi ni obrazloženo v predlogu. Če zakonodajalec ocenjuje, da je potrebno določiti in normirati ukrepe, ki se lahko izrekajo v postopku nadzora, Telekom Slovenije predlaga obsežnejšo navedbo možnih ukrepov, ki se lahko izrekajo v postopkih nadzora in ne le dveh, kot primarno uporabljenih, saj ima agencija že v skladu z obstoječimi določbami ZEKom-1 in ZIN možnost izreči ukrepe, ki jih ocenjuje kot potrebne za prenehanje oziroma odpravo nepravilnost. Kot že navedeno, Telekom Slovenije to ocenjuje kot nepotrebno, saj ima agencija za izrekanje ustreznih ukrepov za odpravo nepravilnosti podlago že v drugem in tretjem odstavku predloga tega člena in v ZIN.

XVII. KAZENSKÉ DOLOČBE

294. člen ZEKom-2 (prekrški)

(i)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se 6. točka prvega odstavka 294. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se za besedo »omrežij« doda besedna zveza »ali v roku ne izpolni obveznosti izraženega tržnega interesa«. Spremenjena točka se tako glasi:

»(6) posreduje zavajajoče, napačne ali nepopolne informacije v okviru poizvedovanja po tržnem interesu za gradnjo visokozmogljivih omrežij ali v roku ne izpolni obveznosti izraženega tržnega interesa iz 18. člena tega zakona.«

Obrazložitev:

V kolikor operater ne izgradi izraženega tržnega interesa, mora biti za to tudi ustrezno kaznovan. Agencija izvaja nadzor nad izpolnjevanjem, ki pa nima predvidene nobene kaznovalne določbe.

(ii)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se 60. točka prvega odstavka 294. člena ZEKom-2 črta, ostale točke pa se ustrezno preštevilčijo.

Obrazložitev:

Dosedanji tretji 131. člen ZEKom-1 določa, da »Operater lahko naročniku za prenos številke k drugemu operaterju zaračuna samo enkratni znesek, ki upošteva stroške izvedbe prenosa številke, vendar ne sme biti tako visok, da bi odvrnil naročnika od uporabe te zmogljivosti.« in strošek prenosa v višini največ 5 eur je predviden s Splošnim aktom. Predlog 190. člena ZEKom-2 pa v šestem odstavku določa, da: »Zagotavljanje prenosljivosti številke je strošek operaterjev. Cene, ki si jih v zvezi s prenosljivostjo številke med seboj zaračunavajo operaterji, morajo biti stroškovno naravnane. Postopek prenosa številke je za končnega uporabnika brezplačen.« Glede na predlagano spremembo naslovnika plačila tega stroška, predlagamo črtanje predmetnega prekrška, saj se naročnikom glede na vsebino 190. člena ZEKom-2 ne bo zaračunavalo prenosljivosti, saj je to po predlogu strošek operaterjev.

(iii)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se 68. točka prvega odstavka 294. člena ZEKom-2 črta, ostale točke pa ustrezno preštevilčijo.

Obrazložitev:

Dosedanji ZEKom-1 prekrška s področja zagotavljanja nadomestnih poti ne pozna, prav tako pa je prekršek zapisan nedoločno, saj že obveznost operaterjev po trenutnem predlogu zakonskega besedila 4. odstavka 195. člena ZEKom-2 ni jasno določena, prav tako pa je v nasprotju z ureditvijo v Direktive 2018/1972/EU, ki ne določa tako nesorazmernih obveznosti operaterjev. Predlog 4. odstavka 195. člena ZEKom-2 namreč določa povsem nove obveznosti nabave komunikacijske opreme za centre za sprejem komunikacije v sili. Nadalje obveznost kot je zapisana ni zadostno definirana, saj je potrebno že v zakonodaji ločiti različne vloge operaterjev (izvorni operater,

agregator,...), predvidena obveznost v praksi tudi ni izvedljiva, saj ni definirano kakšno opremo naj bi operaterji zagotavljali.

Telekom Slovenije meni, da se s predlagano ureditvijo četrtega odstavka 195. člena ZEKom-2 na povsem neprimeren način poskuša reševati problem financiranja centrov za sprejem komunikacij v sili. Ker gre za storitev v javnem interesu zato tudi menimo, da bi morala biti država tista, ki zagotavlja ustrezna finančna sredstva za delovanje centrov za sprejem komunikacij v sili. Nadalje je dolžnost zagotovitve ustreznih finančnih sredstev za komunikacijsko opremo namenjena klicem v sili nenazadnje tudi na državnih organih, ki klice v sili obravnavajo, kar je tudi njihova zakonsko opredeljena dolžnost. Opis prekrška po 68. točki prvega odstavka 294. člena ZEKom-2 je zato tako nedoločen, da vnaprej ni jasno kakšno ravnanje operaterja je prekršek in je zato določitev prekrška tudi v nasprotju z načelom zakonitosti v kaznovalnem pravu. Takšen predlog opredelitve prekrška namreč omogoča samovoljno in arbitrarno uporabo državnega kaznovalnega sankcioniranja v situacijah, ki ne bi bile vnaprej točno opredeljene.

XVIII. PREDHODNE IN KONČNE DOLOČBE

300. člen (obstoječa omrežja na tujem zemljišču)

Predlog:

(i)

Telekom Slovenije predlaga, da se naslov 300. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se besedna zveza "na tujem zemljišču" nadomesti z besedno zvezo »na tuji nepremičnini«.

(ii)

Telekom Slovenije predlaga, da se v celem 300. členu ZEKom-2 beseda »zemljišču« nadomesti z besedo »nepremičnin«.

Obrazložitev:

V izogib nejasnostim, in sicer ozkega tolmačenja, da velja samo za lastnike zemljišč in ne ostalih nepremičnin, Telekom Slovenije predlaga, da se beseda zemljišču nadomesti z besedo nepremičnin.

(iii)

Telekom Slovenije predlaga, da se prvi odstavek 300. člena ZEKom-2 dopolni tako, da se na koncu pika nadomesti z vejico ter doda besedna zveza »ali če infrastrukturni operater dokaže pravico izgradnje takšnega omrežja.«

Obrazložitev:

Telekom Slovenije je operater z najstarejšim omrežjem v državi. Omrežje v 90. letih prejšnjega stoletja je bilo grajeno na soglasjih, ki so jih pobirale različne takratne krajevne skupnosti, in dostop do teh soglasij večkrat ni možen. Lahko pa Telekom Slovenije dokaže izgradnjo z gradbenimi dovoljenji, kar dokazuje, da je gradnja bila legalna in torej tudi usklajena s takratnimi lastniki, zato je potrebno, da se določilo razširi.

307. člen (veljavnost odločbe o imenovanju izvajalca univerzalne storitve)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se 307. člen ZEKom-2 dopolni tako, da se dodata nova drugi in tretji odstavek, ki se glasita:

»(2) Izvajalci medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke oziroma operaterji ki nadzorujejo dostop do končnih uporabnikov, morajo izvajalcu univerzalnega imenika oziroma univerzalne imeniške storitve posredovati podatke za objavo v imeniku brezplačno in v skladu z odločbo izdano v skladu z Zakonom o elektronskih komunikacijah.

(3) Ob smiselni uporabi 167. člena tega zakona, nadomestila morebitnih neto stroškov izvajanja univerzalnega imenika in univerzalne imeniške storitve na podlagi odločbe, izdane v skladu z Zakonom o elektronskih komunikacijah, financira ministrstvo.«,

dosedanje besedilo pa postane prvi odstavek 307. člena ZEKom-2.

Obrazložitev:

Prehodna določba le na splošno ureja izvajanje do sedanjih univerzalnih storitev. Zaradi odprave nejasnosti pri posameznih vprašanjih izvajanja obstoječih univerzalnih storitev na podlagi odločb izdanih v skladu z ZEKom-1 predlagamo, da se člen dopolni s predlaganimi določbami.

308. člen ZEKom-2 (uskladitev splošnih pogojev)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se 308. člen ZEKom-2 spremeni tako, da se glasi: »Operaterji morajo svoje splošne pogoje prilagoditi določbam tega zakona v šest mesecih po sprejemu vseh podzakonskih aktov, predvidenih po tem zakonu.«

Obrazložitev:

Telekom Slovenije ocenjuje, da je predlog smiseln, saj ni ustrezno, da se pogoji spreminjajo preden se sprejmejo akti, za katere ima agencija rok šest mesecev po sprejemu zakona, ti pa določajo podrobno vsebino k posameznim členom. Kakršna koli drugačna ureditev bi pomenila dvojno spreminjanje pogojev, torej dvojno delo, dvojne stroške, morebitne dvojne tehnične posege in dvojno obveščanje naročnikov.

313. člen ZEKom-2 (začetek veljavnosti)

Predlog:

Telekom Slovenije predlaga, da se 313. člen ZEKom-2 spremeni, tako da se glasi: »Ta zakon začne veljati štiri mesece po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«

Obrazložitev:

Telekom Slovenije poziva zakonodajalca, da glede na kompleksnost in obširnost sprememb, ki jih vnaša ZEKom-2 ustrezno prilagodi začetek veljave, saj je za ustrezen prenos določb v poslovanje 30 dnevni rok absolutno prekratek.

S spoštovanjem,

dr. Vida Žuga
podpredsednica uprave

Telekom Slovenije
d.d.